

वार्षिक बजेट नीति तथा कार्यक्रम आ.व. २०७८/०७९

रातो किताब (RED BOOK)

ताराखोला गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
अर्गल, बागलुङ

ताराखोला गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
अर्गल, बागलुङ

वार्षिक बजेट नीति तथा कार्यक्रम आ.व. २०७८/०७९

ताराखोला गाउँपालिका
गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय
अर्गल, बागलुङ

विषय सूची

शिर्षक	पेज नं.
शुभकामना मन्त्रव्य	
मेरो भनाई	
वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम आर्थिक वर्ष २०७८/०७९	1
ताराखोला गाउँपालिका आर्थिक वर्ष २०७८/०८९ को बजेट वक्तव्य	16
ताराखोला गाउँपालिकाको विनियोजन ऐन २०७८	22
ताराखोला गाउँपालिका आ.व. ०७८/०७९ को आय व्ययको अनुमान	24
ताराखोला गाउँपालिका आ.व. ०७८/०७९ को राजस्व तथा अनुदान प्राप्तिको अनुमान	25
ताराखोला गाउँपालिका आ.व. ०७८/०७९ को व्ययको अनुमान	27
गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय, बागलुङ आ.व. ०७८/०७९ को सशर्त र विशेष अनुदान	45
राजस्व परामर्श समितिको प्रतिवेदन	59
ताराखोला गाउँपालिका जनप्रतिनिधिहरूको सम्पर्क नम्बर	82
ताराखोला गाउँपालिका कर्मचारीहरूको सम्पर्क नम्बर	83
ताराखोला गाउँपालिका कृषि तथा पशुसेवा शाखा सम्पर्क नम्बर	84
ताराखोला गाउँपालिका इन्जिनियर शाखा सम्पर्क नम्बर	84
ताराखोला गाउँपालिका स्वास्थ्य शाखा सम्पर्क नम्बर	85
ताराखोला गाउँपालिका शिक्षा शाखा सम्पर्क नम्बर	85
ताराखोला गाउँपालिका विद्यालयहरूको सम्पर्क नम्बर	86

ताराखोला गाउँपालिका

अर्गल, बागलुङ
२०७३

प.सं.०७८।०७९

च.नं.

शुभकामना मन्तव्य

स्थानिय सरकार संचालनको प्रक्रियामा आर्थिक वर्ष २०७८/०७९ को नीति तथा कार्यक्रमहरु बजेट निर्माण तथा कार्यान्वयनमा जाँदै गर्दा हामी पहिलो निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरुको लागि, नेपालको राष्ट्रिय राजनीतिमा कुनै परिवर्तन नभएमा यो आर्थिक वर्ष अन्तिम हुनेछ। किनभने नेपालको संविधानमा ५ वर्षभित्र अनिवार्य चुनाव गराउनु पर्ने व्यवस्था छ। यदि कुनै परिस्थिति जन्य बाध्यकारी अवस्था रहेमा ६ महिनाको समय थप्न सकिने प्राबधान छ।

यस समयवाधिसम्म आइपुग्दा स्थानीय सरकार सञ्चालनको भोगाई, सिकाइ र अनुभवका विभिन्न पक्ष रहे तापनि सारमा राजनीतिक परिवर्तन पछि जनता सामु चुनावमा गरिएका प्रतिबद्धता, कानुनी शासनको पालना, सुशासन पारदर्शिता, जवाफदेहितासंगै आमनागरिकलाई हरेक वर्षको नीति तथा कार्यक्रम र बजेटमा सक्रिय सहभागिता गराई गाउँपालिकाले लिएको लक्ष्य उद्देश्यमा पुग्नको लागि बलियो आधार निर्माण गर्न प्रयत्न गरिरहेकोले यस वर्षको नीति तथा कार्यक्रम र बजेट निर्माणलाई विभिन्न पाटा र पक्षहरुबाट हेरिरहेको थियो। चुनावी बजेटको अपेक्षा रहेता पनि त्यसो हुनबाट रोकदै जनताका तत्कालीन आवश्यकता, पालिकाको विकास योजना र मध्यकालीन खर्च संरचनाको तालमेलबाट नै दीर्घकालीन लक्ष्य र उद्देश्यहरुलाई परिपूर्ति गर्ने हिसाबले यो आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को नीति तथा कार्यक्रम र बजेट विनियोजन भएको छ। सोही अनुरूप जनप्रतिनिधी, कर्मचारी र जनस्तरबाट इमान्दारिता र सक्रियता साथ बजेट कार्यान्वयन हुने अपेक्षा गर्दछु।

प्रकाश घर्ती मगर
अध्यक्ष

website:- www.tarakhola.gov.np Email.id :- ito.tarakhola@gmail.com

"कृषि, वन, खनिज र पर्यटन उद्यमशीलताका लागि सबल पुर्वाधारः
समृद्ध, समन्यायीक ताराखोला विकासको मूल आधार"

ताराखोला गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

अर्गल, बागलुङ

गण्डकी प्रदेश, नेपाल

प.सं.

च.नं.

मेरो भनाई

जनप्रतिनिधिको नेतृत्वमा गाउँपालिकाको पाँचौ आर्थिक वर्षको बजेट नीति तथा कार्यक्रम स्वीकृत भई गाउँपालिका कार्यन्वयनको चरणमा रहेको छ । स्थानीय सरकार सञ्चालनको क्रममा गत आर्थिक वर्षमा बजेट नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा र कार्यन्वयनमा देखिएका कमि कमजोरी र समस्याहरूलाई मध्यनजर गरी चालु आर्थिक वर्षमा त्यस्ता कमिकमजोरी र समस्याहरूलाई नदोहोर्नाउने प्रयासका साथ सम्पूर्ण जनप्रतिनिधीज्यूहरूको व्यापक छलफल र सहभागीतामा कार्यक्रम तर्जुमा भएको छ । भौगोलिक विकटता, छरिएको बस्ती, बसाई सराईले घट्टो जनसंख्या, महंगो पुर्वाधार निर्माण गाउँपालिकाको प्रमुख चुनौतिको रूपमा देखिएका छन् । चुनौति संगसंगै दक्ष जनशक्तिको अभाव, स्थानीय विज्ञ जनशक्तिको पलायन, लगानी गर्न व्यक्तिगत पुँजीको अभाव जस्ता समस्याहरूले कार्यक्रम कार्यन्वयनमा जटिलता श्रृजना गरे पनि जनप्रतिनिधीज्यूहरूको विकास प्रतिको मोह र ईच्छा शक्ति, जनतामा रहेको श्रम गर्ने बानी लगायत कुराले समस्या र चुनौतिलाई चिर्न सक्ने क्षमताको विकास गर्ने देखिन्छ ।

नेपालको सविधानको अनुसूचि ८ मा निर्दिष्ट अधिकार, दिगो विकासका लक्ष्यहरू (Sustainable Development Goals), स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४, अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४, स्थानीय तहको योजना तर्जुमा सम्बन्धी दिग्दर्शन, २०७४, संघीय र प्रदेश सरकारको बजेट तथा कार्यक्रम, सिमा तथा दिग्दर्शन, गैरसरकारी संस्थाका कार्यक्रमहरू समेतलाई मध्यनजर गरी आन्तरिक आय, राजस्व बाँडफाँड, अनुदान, सहितको अनुमान गरी बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरिएको छ । जनताका अति आवश्यक कुराहरूलाई सम्बोधन गर्न टोल स्तरमा भेला आयोजना गरी योजना छनौट गर्ने, प्राप्त योजनाहरूलाई प्राथमिकिकरण गर्ने र बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिमा व्यापक छलफल भई कार्यपालिकाबाट सभामा पेश गरी सभाबाट स्वीकृत गरी कार्यक्रम तर्जुमा गरिएको छ । राजस्व परामर्श समितिको सक्रियतामा सविधान र स्थानीय सर कार सञ्चालन ऐन, २०७४ लगायतको अधिनमा रहि कर तथा शुल्कका दरहरू निर्धारण गरिएको छ ।

अन्त्यमा, गाउँपालिकाले आगामी आर्थिक वर्षको निमित्त तर्जुमा गरेका योजनाहरूको कार्यन्वयन व्यापक जनसहभागिताबाट हुने अपेक्षा गरिएको छ, जसको लागि सम्पूर्ण जनसमुदाय, शिक्षक, बुद्धिजीवि, राजनैतिक दल लगायत सबैको व्यापक सहयोगको अपेक्षा गर्दै ताराखोला गाउँपालिकाको आ.व. ०७८/०७९ को वार्षिक बजेट, योजना, नीति तर्जुमाको निमित्त मलाई समेत सहभागी हुने अवसर प्रदान गर्नुहुने अध्यक्षज्यू, उपाध्यक्षज्यू, वडाअध्यक्षज्यूहरू, कार्यपालिकाका सदस्यज्यूहरू, वडा सदस्यज्यूहरू, सबै बुद्धिजीवी महानुभावहरू, राजनैतिक दल, सहयोग गर्ने कर्मचारी साथीहरू प्रति हार्दिक धन्यवाद प्रकट गर्दछु ।

रामप्रसाद शर्मा

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
ताराखोला गाउँपालिका

नीति तथा कार्यक्रम

आर्थिक वर्ष २०७८/०७९

ताराखोला गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय,

अर्गल, बागलुङ

गण्डकी प्रदेश, नेपाल

वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम

आर्थिक वर्ष २०७८/०७९

सभाका अध्यक्ष ज्यू,

यस सभामा उपस्थित सदस्य ज्यू, एवं कर्मचारी मित्रहरू, पत्रकार र अन्य महानुभावहरू ।

वर्तमान सन्दर्भमा २०७६ चैत्र देखि प्रकोपको रूपमा फैलिएको कोभिड- १९ संक्रमणबाट उन्मुक्ति पाउने वातावरण अभै बन्न सकेको छैन । यसको रोकथाम नियन्त्रण र उपचारका प्रयासहरू सबै तह र तप्काबाट भइरहेको नै छ । मुलुकमा थोरै मात्रामा भए पनि पहिलो चरणको खोपले नागरिकहरूमा आत्मवल बढाउनुको साथै केही आशा जगाएको छ । हामीलाई आशा छ अब छिट्टै नेपाल सरकारको विशेष पहलमा सम्पूर्ण आम नागरिकहरूका लागि खोपको प्रबन्ध हुनेछ र खोप लगाउने अवसर प्राप्त भई कोभिड १९ को कारण अकालमा ज्यान गुमाउनबाट बच्ने विश्वास गर्दछु । यस अवस्थासम्म आउनको लागि अभै केही समय लाग्न सक्ने भएकोले स्वास्थ्यको मापदण्ड तथा कोभिड १९ नियन्त्रण सम्बन्धी आचारसंहिताको पूर्ण रूपमा पालना गरी साबधानी अपनाउन आवश्यक देखिन्छ ।

यस गाउँपालिकामा कोभिड १९ को संक्रमण नियन्त्रण, रोकथाम र उपचारको लागि अस्थायी अस्पताल स्थापना गरिएको छ, अस्पतालमा एकजना डाक्टर सहितको जनशक्ति परिचालन गरिएको छ । हालसम्म १२ वटा अक्सिजन सिलिन्डर, ६ वटा कन्सन्ट्रेटर मेसिन र एउटा एम्बुलेन्स सञ्चालनमा रहेको छ । संस्थागत आइसोलेसन र अस्पतालमा रहेका बिरामीहरूको लागि निःशुल्क खाना र खाजाको व्यवस्था गरिएको छ । अन्य स्वास्थ्य सामग्री र औषधीलाई कमी हुन दिएको छैन, एन्टी जीन र पिसिआर परिक्षण मार्फत कोभिड १९ को परिक्षण को दायरा बढाइएको छ । यस गाउँपालिकामा कोभिड १९ संक्रमितको संख्या १११ जना भएकोमा संस्थागत आइसोलेसन तर्फ ताराखोला कोभिड १९ अस्थायी अस्पतालबाट ३६ जना, अमरभूमि स्वास्थ्य चौकी आईसोलेसनबाट १७ जना, जनप्रेम मा.वि. आइसोलेसनबाट ८ जना गरी जम्मा निको भई फर्किनेको संख्या ६१ जना रहेको छ । हाल सम्ममा संस्थागत आइसोलेसनमा रहेको संख्या शून्य रहेको छ । निषेधाज्ञालाई कडाई गर्ने र कन्ट्र्याक ट्रेसिङको दायरालाई बढाई जेष्ठ मसान्त सम्ममा कोभिड १९ को संक्रमण संख्या शून्य पुर्याउने लक्ष्य रहेकोमा हाल १ जनामा कोभिड १९ पोजेटिभ देखिएको छ । यस अवधिमा कोभिड १९ को रोकथाम नियन्त्रण र उपचार प्रयास गर्दागर्दै पनि ताराखोला गाउँपालिकाका गाउँ कार्यपालिका सदस्य तथा न्यायिक समितिका सदस्य जुभारु युवा नेतृ तेजु माया भण्डारी परियारको धौलागिरी उपप्रादेशिक अस्पताल बागलुङमा र ताराखोला गाउँपालिका वडा नं १ माभुखर्क निवासी बर्ष २५ का दिल बहादुर बि.क. को मणिपाल शिक्षण अस्पताल पोखरामा कोभिड १९ को उपचारको क्रममा दुःखद निधन भएको छ । यस ताराखोला गाउँपालिकाका गाउँ सभा सदस्य दल राम पुनका ममतामयी आमा तिजा पुनको असामहिक निधनले हामीलाई दुखित तुल्याएको छ । दिवंगतहरूप्रति हार्दिक श्रद्धाञ्जली तथा मृतकका परिवारजनमा हार्दिक समवेदना व्यक्त गर्दछु ।

विश्वव्यापी रूपमा फैलिएको कोरोना भाईरस कोभिड १९ महामारीबाट देश भित्र तथा बाहिर ज्यान गुमाउने सबै दाजुभाइ तथा दिदिबहिनीहरू र लोकतन्त्र प्राप्तिको लागि जनयुद्ध तथा जनआन्दोलनमा जीवन उत्सर्ग गर्नुहुने महान सहिदहरूप्रति हार्दिक श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्न चाहन्छु, साथै कोभिड १९ संक्रमणको उपचाररत सबै दाजुभाइ, दिदी बहिनीहरूको पूर्ण स्वास्थ्य लाभको कामना गर्दै लोकतन्त्र प्राप्तिको क्रममा घाइते, अपाङ्ग, बेपत्ता तथा सहिद परिवारजनमा उच्च सम्मान सहित कदर प्रकट गर्दछु । कोभिड १९ को संक्रमण फैलिन नदिन लागु गरिएको

लकडाउन र यस संकटपूर्ण घडीमा एकजुट भई महामारी रोकथाम नियन्त्रण र उपचारमा अहोरात्र खटिने डाक्टर, नर्स लगायत सबै स्वास्थ्यकर्मी, एम्बुलेन्स चालक, सुरक्षाकर्मी, राष्ट्रसेबक कर्मचारीहरूको भूमिकाको प्रशंसा गर्दछु । यस कोभिड १९ को नियन्त्रण, रोकथाम र उपचारमा कमी हुन नदिनका लागि स्वास्थ्य सामग्री उपलब्ध गराइ विपदको बेलामा अमूल्य सहयोग प्रदान गर्नुहुने विभिन्न सहयोगी संस्थाहरू स्वर्गभूमि फाउन्डेसन, निर्माण व्यवसायी संघ ताराखोला, गाजा डेभलपमेन्ट फाउन्डेसन, रेडक्रस सोसाइटी बागलुङ, गल्कोट समाज जापान, ताराखोला समाज जापान लगायत सम्पूर्ण संघ संस्था र व्यक्तिहरू प्रति हार्दिक आभार प्रकट गर्दै यहाँहरूको कार्यमा अभै सफलता मिलोस् भन्ने शुभकामना दिन चाहन्छु ।

स्थानीय तहको सरकारलाई प्रत्यक्ष तथा अप्रत्यक्ष ढङ्गबाट सहयोग गर्ने सबै राजनीतिक दल, शिक्षक, बुद्धिजीवी, पत्रकार, नागरिक मञ्च, टोल सुधार समिति, महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका, आमा समुह लगायत आम समुदाय प्रति हार्दिक धन्यवाद तथा आभार व्यक्त गर्दै आगामी दिनहरूमा यस पालिकाले गर्ने कामहरूमा यहाँहरूको साथ, सहयोग र सुभाव एवम् सक्रिय भूमिका रहने कुरामा विश्वस्त हुन चाहन्छु ।

स्थानीय सरकार सञ्चालन भएको चार वर्ष पूरा भई पाँचौं वर्षमा प्रवेश गरिरहेको सन्दर्भमा आर्थिक वर्ष २०७६/०७७ र २०७७/०७८ को नीति तथा कार्यक्रम र बजेट कार्यान्वयनको प्रक्रियामा एकातिर कोभिड १९ प्रकोपको प्रभाव र अर्कोतिर नयाँ संविधान निर्माण पछि पूर्ण कार्यान्वयनको प्रक्रियामा जाँदै गर्दा संघीय सरकार र प्रदेश सरकार सञ्चालनका लागि राजनैतिक दलहरूमा देखिएको असमझदारीले राजनैतिक संकट मात्र होइन अस्थिरता पैदा हुनुको साथै कतिपय महत्वपूर्ण कानून निर्माण गर्न ढिलाइ भएको छ । यसले स्थानीय सरकार सञ्चालनलाई पनि विभिन्न सन्दर्भहरूमा अन्योलता सिर्जना गरेको छ । हामीलाई आशा छ मुलुकमा छिटै दलहरूको बीचमा राजनैतिक संकीर्णताको अन्त्य भई राष्ट्रिय एकता कायम हुनेछ र देश आर्थिक समृद्धिको यात्रामा अगाडि बढेनेछ ।

सभाका अध्यक्ष एवं सदस्य ज्यूहरू,

आज हामी आगामी आर्थिक वर्ष २०७८/०८९ को नीति तथा कार्यक्रम निर्माण र कार्यान्वयनको चरणमा जुटिरहेका छौं । त्यसैले आजलाई मात्र होइन भोलिको दिगो विकासको लक्ष्यलाई आधार बनाएर यस सभामा नीति तथा कार्यक्रम र योजनाको छलफल हुनुको साथै चालु आर्थिक वर्षको मूल्यांकन, आगामी वर्षको अनुमानित आय र प्रस्तावित खर्चको ढाँचा निर्माणले यस गाउँपालिकाको 'कृषि, वन, खनिज, उद्यमशीलताको लागि सवल पूर्वाधार, समृद्धि र समन्यायिक ताराखोला विकासको मूल आधार' भन्ने दीर्घकालीन सोच लाई पुस्त्याइ गर्न आधार तयार हुनेछ र यहाँको प्राकृतिक स्रोत तथा सम्पदाको व्यवस्थित उपयोग, मानवीय जनशक्तिको समुचित परिचालन र विद्यमान अवस्थामा समय अनुकूल प्रविधिको विकासले मात्र यहाँका बासिन्दाहरूको भौतिक विकास मात्र नभई आर्थिक तथा सामाजिक जीवनस्तरमा सुधार हुने विश्वास लिएको छु । तसर्थ बजेट निर्माण भनेको सरकारी आएर व्ययको विनियोजनको रूपमा मात्र नभई बजेट निर्माण सम्बन्धित स्थापित सिद्धान्तहरू, नीति र कानूनको परिधिभित्र रही पारदर्शी र जवाफदेही ढंगले योजना र कार्यक्रम सुस्पष्ट कार्यान्वयन हुने, अपेक्षित प्रतिफल दिने, समसामयिक र दिगो विकासको लक्ष्य लाई सफल बनाउने रणनीतिहरू अबलम्बन गर्न आवश्यक ठानेको छु ।

संघ र प्रदेश सरकारबाट आउने सशर्त, समपूरक र विशेष अनुदानका योजना र कार्यक्रमसँग गाउँपालिकाको आवधिक विकास योजना साथै मध्यमकालीन खर्च संरचनाको तालमेल मिलाइ आयोजनाहरूको प्राथमिकिकरण गर्न आवश्यक ठानेको छु । यसले संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको सरकारले लिएका उद्देश्यहरूलाई पुरा गर्नको लागि आधार

तयार गर्नेछ। साथै अनुगमन, मूल्यांकन, पारदर्शीता, जवाफदेहिता जस्ता सुशासनका पक्षहरूलाई समयानुकूल अम् सशक्त र प्रभावकारी ढंगले अगाडि बढाउने दृढता व्यक्त गर्दछु ।

सभाका अध्यक्ष ज्यू,

ताराखोला गाउँपालिका प्रदेश राजधानी पोखरा देखि करिब १ सय ३६ किलोमिटर जिल्ला सदरमुकाम देखि ४५ किलोमिटर दुरीमा अवस्थित छ । समुन्द्री सतहदेखि करिब १३ सय ३३ मिटर देखि ३५ सय ३३ मिटर सम्म उचाइ मा अवस्थित छ । यसको क्षेत्रफल १२५.५२ वर्गकिलोमिटर रहेको छ भने गाउँपालिकाको कुल जनसंख्या पालिकाको घरधुरी सर्वेक्षण अनुसार १४३६५ रहेको छ ।

यहाँका बासिन्दा वैदेशिक रोजगारीका लागि विभिन्न देशहरूमा रहेता पनि आम्दानीको मुख्य स्रोत कृषि नै हो । गाउँपालिकामा कृषिजन्य खाद्यान्न बाली मकै, कोदो, जौ, गहुँ, फापर, धान आदि छन् भने आलु, मुला, लसुन, प्याज, केराउ, भटमास, भाँगो, अलैची, किबि जस्ता नगदे बालीहरू पनि व्यवसायिक रूपमा उत्पादन गर्ने कार्यको शुरुवात भएको छ ।

यस गाउँपालिकाको मुख्य नगदे बाली उत्पादनको स्थितिलाई हेर्दा आलु ७१२ मेट्रिक टन, अलैची ३ मेट्रिक टन, भाँगो १६४ मेट्रिक टन, किबि २.५ मेट्रिक टन, ओखर १७० केजी उत्पादन भएको छ भने बाखा फार्म १३ वटा, भेडा फार्म ४ वटा, बङ्गुर फार्म ५ वटा, भैसी फार्म ६ वटा, कुखुरा फार्म ७ वटा, तरकारी टनेल ८१ वटा रहेका छन्, भने एउटा कृषि उपज संकलन केन्द्र निर्माणाधिन अवस्थामा रहेको छ। त्यस्तै गरी स्थानीय उद्योगको रूपमा स्लेट ढुङ्गा प्रशोधन उद्योगहरू सञ्चालनमा रहेका छन्।

खानी जन्य बस्तु तामाको अन्वेषण गर्नको लागि खानी तथा भुगर्व विभागबाट पत्र प्राप्त भएको छ । माथि उल्लेखित कृषि तथा पशुजन्य वस्तुको व्यवसायिकता तथा खनिजजन्य विभिन्न उद्योगहरू सञ्चालनमा ल्याउन सके रोजगारीका अवसरहरू प्राप्त भई आर्थिक क्रियाकलापमा समेत वृद्धि हुने र समृद्ध ताराखोला निर्माणमा टेवा पुग्ने प्रचुर सम्भावना रहेको छ । यसका लागि संघीय सरकार र प्रदेश सरकारबाट बन्न नसकेका कानूनहरू तदारुकताका साथ संघीयताको भावना र मर्म अनुसार स्पष्ट ढंगले बनाउन सक्नुपर्छ ।

यस गाउँपालिका भित्र सयपत्री हाइड्रोपावर २.५ मेघावाट, ताराखोला सामुदायिक साना जलविद्युत परियोजना ३८४ किलोवाट सञ्चालनमा छन् भने ताराखोला जलविद्युतविद्युत दोगाडी २.२ मेघावाट निर्माणाधीन अवस्थामा छ । यसबाट भविष्यमा गाउँपालिकाको आन्तरिक राजस्वमा उल्लेख्य मात्रामा वृद्धि हुने अपेक्षा गरिएको छ ।

गाउँपालिकाका विभिन्न क्षेत्रहरू घुस्मेली, तारागाउँ, दोगाडी, करिमेला, भातखाने डाँडा, औद्योगिक ग्राम वरपर ससाना बजार होटल र रेस्टुरेन्ट संचालनमा आउने तथा विकास हुँदै जानेछन् भने गाईघाट भरनामा निजी क्षेत्रको लगानीमा पालिका कै पहिचानको रूपमा सुविधासम्पन्न रिसोर्ट निर्माणको प्रक्रिया अगाडि बढेको छ । यहाँ डुडलेक, तिनचुले, थामी, घुम्टे, कालीलेक, गाईघाट भरना, शहिद पार्क जस्ता प्राकृतिक पर्यटकीय स्थल रहेका छन्। भुस पोल्ने पर्व, भदौरे मेला, असार मेला, हरिबोधनी एकादशी, तमु ल्होसार, माघसंक्रान्ति, दशैं, तिहार, तीज, पुत्र बढाई, बैकुण्ठ चतुर्दशी मेला आदि यहाँका मौलिक पर्वहरू हुन् भने नौमती बाजा, सालइजो, यानिमाया, चुड्के भाका, सोरठी, मारुनी यहाँको मौलिक सांस्कृतिक बाजा, गीत तथा नृत्यहरू हुन्। यिनीहरूको प्रचारप्रसार संगसंगै भौतिक पूर्वाधार निर्माण सहित निश्चित गन्तव्यहरूको पहिचानको प्रयाप्त सम्भावना रहेको छ ।

यस ताराखोला गाउँपालिका को सर्वाङ्गीण विकासको सम्भावना हुँदाहुँदै भौगोलिक अवस्थितिका कारण सडक पूर्वाधार विकास र विस्तार, पक्की पुल पुलेसा, कल्भर्टको व्यवस्थापन गर्न लगानी महंगो पर्नु, सार्वजनिक

क्षेत्रमा गरिएको लगानी बसाइँसराइको कारण समुचित उपयोग नहुनु, उत्पादनशील र दक्ष जनशक्ति बाहिरिनु, हरेक युवालाई समयानुकूल सीप प्रविधि र पूँजी उपलब्ध गराई उद्यमशील बनाउन नसक्नु, ज्येष्ठ नागरिकको ज्ञान, सीप र अनुभवलाई समाजले ग्रहण गर्न नसक्नु, विद्यालयमा शिक्षक दरबन्दीको अपुग हुनु, विषय शिक्षकको अभाव हुनु, विद्यालयको व्यवस्थापन समिति कमजोर हुनु, आवासीय विद्यालयको व्यवस्था नहुनु, कमजोर अनुगमन पद्धति हुनु, स्वास्थ्य प्रयोगशाला, चिकित्सक सेवा, स्वास्थ्य औजारको अभाव, फोहोर व्यवस्थापनमा उचित ढंगको कार्ययोजना बन्न नसक्नु, प्रविधि मैत्री पुस्तकालय र वाचनालयको अभाव, जोखिमयुक्त बस्तीहरू स्थानान्तरण गरी एकीकृत बस्ती निर्माणको अवधारणा सम्बन्धी ज्ञान र पूँजीको कमी, गाउँपालिका भित्र उपलब्ध प्राकृतिक स्रोत साधनको पहिचान, संरक्षण र व्यवस्थित सदुपयोग हुन नसक्नु, समाजमा अभै विभेद, लैङ्गिक हिंसा, रुढीवादी चिन्तन, आर्थिक पछौटेपन कायम हुनु, कर्मचारीहरूमा सुशासनसम्बन्धी समयअनुकूल तालिम र प्रशिक्षणको अवसर प्राप्त नहुनु, राजश्व संकलन र परिचालन क्षमतामा वृद्धि नहुनु, पर्याप्त स्रोतको अभाव हुनु जस्ता माथि उल्लेखित विद्यमान समस्या र चुनौतीहरू बाबजुद पनि ताराखोला गाउँपालिका संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको सरकारले गरिरहेको आवधिक विकास योजना अनुसार सीमित स्रोत र साधनको बिचबाट चार वर्षको अवधिमा आभना लक्ष्यहरूलाई पछ्याउने र आधार निर्माणमा प्रयासरत रहेको छ ।

सभा अध्यक्ष ज्यू,

चालु आर्थिक वर्षमा देहाय बमोजिम लक्ष्य र उद्देश्यहरू राखिएको थियो ।

- ▶ आयोजना तथा कार्यक्रमबाट छिटो प्रतिफल दिने, रोजगारी सिर्जना हुने, गरिबी निवारणमा टेवा पुर्याउने,
- ▶ बहुवर्षे आयोजना समपुरक आयोजनालाई प्राथमिकता दिने,
- ▶ कोभिड १९ को महामारी नियन्त्रणलाई प्राथमिकता दिने,
- ▶ कृषि पूर्वाधार विकास तथा कृषि यान्त्रीकरण प्रवर्द्धन गर्ने, फलफूलका बिरुवा रोपन कार्यक्रम संचालन गर्ने, बाख्राको उत्पादन बढाउन पकेट विकास कार्यक्रम संचालन गर्ने, एक वडा एक नमूना कृषि तथा व्यवसायिक फर्म स्थापना गर्ने, प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम लाई व्यवस्थित रूपमा सञ्चालन गर्ने,
- ▶ लघुउद्यम विकासमा जोड दिने, स्लेट ढुङ्गा तथा अन्य खानीजन्य उद्योगको प्रवर्द्धन गर्ने, पर्यटन प्रवर्द्धनमा जोड दिने,
- ▶ गाउँपालिकाका मुख्य सडकहरूलाई स्तरउन्नती तथा कालोपत्रे गर्न संघीय सरकार र प्रदेश सरकार संग समन्वय गरी योजना सञ्चालन गर्ने,
- ▶ प्रशासनिक भवन तथा अन्य भवन निर्माण गर्न संघ तथा प्रदेश सरकारसँग साभेदारी गर्ने,
- ▶ शिक्षक अभाव हुन नदिन विशेष पहल गर्ने, छात्रवृत्ति कार्यक्रम संचालन गर्ने, युवाहरूलाई खेलकुद प्रशिक्षण संचालन तथा खेलमैदान निर्माण, खानेपानी तथा सरसफाइ सम्बन्धी कार्यक्रम संचालन गर्ने, संस्कृति प्रवर्द्धनमा जोड दिने, लैंगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण का कार्यक्रम समयानुकूल सञ्चालन गर्ने,
- ▶ स्वास्थ्य क्षेत्रमा आवश्यक जनशक्ति र उपकरणको व्यवस्था गर्ने तथा बर्थिङ सेन्टरको र व्यवस्थापनमा जोड दिने,
- ▶ वन, वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन र जलाधार संरक्षण कार्यक्रम संचालन गर्ने,
- ▶ सुशासन तथा संस्थागत विकास, पारदर्शीता र जवाफदेहिता मा जोड दिने,
- ▶ परम्परागत संकार र संस्कृतिको संरक्षण तथा छुवाछुत लगायतका भेदभावहरूको अन्त्य गर्ने ।

सभाका अध्यक्ष ज्यू,

उल्लेखित नीति तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनबाट हालसम्म निम्न बमोजिम प्रगति हासिल गरेको कुरा राख्न चाहन्छु ।

- ▶ बहुउद्देश्य सभाहल र वडा नम्बर ४ को प्रशासनिक भवन सम्पन्न भई प्रयोगमा ल्याइएको छ गाउँपालिकाको प्रशासनिक भवन र संस्कृतिक संग्रहालय अन्तिम चरणमा निर्माण कार्य भइरहेको छ, औद्योगिक ग्राम निर्माणका लागि दोस्रो चरणको ठेक्का सम्भौता भएर काम भइरहेको छ ।
- ▶ हटिया हरिचौर तारा सडक बहुवर्षे ठेक्का मार्फत कालोपत्रे गर्ने कार्य भइरहेको छ बाँकी १० किलोमिटर सडकको डिपीआर सम्पन्न भएको छ ।
- ▶ माभुखर्क-खरिखोला-अर्गल-तारागाउँ सडक कालोपत्रे गर्ने कार्य जारी रहेको छ ।
- ▶ रिजाल चोक अमरभुमी अर्गल तारा सडक कालोपत्रे गर्नका लागि संघ र प्रदेश सरकारसँग पहल भइरहेको छ ।
- ▶ घुस्मेली घाट मोटरेवल पुल निर्माण कार्यको लागि ठेक्का प्रक्रिया अन्तिम चरणमा पुगेको छ । संघ, प्रदेश र स्थानीय सरकारको साभेदारीमा घुस्मेली देखि सभाहल भातखाने डाँडादेखि वडा नम्बर १ कार्यालय सडक स्तरउन्नती साथै साघुबोट सीप सडक सिंजाली चोकदेखि हिले सीप सडकको स्तरउन्नती कार्य अन्तिम चरणमा पुगेको छ ।
- ▶ दोगाडी घाटमा मोटरेवल पुल निर्माणको लागि सडक विभागसँग समन्वय भइरहेको छ ।
- ▶ छेल्दर खोला घाट पुल निर्माण प्रकृया अगाडी बढेको छ ।
- ▶ प्रदेश सरकारबाट क्रमागत खानेपानी आयोजना निर्माण कार्य भइरहेको छ ।
- ▶ पाँच शैथ्याको ताराखोला अस्पताल निर्माण कार्यको लागि ठेक्का सम्भौता भई कार्य अगाडि बढेको छ, एम्बुलेन्स सेवा संचालनमा आएको छ भने डाक्टर तथा स्टाफ नर्स लगायतको जनशक्ति सहित अस्थायी कोरोना अस्पताल सञ्चालनमा रहेको छ ।
- ▶ प्रत्येक स्वास्थ्यचौकीमा जनशक्ति सहित ल्याव स्थापना गरिएको छ, वर्थिङ सेन्टरहरूमा वेवि वार्मर जडान गरिएको छ, गर्भवती महिला दिदीबहिनीहरूको लागि अण्डा वितरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको छ ।
- ▶ कृषि तथा पशु व्यवसायिकरण र आधुनिकीकरण गर्नकोलागि किवि पकेट क्षेत्र, बाखा पकेट क्षेत्र, मकै पकेट क्षेत्र निर्धारण गरी कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको छ ।
- ▶ प्रत्येक वडामा एकएक वटा नमुना कार्यक्रमअन्तर्गत वडा नम्बर २ मा बाखा फार्म, वडा नम्बर ४ मा ट्राउट माछा पालनको पूर्वाधार निर्माण गर्ने कार्य, लाबाडमा १६ वटा, करिमेलामा १६ वटा, वडा नम्बर १ को माभुखर्क र वडा न २ मा ३/३ वटा हाइटेक टनेल निर्माण गरिएको छ । जसबाट कृषि तथा पशुपालनमा गरी २५० जति कृषकहरू लाभान्वित हुनुभएको छ ।
- ▶ संघीय सरकार र स्थानीय सरकारको साभेदारी तथा कृषकको ५० प्रतिशत लागतमा ७३०० ओखरका विरुवाहरू रोप्ने कार्य सम्पन्न भएको छ ।
- ▶ लेखा प्रणालीलाई शुत्रमा, राजश्व संकलन अनलाइन मार्फत, घटना दर्ता कार्यलाई अनलाइन मार्फत तथा सामाजिक सुरक्षालाई बैकिङ प्रणालीमा आवद्ध गरिएको छ ।
- ▶ बाढी पीडित, आगजनी तथा चट्याङबाट मृत्यु हुनेको परिवारलाई आर्थिक सहायता प्रदान गरिएको छ ।
- ▶ सुरक्षित नागरिक आवास कार्यक्रम मार्फत खरको छानालाई विस्थापित गर्नको लागि राहत वितरण गरिएको छ ।
- ▶ खेलकूद प्रशिक्षकको व्यवस्था गरी वडा नम्बर १ मा खेल प्रशिक्षण सञ्चालन गरिएको छ ।

- ▶ उच्च शिक्षा तथा प्राविधिक शिक्षा अध्ययन गर्ने ८ जना जेहेन्दार छात्र तथा छात्रा का लागि छात्रवृत्ति वितरण गरिएको छ ।
- ▶ हालसम्म पालिकामा १५ ऐन ६ नियमावली र १२ कार्यविधि निर्माण गरी कार्यान्वयन गरिएको छ।
- ▶ पालिका स्तरीय खेलमैदान स्थापनाको लागि दोस्रो चरणको काम अगाडि बढेको छ।
- ▶ चालु आर्थिक वर्षको कुल बजेट रु ३३ करोड १५ लाख ४० हजार मध्ये हालसम्म कुल रु १५ करोड ६० लाख खर्च भएको छ।
- ▶ चालु आ.व.मा रु ३४ लाख ६० हजार राजश्व संकलन गर्ने अनुमान गरिएकोमा कोभिड १९ को प्रभावको कारण हाल सम्म रु २३ लाख ४८ हजार ५३८ राजश्व संकलन हुन सकेको छ।

अब म आगामी आर्थिक वर्ष २०७८/०७९ को नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न चाहन्छु।

आगामी आर्थिक वर्षको बजेट नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा तपसिल वमोजिमको आधार लिएको छु ।

- ▶ नेपालको संविधान २०७२
- ▶ स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४
- ▶ राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग ऐन २०७४
- ▶ संघ र प्रदेश सरकारले जारी गरेका नीति, नियम, कानून तथा मापदण्डहरू
- ▶ संघ, प्रदेश र गाउँपालिकाको आवधिक विकास योजना, दिगो विकासका लक्ष्यहरू, विकासका अन्तर सम्बन्धित विषयहरू
- ▶ गाउँपालिकामा निर्माण भएका विभिन्न ऐन, नियमावली तथा कार्यविधिहरू
- ▶ गाउँपालिकाको मध्यकालीन खर्च संरचना, गाउँपालिकामा उपलब्ध स्रोत र साधनहरू
- ▶ अन्तर स्थानीय तह सहकार्य सम्बन्धकालागि साभना सरोकारका विषयहरू
- ▶ नेपाल सरकारद्वारा अन्तर्राष्ट्रिय जगतमा गरिएका प्रतिवद्धताहरू

सोच

कृषि, वन, खनिज र पर्यटन उद्यमशीलताका लागि सवल पूर्वाधार समृद्ध, समन्यायिक ताराखोलाको विकासको मूल आधार दीर्घकालीन सोच रहेको छ ।

उद्देश्य

- ▶ कृषि, पर्यटन र पूर्वाधारको क्षेत्रमा लगानी बृद्धि गरी रोजगारि श्रृजना गर्दै गरिवी निवारणमा टेवा पुर्याउने ।
- ▶ उत्थानशील पूर्वाधार निर्माण गरी दैनिक जनजीवनलाई सहज बनाउने ।
- ▶ बहुवर्षीय र समपुरक आयोजनाहरूलाई निरन्तरता दिने ।
- ▶ सामाजिक, आर्थिक, लैंगिक रूपमा पछाडी परेको वर्ग समुदायको लागि लक्षित वर्गका कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।
- ▶ कोभिड १९ को महामारी रोकथाम, नियन्त्रणका कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।
- ▶ अध्ययन अध्यापन कार्यलाई प्रभावकारी बनाई गुणस्तरीय शिक्षा प्रदान गर्न कोभिड-१९ मुक्त वातावरणमा पठनपाठनको व्यवस्था गर्दै शैक्षिक गुणस्तर र शैक्षिक जनशक्तिको प्रबन्ध गर्ने ।
- ▶ स्वच्छ पिउने पानी र सरसफाईमा आवश्यक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।

- ▶ लघुउद्यमशीलताको विकास गर्ने, घरेलु तथा साना उद्योग स्थापनालाई प्रभावकारी बनाउने ।
- ▶ समाजमा रहेका असमानता, अन्धविश्वास, कु-संस्कार र कुरिती अन्त्यका लागि न्याय, समानता र मेलमिलापका योजनाहरू बनाइने छ ।
- ▶ सशर्त अनुदानका कार्यक्रम मार्फत कृषि, पशुपालन, शिक्षा, स्वास्थ्य, रोजगार क्षेत्रको विकासमा टेवा पुर्याउने ।

आर्थिक विकास

१. कृषि तथा पशुपालन

- ▶ कृषि साना व्यवसायिक पकेट क्षेत्र तथा पशु पंक्षी उत्पादन केन्द्र, पकेट आलु उत्पादन केन्द्र कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
- ▶ मासु तथा दुध मिसन कार्यक्रम अन्तर्गत पाडा, बाख्रा, बंगुर तथा कुखुरा प्रवर्द्धन कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
- ▶ ५० प्रतिशत अनुदानमा फलफूल रोपण कार्यक्रम अन्तर्गत ओखर, किवि, आल्मण्ड, एभोगाडो जस्ता ताराखोलाको माटोमा सुहाउँदो खालका फलफूल विरुवा रोपण कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
- ▶ लोकल कुखुरा पालन तथा बंगुर पालनलाई प्रवर्द्धन गरिने छ ।
- ▶ बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था मार्फत कोल्डस्टोर निर्माण गरी स्थानीय उत्पादनको बजारीकरण गरिने छ ।
- ▶ प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण कार्यक्रम अन्तर्गत चालु आ.व. मा सञ्चालित कार्यक्रमहरूलाई निरन्तरता दिइने छ ।
- ▶ युवाहरूलाई कृषि र पशुपालन तर्फ आकर्षित गर्न व्यवसायिक कृषि/पशु विकास कार्यक्रममा अनुदानको व्यवस्था गरिने छ ।
- ▶ पशुपंक्षी तथा कृषिसम्बन्धी तथ्यांकलाई अध्यावधिक गरिने छ ।
- ▶ व्यवसायिक फलफूल खेती प्रवर्द्धन गर्न अनुदानमा छिटो उत्पादन दिने फलफूलका बिरुवाहरू रोपणलाई निरन्तरता दिइने छ ।
- ▶ कृषि उपज संकलन तथा भण्डारण र बजारीकरणको लागि पूर्वाधार तयार गरिने छ ।
- ▶ गाउँपालिका आफै उत्पादनसंग आवद्ध भई प्रयोगमा नआएको खेतीयोग्य जग्गा भाडामा लिई स्थानीय बाली आलु, फापर, कोदो, जौ, मकै उत्पादन गर्नेछ । निश्चित क्षेत्रमा बाली उत्पादन गर्न 'ताराखोला जैविक बगैचा: युवालाई रोजगारी उत्पादन थरिथरि 'नामक कार्यक्रम सञ्चालन गरी पकेट क्षेत्रको कार्यक्रमलाई प्रयोग गरी युवालाई नियमित रोजगारीको साथै गाउँपालिकाले आन्तरिक आय बढाउने छ ।

२. सहकारी तथा वित्तीय क्षेत्र

- ▶ उत्पादनमूलक तथा कृषि/पशुपालन र रोजगारी वृद्धि गर्ने सहकारीहरूलाई प्रति उत्पादन तथा बजारीकरणको आधारमा अनुदानको व्यवस्था गरिने छ ।
- ▶ सहकारी संचालनलाई समष्टिवेर प्रणाली मार्फत वित्तीय कारोबार गर्ने गरी क्षमता अभिवृद्धि गरिने छ ।
- ▶ सहकारी संस्थाहरूलाई उत्पादन, प्रशोधन, भण्डारण र बजारीकरण कार्यक्रममा सरिक बनाइने छ ।
- ▶ सहकारीहरूलाई लेखा प्रणाली तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी तालिम दिई क्षमता अभिवृद्धि गरिने छ ।
- ▶ सहकारी अनुगमनलाई प्रभावकारी बनाइने छ । सञ्चालनमा नरहेका सहकारीहरूलाई बन्द गर्न प्रोत्साहन गरिने छ ।

। साथै सहकारीहरूलाई व्यवस्थित गर्न सहकारीका सदस्यहरूलाई तालिमको व्यवस्था गरिने छ ।

► अव्यवस्थित सहकारीहरूलाई मर्ज तथा बन्द गरी व्यवस्थित गरिने छ ।

३. उद्योग तथा वाणिज्य

- संघ तथा प्रदेश सरकारसँगको समन्वयमा सार्वजनिक स्थलहरू तथा सामुदायिक क्षेत्रहरूमा रहेका स्लेट ढुङ्गा उत्खननका लागि वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन सम्बन्धी अध्ययन गरिने छ ।
- उद्यमीहरूको स्तरउन्नती गर्नका लागि सीप विकास तालिम कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।
- औद्योगिक ग्राम भित्र कुनै पनि किसिमका उद्योग सञ्चालन गर्न व्यवसायीहरूलाई प्रोत्साहन गरिने छ ।
- गाउँपालिकामा अति विपन्न घर परिवार पहिचान गरी दर्ता गर्ने र त्यस्तो परिवारको कुनै सदस्यले घरेलु तथा साना उद्योग स्थापना गर्न चाहेमा त्यस्तो उद्योगलाई चाहिने उपकरण तथा पूर्वाधारमा गाउँपालिकाले अनुदान तथा तालिम प्रदान गर्ने 'गरिबसंग उद्योग' कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ । उत्कृष्ट लघुउद्यमीलाई पुरस्कारको व्यवस्था गरिने छ ।

४. पर्यटन

- घुम्टे, गाईघाट भरना, डुडेलोक, तिनचुले, कालिलोक, शहिद पार्क लगायतका क्षेत्रहरूमा पर्यटन पूर्वाधार विकास कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
- भुस पोल्ने पर्व, असार पर्व, सिस्नोखोस्ने, भदौरे मेला, बैकुण्ठे चतुर्दशी मेला, हरिबोधनी एकादशी, तमु ल्होसार, पन्चेबाजा, परम्परागत भजन तथा आमा समूहको कला र संस्कृतिको संरक्षण गरी उक्त मेलाहरूलाई पर्यटन प्रवर्धनसंग आवद्ध गर्न प्रचारप्रसार गरी 'एक वडा एक पर्यटन गन्तव्य' को विकास गर्नको लागि प्रदेश र स्थानीय तहको साभेदारीमा पर्यटकीय पूर्वाधार कार्यक्रम संचालन गरिने छ । प्रत्येक वडामा एक नमुना पर्यटन पूर्वाधार निर्माण गरिने छ ।
- डुडे लोकमा पदमार्ग तथा हिलेमा फूलको बगैँचा निर्माण कार्यको थालनी गरिने छ ।
- होमस्टे संचालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
- पुरानो संस्कृतिको संरक्षण तथा नयाँ पुस्तामा हस्तान्तरण गर्न आवश्यक तालिमको व्यवस्था गरिने छ भने अन्ध विश्वास, कुरिती, भेदभाव जस्ता प्रथाहरूलाई निरूत्साहित गर्दै हटाउदै लगिने छ ।
- प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमबाट पदमार्ग निर्माण कार्यलाई प्राथमिकता दिइने छ ।
- ग्रामिण पर्यटकीय पूर्वाधार क्षेत्र विकास अन्तर्गत करिमेलालाई नमुना पर्यटकिय वस्तीको रूपमा विकास गरिने छ ।
- निर्माणाधिन संग्रालय देखि अर्गल गाउँ हुँदै सहिदपार्क सम्म पदमार्ग निर्माणको कार्य थालनी गरिने छ ।
- रानु भरना पूर्वाधार निर्माण गर्नुका साथै प्रचार प्रसार गरी भरनालाई पर्यटकीय स्थलको रूपमा विकास गरिने छ ।

पूर्वाधार विकास

९. सडक तथा पुल

- प्रदेश सरकारको रणनीतिक सडकको रूपमा रहेको हटिया-हरिचौर-घुस्मेली-तारा सडक कालोपत्रे गर्न प्रदेश सरकारसंग समन्वय गरिने छ ।
- त्रिशुली घुम्टी-माभुखर्क-अर्गल-तारागाउँ सडक १० किलोमिटर कालोपत्रे हुनेछ बाँकी सडकको ट्रायाक खोल्न

प्रदेश सरकारलाई अनुरोध गरिने छ।

- ▶ रिजाल चोक-अमरभुमी-तारा-म्याग्दी सडक (शहिद मार्ग) गाउँपालिका देखि मुख्य राजमार्ग संग जोडिने मुख्य सडकको रूपमा कालोपत्रे गर्न संघीय सरकारसँग समन्वय गरिने छ।
- ▶ डोप्टा-वराहखोला सडकको ट्रयाक खोल्ने कार्य आगामी वर्षमा पूरा गरिने छ।
- ▶ वडा भित्रका सहायक मार्गहरूको नाली सहित स्तरउन्नती गरी बाह्रै महिना सवारी साधन चलन मिल्ने बनाइने छ।
- ▶ सडक गुर्योजना बनाई मुख्य सडकहरूलाई कालोपत्रे गरी आगामी पाँच वर्षभित्रमा उज्यालो हरियाली सडकको रूपमा विकास गरिने छ।
- ▶ अन्तरपालिका र जिल्ला जोड्ने सडकलाई प्राथमिकिकरण गरिनेछ भने नयाँ ट्रयाक आवश्यकता पहिचान गरेर मात्र खोलिने छ।
- ▶ एकीकृत गाउँपालिका पूर्वाधार विकास कार्यक्रमको सम्भाव्यता अध्ययन गरिने छ।

२. भवन तथा सहरी विकास

- ▶ अतिविपन्न परिवारहरूको पहिचान गरी घरविहीन परिवारका लागि गाउँपालिकाले निजी आवास निर्माण कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने छ।
- ▶ बाढी तथा पहिरोबाट क्षति भएका घरहरूको पहिचान गरी राहत तथा सुरक्षित आवासको व्यवस्था मिलाइने छ।
- ▶ पालिका भित्र रहेका सुकुम्बासी परिवारहरूको पहिचान गरी सुकुम्बासी समस्या समाधान गरिनेछ तथा अव्यवस्थित बसोबास लाई व्यवस्थित गरिने छ।
- ▶ जोखिममा रहेका वस्तीहरूको पहिचान गरी स्थानान्तरण तथा पुनर्वासको योजना सञ्चालन गरिने छ । विपद्का कारण विस्थापित परिवारहरूको बसोबास तथा आयआर्जनको व्यवस्था गरिने छ ।
- ▶ टोल सुधार समिति मार्फत समुदायमा छलफल तथा सुझाव संकलन गरी नक्सा पास गरी घर बनाउने कार्यको थालनी गरिने छ।
- ▶ गाउँपालिकाको प्रशासनिक भवन निर्माण कार्य आगामी आर्थिक वर्षमा सम्पन्न गरिने छ।
- ▶ संस्कृतिक संग्रहालय भवनको निर्माण कार्य आगामी वर्षमा सम्पन्न हुने छ।
- ▶ निर्माण हुन बाँकी वडा नम्बर १, ३ र ५ का वडा प्रशासनिक भवनहरूको निर्माणकार्य क्रमश थालनी गरिने छ ।
- ▶ धुर्कोट गाउँपालिका, गुल्मी र ताराखोला गाउँपालिका तथा अन्य गाउँपालिका र नगरपालिकाहरूबीचको साभेदारीमा अनुभव आदानप्रदान तथा अन्तर पालिका स्तरीय विकास सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।

३. उर्जा

- ▶ उज्यालो गाउँपालिका घोषणा कार्यक्रमको आवश्यक तयारी गरिने छ ।
- ▶ जलबिद्युत उत्पादन गर्न निजी क्षेत्र र समुदायलाई प्रोत्साहन गरिने छ जसमा ताराखोला गाउँपालिकाका आम नागरिकहरूलाई सेयर लगानी गर्ने वातावरण निर्माण गरिने छ। अति विपन्न परिवारका लागि निश्चित प्रतिशत सेयर रकम गाउँपालिकाबाट व्यवस्थापन गरिने छ ।
- ▶ गाउँपालिका क्षेत्रमा विद्युत खपत बढाउन को लागि औद्योगिक संरचनाहरूको निर्माण गरिनेछ तथा आवश्यक विद्युतीय उपकरणहरूको व्यवस्था गरिने छ।
- ▶ ४. सिंचाई

- ▶ व्यवशायीक कृषि प्रवर्धनको लागि सिंचाइका आधुनिक प्रविधिहरू प्रयोग र जडान गरिने छ ।
- ▶ सिंचाई सुविधा नपुगेका कृषि उत्पादन क्षेत्रहरूमा साना सिंचाइको माध्यमबाट सिंचाई सुविधा पुर्याई उत्पादन बृद्धि गरिने छ ।

सामाजिक विकास

१. शिक्षा

- ▶ गाउँपालिका स्तरीय शैक्षिक योजना निर्माण तथा स्थानीय पाठ्यक्रम निर्माण गरी कार्यान्वयन गरिने छ ।
- ▶ विद्यालयमा आवश्यकता अनुसार दरबन्दीको व्यवस्था नहुँदासम्मको लागि आवश्यक कार्यविधि अनुसार सिकाई अनुदानको रूपमा न्यूनतम योग्यता पुगेका शिक्षकको यथासिद्ध व्यवस्था गरिने छ ।
- ▶ विद्यालयहरूको संस्थागत क्षमता अभिवृद्धिको लागि व्यवस्थापन समिति, शिक्षक अभिभावक संघ र अभिभावकहरूको बिचमा वर्षमा दुईपटक अन्तरक्रिया कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने व्यवस्था गरिने छ ।
- ▶ द्रन्द्र पिडित बालबालिकाहरूलाई उच्च शिक्षा तथा प्राविधिक शिक्षा अध्ययन गर्नको लागि शैक्षिक छात्रवृत्तिको व्यवस्था गरिने छ ।
- ▶ विद्यालय, विद्यार्थी र शिक्षकहरूको तथ्यांक अध्यावधिक गरिने छ । विद्यार्थीहरूको सिकाई उपलब्धीलाई निरन्तर मुल्याङ्कन र पृष्ठपोषणद्वारा गुणस्तरीय बनाउन आवश्यक शिक्षक तालिमको व्यवस्था गरिने छ ।
- ▶ अभिभावक विहीन तथा विपन्न बालबालिकाहरूको पहिचान गरी प्रत्येक वडामा सामुदायिक सिकाई केन्द्र स्थापना गरी अध्ययन गराउने व्यवस्था मिलाइने छ ।
- ▶ गुणस्तरीय शिक्षाको सुनिश्चितताको लागि उच्च शिक्षा अध्ययन गरी बसेका तथा अध्ययन गरिरहेका विद्यार्थीहरूबाट स्वयंसेवक जनशक्तिको रूपमा परिचालन गरिने छ । त्यस्ता स्वयंसेवक जनशक्तिहरूलाई पालिकाबाट सम्मान तथा विभिन्न अवसरहरूमा प्राथमिकता दिइने छ ।
- ▶ शैक्षिक क्षेत्रमा देखिएका समस्याहरूको समाधान गर्न र गुणस्तरीय शिक्षण सिकाईलाई प्रवर्धन गर्न सुपरिवेक्षण, निरीक्षण, अनुगमन मुल्याङ्कन प्रणालीलाई व्यवस्थित बनाउन संयन्त्र निर्माण गरिने छ ।
- ▶ गाउँपालिकामा बहु- प्राविधिक शिक्षालय स्थापनाको लागि सम्भाव्यता अध्ययन गरिनेछ ।
- ▶ कोभिड-१९ को प्रभावबाट पठनपाठनमा पर्ने प्रभावलाई न्यूनिकरण गर्न दुर शिक्षा, भर्चुअल कक्षा, रेडियो शिक्षा जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।
- ▶ सामुदायिक विद्यालयमा अध्ययनरत शिक्षकहरूलाई आवश्यकता अनुसार पालिका भित्र अन्तर विद्यालय सरुवाको व्यवस्था मिलाइने छ ।

२. स्वास्थ्य

- ▶ संघीय सरकारबाट हस्तान्त्रित कार्यक्रमहरूलाई प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गरिने छ ।
- ▶ निःशुल्क स्वास्थ्य सेवा, औषधी वितरण र एम्बुलेन्स सेवालाले प्रभावकारी बनाइने छ ।
- ▶ नसर्ने रोगहरूलाई न्यूनीकरण गर्नका लागि प्रत्येक नागरिकलाई हस्पिटल कार्ड उपलब्ध गराई वर्षको दुई पटक ल्याव परीक्षण गर्ने व्यवस्था मिलाइने छ ।
- ▶ ६५ वर्षभन्दा माथिका नागरिकहरूलाई निशुल्क स्वास्थ्य जाँच तथा परीक्षण सुविधा उपलब्ध गराइने छ ।

- ▶ अर्गल स्वास्थ्य चौकी भवनको निर्माण कार्य यसै आर्थिक वर्षमा गरिने छ ।
- ▶ प्रत्येक स्वास्थ्यचौकीको कार्यक्षेत्र भित्र स्वास्थ्यकर्मि मार्फत घरदैलो स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ । विपन्न परिवारहरूको स्वास्थ्य बीमा गाउँपालिकाले गर्ने व्यवस्था मिलाइने छ।
- ▶ हाल सञ्चालनमा रहेको ५ शैयाको अस्पतालमा तोकिएका मापदण्ड अनुसारको जनशक्ति र स्वास्थ्य उपकरणहरूको व्यवस्था गरिने छ।
- ▶ स्वास्थ्य सेवा मापदण्ड अनुसार बर्थिङ सेन्टरहरूका लागि अपुग पूर्वाधारहरूको निर्माण र उपकरण जडान गरिनेछ र सेवामा खटिने स्वास्थ्यकर्मीलाई प्रोत्साहन गरिने छ ।
- ▶ महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयंसेविकाको १० वर्षे जीवन बीमा कार्यक्रम संचालन गरिने छ। महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरूको अर्धवार्षिक र वार्षिक समिक्षा बैठक गर्ने व्यवस्था गरिने छ।
- ▶ कोभिड १९ को रोकथाम, नियन्त्रण र उपचारमा खटिने स्वास्थ्यकर्मी र कर्मचारीहरूको आवश्यक सुरक्षा तथा नेपाल सरकारले तोके बमोजिम जोखिम भत्ता उपलब्ध गराइने छ।
- ▶ प्रत्येक स्वास्थ्य चौकीबाट कम्तिमा हप्ताको एकदिन प्रत्येक विद्यालयहरूमा स्वास्थ्य शिक्षा कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।
- ▶ खाद्य सुरक्षा सम्बन्धी चौमासिक बैठक बस्ने व्यवस्था मिलाइने छ। कुपोषित बालबालिकाहरूको पहिचान गरी पौष्टिक आहारको व्यवस्था गरिने छ ।
- ▶ सुनौलो हजार दिनका आमा तथा बच्चाहरूलाई उपयुक्त पोषणको लागि दैनिक ओखर र अण्डा वितरणको व्यवस्था गरिने छ।
- ▶ 'कोरोना राहत कोष' स्थापना गरी कोभिड १९ को रोकथाम, नियन्त्रण र उपचारलाई प्रभावकारी बनाइने छ साथै रोकथाम, नियन्त्रण र उपचारको क्रममा मृत्यु हुने स्वास्थ्यकर्मी तथा कर्मचारी र अन्य सर्वसाधारण मृतकको परिवारलाई राहतको व्यवस्था गरिने छ।
- ▶ प्रत्येक स्वास्थ्य चौकीबाट चिकित्सकको सिफारिसमा आवश्यक औषधि न्यूनतम शुल्कमा उपलब्ध गराइने छ।
- ▶ आरोग्य केन्द्र मार्फत पालिका क्षेत्रमा स्थानीय जडिवुटिको पहिचान, उपयोग, संरक्षण र खेति गर्ने साथै योग, ध्यान तथा शिविर मार्फत स्वस्थ जीवन शैली प्रवर्द्धन गर्ने कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ।

३. युवा तथा खेलकुद

- ▶ गाउँपालिका स्तरीय खेलमैदान निर्माणलाई निरन्तरता दिई सुविधासम्पन्न खेलमैदान निर्माण गरिने छ।
- ▶ युवाहरूको शारीरिक, मानसिक तथा सामाजिक विकासका लागि खेलकुद तालिम को व्यवस्था गरिने छ।
- ▶ युवाहरूका लागि सीप प्रविधि र पूँजी उपलब्ध गराई स्वरोजगार तथा उद्यमशीलतामा संलग्न गराइने छ।
- ▶ राष्ट्रपति रनिङ शिल्ड खेलकूद प्रतियोगितालाई निरन्तरता दिइने छ।
- ▶ कामको लागि युवा कार्यक्रम संचालन गरिने छ।
- ▶ युवाहरूलाई सिप विकास तालिम, पत्रकारिता तालिम, कृषि/पशु पालन तालिम सञ्चालन गरिने छ ।
- ▶ गाउँपालिका भित्रका सामुदायिक विद्यालयमा अध्ययनरत छात्र छात्राहरूको योग्यता र क्षमताको मुल्यांकन गरि उत्कृष्ट छात्रछात्रालाई पुरस्कृत गरिने छ।
- ▶ शहिद स्मृती पत्रकारिता पुरस्कारको स्थापना गरी गाउँपालिका क्षेत्रमा खोजमुलक पत्रकारिता गर्ने पत्रकारहरूलाई पुरस्कृत गरिने छ।

- ▶ यूवाहरूलाई सामाजिक कार्यमा लाग्न प्रोत्साहन गरी सभ्य समाज निर्माणमा जोड दिइने छ।
- ▶ एक वडामा एउटा कभर्डहल निर्माण गर्ने कार्य क्रमिक रूपमा अगाडि बढाइने छ।
- ▶ खेलकूद प्रशिक्षणको लागि खेल प्रशिक्षकको व्यवस्था गरिने छ।
- ▶ द्वन्द्वपीडित, गरिब तथा जेहेन्दार बालबालिकालाई उच्च तथा प्राविधिक शिक्षा पढ्नका लागि शैक्षिक छात्रवृत्तिको व्यवस्था गरी रोजगारीका लागि अभिप्रेरित गरिने छ।
- ▶ प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम मा युवाहरूको सहभागितालाई विशेष जोड दिइने छ। प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रममा आवद्ध युवाहरूको १०० दिन रोजगारी बापत निजहरूको ज्यालाबाट रु ३००० र गाउँपालिकाबाट शतप्रतिशत थप गरी सहकारी संस्थामा बचत गरिदिने र युवाहरूमा बचत गर्ने बानीको विकास गरिने छ।

४. लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण

- ▶ लक्षित वर्ग, महिला, दलित, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई आवश्यक तालिमको व्यवस्था गरिने छ।
- ▶ अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको पहिचान, क्षमता विकास, पुनर्स्थापनामा कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ। परिचयपत्र वितरण कार्य सहज र सरल बनाईनेछ।
- ▶ बालमैत्री स्थानीय शासन सञ्चालनका लागि आवश्यक कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ।
- ▶ ज्येष्ठ नागरिकहरूमा भएको ज्ञान, सीप कला र अनुभवलाई युवा पुस्तामा हस्तान्तरण गर्नको लागि अन्तरक्रिया तथा छलफल कार्यक्रम तथा तालिम सञ्चालन गरिने छ।
- ▶ जातीय भेदभाव, छुवाछुत लगायत विभिन्न रुढिबादी अन्धविश्वास तथा कुरीति हरूलाई न्यूनीकरण गर्न विशेष अभियान सञ्चालन गरिने छ।
- ▶ बाल बिबाह न्यूनीकरणको लागि जनचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ।
- ▶ १८ वर्ष मुनिका बालबालिकाहरूलाई सुर्तीजन्य तथा लागूऔषधजन्य पदार्थहरूको किन बेचमा रोक लगाइने छ।
- ▶ सकारात्मक सोचको विकास सम्बन्धी प्रशिक्षण र तालिमको व्यवस्था गरिने छ।
- ▶ द्वन्द्व पिडित परिवारहरूलाई सम्मान, मृतकको सालिक निर्माण तथा पिडित परिवारका वालवालिकाहरूको अध्ययनको लागि छात्रवृत्तिको व्यवस्था गरिने छ।

५. मानव अधिकार र सामाजिक न्याय

- ▶ सामाजिक न्याय कायम हुने गरी मानव अधिकारको उपयोग, सम्मान, संरक्षण र प्रवर्द्धन गरिने छ।
- ▶ गाउँपालिकामा अनुशासित, न्यायिक, समानता मूलक र मानवअधिकार मैत्री शासन प्रणाली लागू गर्न जोड दिइने छ।

वन, वातावरण तथा तिपद व्यवस्थापन

१. वन तथा वातावरण

- ▶ पानीको मुहानको आसपास करिब ३०० मिटर जमिनमा रुख काट्ने वा अन्य गतिविधि गर्न नपाइने नीति अवलम्बन गरिने छ।
- ▶ पोखरी निर्माण कार्यलाई निरन्तरता दिइने छ।

- ▶ संघीय सरकार र प्रदेश सरकारबाट गाउँपालिकाका विभिन्न वडाहरूमा सञ्चालित खानेपानी आयोजनाहरूलाई समयमा नै सम्पन्न गर्न विशेष पहल गरिने छ।
- ▶ जडिबुटी उत्पादनका लागि नर्सरी संचालन तथा अन्य बिरुवा रोपण कार्यक्रम संचालन गरिने छ।
- ▶ निर्माण सम्पन्न भइसकेका पूर्वाधारहरूको उपयोग र दिगो व्यवस्थापनको लागि मर्मत संभार कोष स्थापना गरी निर्माण कार्यबाट कन्टिन्जेन्सी मा आउने रकमको ५० प्रतिशत रकम जम्मा गरिने छ।
- ▶ खनिजजन्य उद्योगहरूको सञ्चालनको लागि प्रारम्भिक वातावरणीय मूल्यांकन गरिनेछ।

२. विपद व्यवस्थापन

- ▶ विपद व्यवस्थापन तथा जोखिम न्यूनिकरणको लागि पालिकास्तरीय नीति तर्जुमा गरी कार्यन्वयन गरिने छ ।
- ▶ जोखिम क्षेत्रहरूको पहिचान र नक्साङ्कन गरी जोखिम नियन्त्रण सम्बन्धी आवश्यक अध्ययन गरी कार्यक्रम तर्जुमा गरिने छ।
- ▶ विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी ऐन, कानून र कार्यविधि लाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गरिने छ।
- ▶ विपद व्यवस्थापन कोषमा आवश्यक रकम थप गर्दै लगिने छ।
- ▶ विपद व्यवस्थापनको लागि आवश्यक सामग्री, औजार तथा उपकरणहरू खरिद गरी व्यवस्थापन समिति मार्फत प्रयोग तथा संचालन गरिने छ।
- ▶ चट्याङबाट हुन सक्ने मानवीय क्षतिलाई न्यूनिकरण गर्न लाइटेनिङ एरिस्टरको व्यवस्था गरिने छ।
- ▶ वर्षात, बाढी, पहिरो तथा अन्य विपदबाट पिडितहरूको लागि क्षेतिको मूल्याङ्कन गरी राहतको व्यवस्था गरिने छ।
- ▶ विपत व्यवस्थापनमा सरकारी, गैरसरकारी तथा निजी क्षेत्रको संलग्नतामा एकीकृत कार्यक्रम संचालन गरिने छ।

३. जल उत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण

- ▶ नदी तथा खोलाको छेउछेउमा ढुंगा, गिट्टी, बालुवा निकाल्ने कार्यालय निरुत्साहित गरिने छ।
- ▶ नदी, खोला तथा ढल निकासले क्षति पुर्याउन सक्ने स्थानहरूको पहिचान गरी तटबन्धन कार्य गरिने छ।
- ▶ वातावरण संरक्षण वृक्षारोपण तथा वायोइन्जिनियरिङ कार्य गरिने छ।

४. फोहोर मैला व्यवस्थापन

- ▶ हरेक टोल वस्तीमा जम्मा हुने फोहोर मैलालाई व्यवस्थापन गर्न आवश्यक रणनीति तयार गरिने छ।
- ▶ टोल बस्ती आसपासमा अव्यवस्थित रूपमा रहेका खानेपानीका स्रोतहरू, पोखरी, कुवा, कुलेसाहरूलाई व्यवस्थित गरिने छ।
- ▶ सरसफाइयुक्त गाउँपालिका घोषणा गर्न आवश्यक तयारी गरिने छ।

सुशासन तथा संस्थागत विकास

१. प्रशासनिक व्यवस्थापन तथा सुशासन

- ▶ योजना सम्भौता, भुक्तानी तथा आमदानीको अभिलेखीकरण सभटवेयर मार्फत गरिने छ।
- ▶ नागरिक बडापत्रलाई क्रमश डिजीटल प्रविधिमा लगिने छ।

- ▶ सार्वजनिक सुनुवाई तथा जनतासँग जनप्रतिनिधि कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिई जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीलाई जनता तथा सेवाग्राहीप्रति जवाफदेही र उत्तरदायी बनाइने छ।
- ▶ आम सेवाग्राहीमा हुने सेवा प्रवाहलाई छिटो छरितो र प्रभावकारी बनाउन विशेष जोड दिइने छ।
- ▶ सबै वडाहरूमा गुणस्तरीय इन्टरनेट सेवाको पहुँच विस्तार गरिने छ।
- ▶ राजस्वको दायरा बढाइने छ भने दरलाई समयअनुकूल बनाइने छ।
- ▶ राजस्व बृद्धिमा योगदान पुर्याउने कर्मचारीलाई राजस्व बृद्धिको रकमबाट केहि प्रतिशत प्रोत्साहन रकम उपलब्ध गराइने छ।
- ▶ ताराखोला गाउँपालिका मा रिले स्टेशन मार्फत गल्कोट सामुदायिक रेडियो प्रसारणलाई सूचना प्रसारण को भरपर्दो माध्यम बनाइने छ।
- ▶ वडास्तर सम्म नागरिक वडापत्रको कार्यन्वयन र भरपर्दो गुनासो सुनुवाई संयन्त्रको निर्माण गरिने छ ।
- ▶ सेवा ग्राहि सन्तुष्टि तथा गुनासो सुनुवाइको व्यवस्था गरिने छ । सम्भवहुने सेवाहरूलाई अनलाईन मार्फत सेवा वितरणको व्यवस्था गर्ने कार्यको शुरुवात गरिने छ ।
- ▶ करार कर्मचारीहरूका लागि योगदानमा आधारित कल्याणकारी कोष स्थापना गरिने छ।
- ▶ गाउँपालिका क्षेत्रमा शान्ति, सुरक्षा र सुव्यवस्था कायम गरी गाउँपालिकावासीको जिउधन तथा स्वतन्त्रताको संरक्षण गरिने छ।
- ▶ कर्मचारीहरूलाई कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन प्रणाली लागु गर्न आवश्यक मापदण्ड तथा नियम तर्जुमा गरिने छ ।

२. आर्थिक प्रशासन एवं सुशासन

- ▶ आम्दानी र खर्चको अभिलेखीकरणलाई व्यवस्थित गर्न आन्तरिक लेखापरीक्षण लाई प्रभावकारी बनाइने छ।
- ▶ खरिद योजना निर्माण गरिने छ भने दाखिलालाई सभटवेयरमार्फत गरिने छ।
- ▶ बेरुजु फर्स्योट सम्बन्धी अध्ययन समिति गठन गरी बेरुजुको अध्यावधिक विवरणलाई गाउँसभामा प्रस्तुत गर्ने तथा फर्स्योट गर्न ताकेता गरिने छ।
- ▶ मितव्ययी कार्यशैली, आर्थिक अनुशासन र दिगो विकासमा जोड दिइने छ।
- ▶ जनप्रतिनिधि र कर्मचारीलाई वित्तीय सुशासन सम्बन्धी तालिम प्रदान गरी कार्य क्षमतामा अभिवृद्धि गरिने छ।
- ▶ भ्रष्टाचारजन्य क्रियाकलापहरूको नियन्त्रण तथा अन्त्य गर्नको लागि शून्य सहनशीलताको नीति अवलम्बन गरिने छ ।
- ▶ सधिय सरकारको सहयोगमा बिद्युतीय भुक्तानी प्रणाली (भ-एबथकभलत) को व्यवस्था लागु गरिने छ ।

३. आयोजना सञ्चालन सम्बन्धी कार्य

- ▶ आयोजना सम्बन्धी वार्षिक गुर्योजना निर्माण गरी समयमा नै आयोजना कार्यान्वयनको प्रक्रिया अगाडि बढाउने नीति अवलम्बन गरिने छ।
- ▶ योजना तथा कार्यक्रम अनुगमन प्रक्रियालाई प्रभावकारी बनाइने छ।
- ▶ जनसहभागिता नजुटने र ठूला आयोजनाहरूलाई ठेक्का प्रक्रिया मार्फत सञ्चालन गर्ने नीति अवलम्बन गरिने छ।

४. तथ्याङ्क प्रणाली, अनुसन्धान र विकास

- ▶ ताराखोला गाउँपालिका मा भरपर्दो तथ्यांक प्रणालीको माध्यमबाट विकास निर्माण कार्य सञ्चालन गरिने छ।
- ▶ गाउँपालिका भित्रका सम्पूर्ण तथ्यांकहरूलाई डिजिटल भिलेज प्रोफाईलमा आवद्ध गरी व्यवस्थित गरिने छ।
- ▶ सूचना प्रणालीलाई व्यवस्थित गर्न ताराखोला अनलाइन सञ्चालन गर्ने व्यवस्था मिलाइने छ।
- ▶ पालिकास्तरीय तथ्याङ्कलाई व्यवस्थित गर्न पालिकास्तरीय तथ्याङ्क नीति तर्जुमा गरी कार्यन्वयन गरिने छ।

अन्त्यमा यस गाउँसभामा प्रस्तुत आर्थिक वर्ष २०७८/०८९ को नीति तथा कार्यक्रमले निर्दिष्ट गरेका योजनाहरू कार्यान्वयन भई स्थानीय अर्थतन्त्रमा अभिवृद्धि हुनुको साथै आत्मनिर्भर, समृद्ध र सुशासनयुक्त गाउँपालिका निर्माण हुने विश्वास लिएको छु।

प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रम तयार गर्न सहयोग गर्ने उपाध्यक्ष दिलकुमारी पुन, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत रामप्रसाद शर्मा, सम्पूर्ण वडाका वडाअध्यक्षहरू, कार्यपालिका तथा वडा सदस्यहरू, सम्पूर्ण कर्मचारी साथीहरू, राजनैतिक दलका पदाधिकारीहरू, शिक्षक, पत्रकार, विभिन्न संघसंस्थाका प्रतिनिधि, देश-विदेशमा रहनुभएका दाजुभाई तथा दिदीबहिनीहरू लगायत सबैमा हार्दिक आभार प्रकट गर्न चाहन्छु।

प्रकाश घर्ति
अध्यक्ष

ताराखोला गाउँपालिका

आर्थिक वर्ष २०७८/०८९ को बजेट वक्तव्य

यस सम्माननीय सभाका अध्यक्ष ज्यू,

सभामा उपस्थित सम्पूर्ण सदस्य ज्यूहरू, आमन्त्रित समाजसेवी, बुद्धिजीवी, शिक्षक, कर्मचारी, पत्रकार, सुरक्षा निकायका प्रमुख लगायत उपस्थित सम्पूर्ण महानुभावहरू,

सविधानसभाबाट जनआकांक्षा बमोजिमको सविधान निर्माणको विभिन्न कालखण्डहरूमा भएका जनआन्दोलन तथा जनयुद्धद्वारा स्थापित संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र स्थापना भएपछि जारी भएको सविधान बमोजिम स्थापित यस स्थानीय सरकारमा निर्वाचित भएर हामी पाँचौं वर्षमा प्रवेश गर्दैछौं। जनताको इच्छा र अपेक्षा अनुसारको सविधान निर्माण गरी जनताले नै रोजेका जनप्रतिनिधिहरूद्वारा आभनै घर आगनमा छिटो, छरितो, गुणस्तरीय र प्रभावकारी रूपमा सार्वजनिक सेवा प्राप्त गर्ने यस संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन व्यवस्थाको प्राप्तिका लागि त्याग र तपस्या सहित आभनो ज्यानको बलिदानी दिने सम्पूर्ण ज्ञात अज्ञात सहिदहरूप्रति उच्च सम्मान सहित हार्दिक श्रद्धांजलि अर्पण गर्न चाहन्छु।

विश्वव्यापी महामारीको रूपमा फैलिरहेको कोभिड १९ को प्रभाव यस ताराखोला गाउँपालिकामा पनि परेको यहाँहरू सबैलाई सर्वविदित नै छ। हामी सबैको अथक प्रयासको कारण धेरै हद सम्म यस महामारीलाई हाम्रो पालिकामा साम्य बनाउन सकिए पनि नेपालमा यसको नयाँ भेरियन्ट देखिनु र निरन्तर रूपमा मानवीय क्षति भइ रहनु चुनौतीको विषय बनेको छ। यस महामारीले सिर्जना गरेको विषम परिस्थितिका कारण पटकपटक भइरहेको बन्दा बन्दीले गर्दा बजेट कार्यान्वयनमा देखिएका विभिन्न समस्याहरूका बाबजुत पनि हाम्रा आर्थिक, सामाजिक, भौतिक लगायतका सम्पूर्ण क्षेत्रका कार्यहरू अगाडि बढिनै रहेका छन्। यस विषम परिस्थितिको सामना गर्नको लागि सहयोग प्रदान गर्नुहुने सम्पूर्ण सहयोगी व्यक्ति तथा संघसंस्थाहरू, जिउ ज्यानको प्रवाह नगरी अग्र पङ्क्तिमा खटिनु हुने स्वास्थ्यकर्मीहरू, कर्मचारीहरू, जनप्रतिनिधिहरू लगायत सम्पूर्ण प्रति हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्न चाहन्छु। कोभिड १९ संक्रमित भई उपचारको क्रममा दिवंगत हुनुभएका यस ताराखोला गाउँपालिकाका कार्यपालिका सदस्य तथा जुभार महिला नेतृ तेजुमाया भण्डारी परिवार र वडा नम्बर १ माभुखर्क निवासी भिम बहादुर बि क प्रति हार्दिक श्रद्धांजलि प्रकट गर्न चाहन्छु साथै कोभिड संक्रमित भइ उपचाररत सम्पूर्ण दाजुभाइ तथा दिदीबहिनीहरूको सिध स्वस्थलाभको कामना गर्दछु। यस विश्वव्यापी महामारीलाई परास्त गर्नको लागि विश्व स्वास्थ्य संगठन तथा नेपाल सरकारले तोकेका स्वास्थ्य मापदण्डहरूको पूर्णरूपमा पालना गर्नुको साथै सकारात्मक सोच र उच्च मनोबलका साथ सजग रहन सम्पूर्ण गाउँपालिकाबासी आम जनसमुदायमा हार्दिक अनुरोध गर्दछु।

गाउँपालिका क्षेत्रमा उपलब्ध प्राकृतिक स्रोतहरूको समुचित प्रयोग गरी रोजगारी सिर्जना गर्दै गरिबी निवारण गरी आर्थिक र भौतिक रूपमा समृद्ध ताराखोलाको निर्माण गर्नु नै हाम्रो प्रमुख उद्देश्य हो। जटिल भौगोलिक संरचनाका बीचमा भइरहेका पूर्वाधार निर्माणका कार्यहरूको कारणले वर्षातको समयमा हुने बाढी पहिरो जस्ता प्राकृतिक प्रकोपहरूको सिर्जना भई सार्वजनिक पूर्वाधार क्षेत्रमा गरिएको लगानीको समुचित प्रतिफल प्राप्त हुन नसक्नु, अव्यवस्थित बसाइसराइका कारण सार्वजनिक क्षेत्रमा गरिएको लगानी को लाभ लिने जनसंख्या घट्दै जानु, दक्ष र सीपयुक्त जनशक्तिलाई पालिका क्षेत्रमा रोजगारी उपलब्ध गराउन नसकिनु जस्ता चुनौतीहरू हाम्रा सामु रहेका छन्

। यद्यपि कृषि र पशु पालनलाई व्यवसायिक बनाई, पर्यटन पूर्वाधारको निर्माण गरी, प्राकृतिक स्रोतहरूको समुचित उपयोग गर्दै रोजगारी सृजना गरी गरिबी निवारण तर्फ जोड दिइ 'कृषि, वन, खनिज, उद्यमशीलताको लागि सबल पूर्वाधार, समृद्ध र समन्यायिक ताराखोला विकासको मूल आधार' भन्ने दीर्घकालीन सोचलाई पुस्त्याई गर्नेतर्फ बजेटलाई केन्द्रित गरेको छु ।

आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को नीति तथा कार्यक्रम यस सभाबाट स्वीकृत भइसकेको व्यहोरा यहाँहरूलाई अवगत नै छ । चालु आर्थिक वर्षमा सशर्त अनुदान सहित चालु खर्च तर्फ रू २२ करोड ३१ लाख ५२ हजार र पूँजीगत तर्फ रू १३ करोड ६७ लाख २१ हजार गरी कुल रू ३५ करोड ९८ लाख ७३ हजारको बजेट कार्यान्वयनमा ल्याईएको थियो । जस मध्य हाल सम्ममा चालु खर्चमा १४ करोड ६० लाख ३६ हजार तथा पूँजीगत तर्फ ६ करोड २१ लाख ४२ हजार खर्च भएको छ । विश्वव्यापी महामारीको रूपमा फैलिएको कोरोना भाईरसका कारण समपुरक तथा विशेष अनुदानका ठूला आयोजनाहरूको काम ढिलो भएकाले भुक्तानी हुन बाँकी रहेको र सशर्त तर्फ केही नया कार्यक्रमहरू थप भई आएकोले दायित्व सिर्जना भएको तर भुक्तानी हुन बाँकी रहेकाले वित्तीय प्रगति अपेक्षित रूपमा नदेखिएको कुरा अवगत गराउन चाहन्छु ।

सभाध्यक्ष ज्यू,

अब म आगामी आर्थिक वर्षको बजेटका प्रमुख उद्देश्यहरू प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

१. कृषि, पर्यटन र पूर्वाधारको क्षेत्रमा लगानी बृद्धी गरी रोजगारि सिर्जना गर्दै गरिबी निवारणमा टेवा पुर्याउने ।
२. उत्थानशील पूर्वाधार निर्माण गरी दैनिक जनजीवनलाई सहज बनाउने ।
३. बहुवर्षीय र समपुरक आयोजनाहरूलाई निरन्तरता दिने ।
४. सामाजिक, आर्थिक, लैंगिक रूपमा पछाडी परेको वर्ग समुदायको लागि लक्षित वर्गका कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।
५. कोभिड १९ को महामारी रोकथाम, नियन्त्रणका कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।
६. अध्ययन अध्यापन कार्यलाई प्रभावकारी बनाई गुणस्तरीय शिक्षा प्रदान गर्न कोभिड-१९ मुक्त वातावरणमा पठनपाठनको व्यवस्था गर्दै शैक्षिक गुणस्तर र शैक्षिक जनशक्तिको प्रबन्ध गर्ने ।
७. सशर्त अनुदानका कार्यक्रम मार्फत कृषि, पशुपालन, शिक्षा, स्वास्थ्य, रोजगार क्षेत्रको विकासमा टेवा पुर्याउने ।

अब म आगामी आर्थिक वर्षमा उल्लेखित उद्देश्य परिपूर्ति गर्न बजेटका प्रमुख प्राथमिकताहरू प्रस्तुत गर्दछु ।

१. सामाजिक विकास
२. सडक, खानेपानी, भवन तथा अन्य पूर्वाधार निर्माण
३. कृषि, पशुपालन, सहकारी, उद्योग र पर्यटन मार्फत आर्थिक विकास
४. वन, वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन
५. सुशासन तथा संस्थागत क्षमता विकास

सभाध्यक्ष ज्यू,

अब म आगामी आर्थिक वर्षको कुल बजेट तथा क्षेत्रगत विनियोजन प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

आगामी आर्थिक वर्षमा नेपाल सरकारबाट सशर्त अनुदान रू १५ करोड ६५ लाख, वित्तीय समानीकरण

वार्षिक बजेट नीति तथा कार्यक्रम आ.व. २०७८/०७९

अनुदान रू ७ करोड ३८ लाख र राजश्व बाँडफाँडबाट रू ५ करोड ५५ लाख ७८ हजार प्राप्त हुने भएको छ । त्यसै गरी गण्डकी प्रदेश सरकारबाट समानिकरण अनुदान रू ७५ लाख ७५ हजार, राजश्व बाँडफाँडबाट रू ३१ लाख ७४ हजार प्राप्त हुने भएको छ । यस आर्थिक वर्षमा चालु र पूँजीगत तर्फबाट रू २ करोड २४ लाख ९३ हजार मौज्जात रहने अनुमान रहेको छ । आन्तरिक आयलाई आगामी आर्थिक वर्षमा अभै व्यवस्थित गरी कर र राजश्वको दायरा बृद्धि गर्ने योजना अनुसार आगामी आर्थिक वर्षमा आन्तरिक आम्दानी रू ४३ लाख १० हजार हुने अनुमान गरेको छ । उल्लेखित अनुमानको आधारमा आगामी आर्थिक वर्षमा गाउँपालिकाको कुल आय रू ३५ करोड ३० लाख ६४ हजार हुने अनुमान गरेको छ ।

समाध्यक्ष ज्यू,

अब आगामी आर्थिक वर्षको प्रमुख कार्यक्रमहरु तथा क्षेत्रगत व्यय प्रस्तुत गर्दछु ।

आगामी आर्थिक वर्षमा कर्मचारी तथा जनप्रतिनिधिहरुको सेवा सुविधा तथा कार्यालय सञ्चालन लगायत प्रशासनिक चालु खर्चतर्फ रू २४ करोड ६८ करोड १ हजार विनियोजन गरेको छ । आगामी आर्थिक वर्षमा प्रशासनीक खर्च कुल रू ५ करोड ८० लाख र पूँजीगत तर्फ कुल रू १० करोड ६२ लाख ६३ हजार र चालु खर्च सशर्त अनुदान सहित १८ करोड ८८ लाख १ हजार गरी आगामी आर्थिक वर्षमा कुल रू ३५ करोड ३० लाख ६४ हजार विनियोजन गरेको छ ।

समाध्यक्ष ज्यू,

अब म आगामी आर्थिक वर्षमा गाउँपालिकाले कार्यान्वयन गर्ने प्रमुख कार्यक्रम तथा क्षेत्रगत विनियोजन प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

१. आर्थिक विकास तर्फ

गाउँपालिकाले आगामी आर्थिक वर्ष देखि आफैँ कृषि उत्पादनमा सहभागी भई उत्पादन र रोजगारी श्रृजना गर्नेछ । गाउँपालिकामा खेती नगरी छाडिएको बाभो जग्गालाई लिजमा लिई संस्थागत र नीतिगत पूर्वाधार तयार गरी दक्ष जनशक्तिहरुका साथ 'ताराखोला कृषि बगैँचा: युवालाई रोजगारी' उत्पादन थरीथरी ! कार्यक्रम सञ्चालन गर्न रू १० लाख रकम विनियोजन गरिएको छ । कृषकहरुलाई कृषि औजार खरिद तथा अनुदान वितरण गरी कृषिमा आधुनिकिकरण र यन्त्रीकरण गरिनेछ कृषि औजार खरिद र वितरणको लागि आगामी आ.व. मा ८ लाख रुपैया विनियोजन गरिएको छ । फलफुल विरुवा रोपण, किसान सुचिकरण कार्यक्रम, माटो परिक्षण कार्यक्रमहरुलाई निरन्तरता दिईएको छ । गाउँपालिकाको उत्पादनलाई भण्डारण गरी मुल्य अभिवृद्धिका साथ बजारीकरण गर्न कोल्डस्टोर निर्माण र सञ्चालन गरिने छ जसको लागि रू ८ लाख विनियोजन गरिएको छ । सशर्त तर्फ साना किसान व्यवसायीक उत्पादन केन्द्र (पकेट), बाख्राको पकेट विकास कार्यक्रम, लगायत अन्य पकेट कार्यक्रम र फलफुल दशक समेत गरी सशर्त अनुदान मा रू ३३ लाख रकम प्राप्त भएको छ भने आगामी आ. व. मा सशर्त बाहेक कृषि विकास कार्यक्रम सञ्चालनको लागि रू ४८ लाख ५० हजार रकम विनियोजन गरिएको छ ।

चालु आ.व. मा पशु विकास पकेट कार्यक्रम सञ्चालन गरिएकोमा सो कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईएको छ, पशु-पक्षि तथा मत्स्य औषधी निशुल्क वितरणको व्यवस्था मिलाईने छ, बहुबर्षे डाले घाँसको निशुल्क विरुवा वितरणको व्यवस्था मिलाईने छ । पशु विकास तर्फ सशर्त अनुदानमा बाख्रा पकेट कार्यक्रम, पाडा प्रवर्धन कार्यक्रम

लगायत कार्यक्रमको लागि रु ४२ लाख प्राप्त भएको छ भने सशर्त अनुदान बाहेक गाउँपालिकाले पशु विकास तर्फ रु १३ लाख रकम विनियोजन गरिएको छ ।

सहकारी संस्थाका सञ्चालकहरूलाई तालिमको प्रवर्धन गर्न आवश्यक रकमको व्यवस्था गरिएको छ ।

पर्यटन प्रवर्धन गर्न आगामी आर्थिक वर्षमा संघीय सरकारले गण्डकी प्रदेशमा ताराखोला गाउँपालिकालाई पर्यटकीय गाउँपालिकाको रूपमा सूचिकृत गर्ने कार्यक्रम रहेको र सोको लागि पर्यटन पूर्वाधार निर्माण गर्न विस्तृत परियोजना प्रस्ताव तयार गर्ने कार्य अगाडि बढ्ने छ । गाउँपालिकाको प्रमुख पर्यटकीय स्थलहरू वारेखोला सिउरे, सलसले सिद्धथान, भाटा, मानो कालिलेक, टुलेचौर, कान्छि देउराली मोतीमारे, अर्शल, लगायत स्थानहरूमा पदमार्ग निर्माण गर्न आवश्यक रकम विनियोजन गरिएको छ । करिमेलालाई नमुना पर्यटकिय गाउँको विकास गरी “ Stone Village” को रूपमा पहिचान कायम गर्न रु १५ लाख रकम विनियोजन गरिएको छ । गाईघाट भरनामा बर्षाको कारण भत्कीएको पुललाई पुनर्निमाण गरिने छ सोको लागि रु १० लाख रकम विनियोजन गरिएको छ । गाउँपालिकाको मितेरी साइनो रहेका धुकौट गाउँपालिका गुल्मी र बन्दिपुर गाउँपालिका तनहुँसंगको साभेदारीमा सो गाउँपालिकाहरूसंगको मितेरी साइनो स्मरणको लागि मितेरी स्तम्भ निर्माण गरिने छ ।

उद्योग विकास कार्यक्रम अन्तर्गत उद्योगीहरूलाई प्रोत्साहन गर्ने उपाध्यक्ष उद्यमशीलता कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ । जसको लागि रु ५ लाख विनियोजन गरिएको छ ।

आगामी आर्थिक वर्षमा आर्थिक विकासको लागि सशर्त अनुदान बाहेक गाउँपालिकाबाट रु ६८ लाख ५० हजार रकम विनियोजन गरिएको छ ।

२. सामाजिक विकास

विद्यालय शिक्षालाई गुणस्तरीय सर्वसुलभ बनाई बालबालिकाहरूको पहुँच अभिवृद्धि गर्न विद्यार्थी छात्रवृत्ती कार्यक्रम, प्रतिभा पहिचान कार्यक्रम, विषयगत रेडियो क्वीज कार्यक्रम, गाउँपालिका अध्यक्ष शैक्षिक सुधार कार्यक्रम सञ्चालन गर्न आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरिएको छ । बालबालिकाहरूलाई स्थानीय भाषा, संस्कृति, कला, जैविक विविधताको जानकारी गराई व्यवहारिक शिक्षाको विकास गर्न स्थानीय पाठ्यक्रम निर्माण गरी लागू गरिने छ सो कार्यक्रमको लागि रु ४ लाख रकम विनियोजन गरिएको छ । गाउँपालिका अभिभावक शिक्षा कार्यक्रमको लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरिएको छ । शिक्षक तालिम, कक्षाकोठामा शैक्षिक सामग्री सजावट लगायत कार्यक्रमको लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरिएको छ । विद्यालयमा सघन अनुगमन कार्यक्रम सञ्चालन गरी शिक्षकको नियमितता, अध्यापनको गुणस्तरियता, पूर्वाधारको सदुपयोग र विद्यार्थीहरूको शैक्षिक उपलब्धी परिक्षणको लागि मुल्याङ्कनको काम सञ्चालनको आवश्यक रकम विनियोजन गरिएको छ ।

रिडि प्रा.वि. को छाना तथा कक्षा कोठा मर्मत, युवा वर्ष प्रा वि को पहिरो नियन्त्रण तथा घेरावार, प्रध्यानाध्यापकहरूलाई सञ्चार खर्चको लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरिएको छ । आ.व. ०७८:०७९ मा शिक्षा क्षेत्रको लागि १ करोड २७ लाख ३० हजार रकम विनियोजन गरिएको छ भने सशर्त अनुदानबाट समेत रकम प्राप्त भएको छ ।

गाउँपालिकामा रहेका स्वास्थ्य संस्थाहरूका ल्याबहरूमा एनलाइजर मेसिन खरिद गरिनेछ । सोको लागि रु १० लाख विनियोजन गरिएको छ । गाउँपालिकामा निशुल्क औषधी वितरणको लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरिएको छ । जोखिमपूर्ण रोगको उपचार र पहिचानमा खटिने स्वास्थ्यकर्मीहरूलाई जोखिम भत्ताको व्यवस्था गरिएको छ । महिला स्वास्थ्य स्वयम सेविकाहरूलाई मोवाइल रिचार्ज खर्च, १० वर्षे जीवन विमा तथा मासिक वैठक

भत्ता लगायत अन्य सुविधाहरूको लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरिएको छ । गाउँपालिकामा रहेका वर्थिङ सेन्टरहरूलाई वर्थिङ सेन्टरको राष्ट्रिय मापदण्ड अनुरूप स्तरोन्नती गर्न रु 10 लाख रकम विनियोजन गरिएको छ । सुनौलो हजार दिनका महिलाहरूलाई पोषणयुक्त खानेकुरा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइएको छ । संघीय सरकारको अनुदानमा अर्गल स्वास्थ्य चौकीको भवन निर्माण, 4 नं वडाको स्वास्थ्य चौकीको भवन निर्माण, र गाउँपालिकाको आधारभूत अस्पताल निर्माणको लागि आवश्यक बजेट विनियोजन भएको छ ।

गाउँपालिकाको स्वास्थ्य क्षेत्रमा सशर्त अनुदान बाहेक 72 लाख 86 हजार रकम विनियोजन गरिएको छ । गाउँपालिका स्तरीय खेलमैदान निर्माणको कार्यलाई आगामि आर्थिक वर्षमा पनि निरन्तरता दिइने छ । उक्त कामको लागि रु 20 लाख विनियोजन गरिएको छ । चालु आ.व. देखि सुरु गरिएको खेलकुद प्रशिक्षण कार्यक्रमलाई आगामि आ.व. मा पनि निरन्तरता दिइने छ जसको लागि रु 6 लाख रकम विनियोजन गरिएको छ । एक वडा एक कभर्डहल निर्माण गर्ने कार्यको थालनी गर्न रु 10 लाख रकम विनियोजन गरिएको छ । प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रममा संलग्न युवाहरूको बचत संकलन गर्न गाउँपालिकाले समेत उनीहरूको खातामा रकम जम्मा गरिदिने प्रयोजनको लागि रु 3 लाख तथा ताराखोलाका उत्कृष्ट प्र प्रकार पुरस्कारको लागि रु 1 लाख विनियोजन गरिएको छ । प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रममा आवश्यक पर्ने सामाग्री खरिद गर्न अध्यक्ष रोजगार कार्यक्रम संञ्चालन गर्न ३६ लाख रकम विनियोजन गरिएको छ । आगामी आ व मा युवा तथा खेलकुद कार्यक्रमको लागि सशर्त बाहेक 62 लाख रकम विनियोजन गरिएको छ ।

अन्तराष्ट्रिय नारी दिवस तथा सहिद सप्ताह कार्यक्रमको लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरिएको छ । महिला सशक्तिकरण कार्यक्रम जेष्ठ नागरिक सम्मान दलित जनजाति अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू तथा बालमैत्री स्थानीय साशसन प्रवर्द्धनको लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरिएको

छ । लैङ्गिक समानता सामाजिक समावेशिकरणको लागि 22 लाख 50 हजार रकम विनियोजन गरिएको छ ।

आगामी आर्थिक वर्षमा संस्कृति प्रवर्द्धन कार्यक्रमको लागि रु 4 लाख र खानेपानी तथा सरसफाइको लागि रु 4 लाख 25 हजार रकम विनियोजन गरिएको छ ।

3. पूर्वाधार विकास

घुस्मेली देउराली मोटरबाटो स्तरोन्नतीको लागि रु 12 लाख, गाउँपालिका स्तरीय सडक मर्मतको लागि रु 20 लाख छेजी करिमेला म्याग्दी रुम सडक स्तरोन्नतीको लागि रु 80 लाख, बराहखोला दोप्ता सडक स्तरोन्नतीको लागि रु 20 लाख विनियोजन गरिएको छ । गाउँपालिका भित्र सडक मर्मत तथा स्तरोन्नतीको लागि समपूरक र सशर्त अनुदान बाहेक रु 2 करोड 17 लाख 60 हजार रकम विनियोजन गरीएको छ । संघ र प्रदेशको समपूरक अनुदानबाट भातखाने डाँडा देखि 1 नं. वडा कार्यालय जोड्ने सडकको लागि 1 करोड 41 लाख 66 हजार 6 सय 66 तथा प्रदेश सरकारको समपूरकबाट घुस्मेली देखि भातखाने डाडाँ सम्मको सडकको लागि 1 करोड 16 लाख 66 हजार 6 सय 66 रकम विनियोजन गरिएको छ ।

प्रदेशसँगको साभेदारीमा प्रशासनीक भवन निर्माणको लागि 2 करोड 6 लाख 40 हजार रकम विनियोजन गरिएको छ । समपूरक अनुदान बाहेक भवन तथा सहरी विकासमा रु 30 लाख 90 हजार रकम विनियोजन गरिएको छ ।

गाउँपालिका सिचाइ कार्यक्रमलाई प्रवर्द्धन गर्न रु 3 लाख रकम विनियोजन गरिएको छ ।

४. वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन

जडिवुटी उत्पादन तथा नर्सरी स्थापनाको लागि आवश्यक रकम व्यवस्था गरिएको छ । चट्याङ्गबाट हुने क्षतिलाइ न्यूनिकरण गर्न लाइटेनिङ्ग एरिस्टरको जडानको लागि रु ५ लाख रकम विनियोजन गरिएको छ । प्रकोपबाट विस्थापितहरूको लागि नीजि आवास निर्माण गर्न रु २० लाख रकम विनियोजन गरिएको छ । जल उत्पन्न तथा प्रकोप नियन्त्रणको लागि रु ९ लाख ५० हजार तथा फोहोरमैला व्यवस्थापनमा ३१ लाख रकम विनियोजन गरिएको छ । कोभिड-१९ नियन्त्रण तथा विपद् व्यवस्थापन कोषमा रु १० लाख व्यवस्था गरिएको छ । आगामि आ.व. मा वन वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापनमा ८५ लाख ५० हजार रकम विनियोजन गरिएको छ ।

५. सुशासन तथा संस्थागत क्षमता विकास

वडा कार्यालयहरूमा नागरिक वडापत्र, सार्वजनिक सुनुवाइ, वैङ्किड प्रणाली मार्फत वडा वडामा सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरणको लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरिएको छ । टोल विकास संस्थाहरूलाइ तालिम तथा सञ्चार सुविधाको व्यवस्था गरिएको छ । कर्मचारी तथा कल्याणकारी कोषको व्यवस्था गरिएको छ । कर्मचारी अध्ययन तालिम तथा गाउँपालिकामा कार्यालयहरूमा फर्निचर व्यवस्थापनको लागि आवश्यक रकम व्यवस्था गरिएको छ । सुशासन तथा संस्थागत क्षमता विकासको लागि आगामी आर्थिक वर्षमा ४२ लाख रुपैया विनियोजन गरिएको छ । गाउँपालिकाको प्रशासनिक खर्चको लागि रु ६ करोड २२ लाख रकम विनियोजन गरिएको छ ।

समाध्यक्षज्यू,

आगामी आर्थिक वर्षमा उल्लेखित वजेटको कार्यान्वयनबाट आर्थिक सामाजिक एवं पूर्वाधार लगायतका क्षेत्रहरूमा उल्लेखनीय रूपमा प्रगति भने अपेक्षा गरिएको छ । स्वीकृत कार्यक्रमहरूको विवरण, विनियोजन विधेयक, आर्थिक विधेयकहरूको मस्यौदा छलफलको लागि सम्मानित सदनमा यसै साथ संलग्न गरिएको छु । धन्यवाद

दिलकुमारी पुन
उपाध्यक्ष

ताराखोला गाउँपालिकाको विनियोजन ऐन २०७८

ताराखोला गाउँपालिकाको आर्थिक बर्ष २०७८/२०७९ को सेवा र कार्यहरूको लागि स्थानीय सञ्चितकोषबाट केही रकम खर्च गर्ने र विनियोजन गर्ने सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको ऐन

सभाबाट स्वीकृत मिति: २०७८/०३/.....

प्रस्तावना:

ताराखोला गाउँपालिकाको आर्थिक बर्ष २०७८/०७९ को सेवा र कार्यहरूको लागि सञ्चित कोषबाट केही रकम खर्च गर्ने अधिकार दिन र सो रकम विनियोजन गर्न वाञ्छनीय भएकोले, नेपालको संविधानको धारा २२५ को उप-धारा (२) बमोजिम ताराखोला गाउँपालिका गाउँसभाले यो ऐन बनाएको छ ।

१. संक्षिप्तनाम र प्रारम्भ:

- (१) यस ऐनको नाम “ ताराखोला गाउँपालिकाको विनियोजन ऐन, २०७८ ” रहेको छ ।
- (२) यो ऐन तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. आर्थिक वर्ष २०७८/०७९को निमित्त सञ्चित कोषबाट रकम खर्च गर्ने अधिकार:

(१) आर्थिकवर्ष २०७८/०७९ को निमित्त गाउँकार्यपालिका, वडा समिति, विषयगतशाखाले गर्ने सेवा र कार्यहरूका निमित्त अनुसूची १ मा उल्लिखित चालू खर्च, पूँजिगत खर्च र बित्तीय व्यवस्थाको रकम समेत गरी जम्मा रकम रु ३५,३०,६४,०००।- (अक्षरूपी पैतीस करोड तिस लाख चौसठ्ठी हजार रुपैयामात्र) मा नबढाई निर्दिष्ट गरिए बमोजिम सञ्चित कोषबाट खर्च गर्न सकिनेछ ।

३. विनियोजन:

(१) यस ऐनद्वारा सञ्चित कोषबाट खर्च गर्न अधिकार दिइएको रकम आर्थिक वर्ष २०७८/०७९ को निमित्त ताराखोला गाउँपालिकाको गाउँकार्यपालिका, वडा समिति र विषयगतशाखाले गर्ने सेवा र कार्यहरूको निमित्त विनियोजन गरिनेछ ।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि कार्यपालिका, वडा समिति र विषयगत शाखाले गर्ने सेवा र कार्यहरूको निमित्त विनियोजन गरेको रकम मध्ये कुनैमा बचत हुने र कुनैमा अपुग हुने देखिन आएमा गाउँकार्यपालिकाले बचत हुने शीर्षकबाट नपुग हुने शीर्षकमा रकम सार्न सक्नेछ । यसरी रकम सार्दा एक शीर्षकबाट सो शीर्षकको जम्मा रकमको १० प्रतिशतमा नबढ्ने गरी कुनै एक वा एक भन्दा बढी शीर्षकहरूबाट अर्को एक वा एक भन्दा बढी शीर्षकहरूमा रकम सार्न तथा निकास र खर्च जनाउन सकिनेछ । पूँजिगतखर्च र वित्तीय व्यवस्था तर्फ विनियोजित रकम साँवा भुक्तानी खर्च र व्याज भुक्तान खर्च शीर्षकमा बाहेक अन्य चालू खर्च शीर्षक तर्फ सार्न र वित्तीय व्यवस्था अन्तर्गत साँवा भुक्तानी खर्च तर्फ विनियोजित रकम व्याज भुक्तानी खर्च शीर्षकमा बाहेक अन्यत्र

सान्न सकिने छैन ।

तर चालु तथा पूँजिगत खर्च र वित्तीय व्यवस्थाको खर्च व्यहोर्न एक स्रोतबाट अर्को स्रोतमा रकम सान्न सकिनेछ ।

(३) उपदफा (२) माजुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि एक शीर्षकबाट सो शीर्षकको जम्मा स्वीकृत रकमको १० प्रतिशत भन्दा बढ्ने गरी कुनै एक वा एक भन्दा बढी शीर्षकहरूमा रकम सान्न परेमा गाउँसभाको स्वीकृति लिनु पर्नेछ ।

अनुसूचि-१

(दफा २ संग सम्बन्धित)

नेपालको सविधानको धारा २२५ (२) बमोजिम

क्र.सं.	अनुदान संख्या	शीर्षकको नाम	चालु खर्च	पूँजिगतखर्च	वित्तीय व्यवस्था	जम्मा
१	२	३	४	५	६	७
१		गाउँकार्यपालिका	२४६८०१०००	१०६२६३०००		३५३०६४०००
२		वडा समिति				
३		बिषयगत शाखा				
४		ऋणको सावा व्याज भुक्तानी				
५		लगानी (शेयर/ऋण)				

ताराखोला गाउँपालिका
गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय, बागलुङ
आ.व. ०७८/०७९ को आय व्ययको अनुमान

शीर्षक	गत आ.व. २०७६/०७७ को यथार्थ	चालु आ.व. २०७८ /०७८ को संशोधित अनुमान	रु. हजारमा आ.व. २०७८/०७९ को अनुमान
आय:			३५३०६४०००
राजस्व:			६३०६२०००
आन्तरिक राजस्व			४३१००००
राजस्व बाँडफाँडबाट प्राप्त रकम			५८७५२०००
अन्य आय			२२४९३०००
अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण			२६७५०५०००
नेपाल सरकारबाट प्राप्त			२४५२०००००
प्रदेश सरकारबाट प्राप्त			९८३०५०००
अन्तर स्थानीय तहबाट प्राप्त			
जनसहभागिता:			
नगद सहभागिता			
श्रम तथा वस्तुगतसहायता			
व्यय:			
चालु खर्च			
पूँजिगत खर्च			
बजेट बचत (+)/न्यून (-)			
वित्तीय व्यवस्था			
खुद ऋण लगानी			
ऋण लगानी (-)			
ऋण लगानीको सावधिफिर्ता प्राप्ति (+)			
खुद शेयर लगानी			
शेयर लगानी (-)			
शेयर बिक्रीबाट लगानीफिर्ता प्राप्ति (+)			
खुद ऋण प्राप्ति			
ऋणको साँवा भुक्तानी (-)			
ऋण प्राप्ति (+)			
अन्तिम बजेट बचत (+)/न्यून (-)			

ताराखोला गाउँपालिका

गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय, बागलुङ

आ.व. ०७८/०७९ को राजस्व तथा अनुदान प्राप्तिको अनुमान

शीर्षक	गत आ.व. २०७६/०७७ को यथार्थ	चालु आ.व. २०७८ /०७९ को संशोधित अनुमान	आ.व. २०७८/०७९ को अनुमान
राजस्व:			63062000
आन्तरिक राजस्व:			8390000
11300 सम्पत्ति कर (घरधुरी कर)			500000
11310 अचल सम्पत्तिमा लाग्नेकर			0
11311 व्यक्तिगत सम्पत्तिमालाग्ने बार्षिक कर			0
11312 संस्थागत सम्पत्तिमालाग्ने बार्षिक कर			0
11313 एकीकृत सम्पत्ति कर			0
11314 भूमिकर/मालपोत			1000000
11320 खुद सम्पत्तिमा लाग्नेकर			0
11321 घरवहाल कर			10000
11322 वहाल विटोरी कर			0
निकासी कर			1500000
व्यवशाय कर			५०००००
सेवा शुल्क दस्तुर			600000
अन्य आम्दानी			200000
राजस्व बाँडफाँड:			58752000
14171 वन रोयल्टी			
14172 खानी रोयल्टी			
14173 जलस्रोत रोयल्टी			
14174 पर्वतारोहण रोयल्टी			
14175 पदयात्रा रोयल्टी			
14176 पर्यटन सेवा शुल्करोयल्टी			
अन्य आय:			
साविक स्थानीयनिकायबाट हस्तान्तरण भई प्राप्त रकम			
बेरुजु असुली			
गत वर्षको नगद मौज्जात			22493000

अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण:			267509000
नेपाल सरकारबाट प्राप्त अनुदान:			249200000
वित्तीय समानीकरण अनुदान			73800000
सशर्त अनुदान			156500000
समपूरक अनुदान			8500000
विशेष अनुदान			10400000
प्रदेश सरकारबाट प्राप्त अनुदान:			18309000
वित्तीय समानीकरण अनुदान			7549000
सशर्त अनुदान			760000
समपूरक अनुदान			7000000
विशेष अनुदान			3000000
अन्य स्थानीय तहबाट प्राप्त अनुदान:			
सशर्त अनुदान			
समपूरक अनुदान			
विशेष अनुदान			
जनसहभागिता:			
नगद सहभागिता			
श्रम तथा वस्तुगत सहायता			

ताराखोला गाउँपालिका
गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय, बागलुङ
आ.व. ०७८/०७९ को व्ययको अनुमान

शीर्षक नं.	आयोजनाको विवरण	आ.व. ७८/७९ को अनुमानीत	आन्तरिक	राजश्व बाण्डफाड	अन्तरसरकारी		ऋण	जनसह-भागिता
					वित्तीय संघीय सरकार	हस्तान्तरण प्रदेश सरकार		
प्रशासनिक खर्च								
२११४२	पदाधिकारि पारिश्रमिक तथा सेवा सुविधा	8000	-	-				
२११११	कर्मचारि पारिश्रमिक	23000	-	-				
२११२१	पोषाक	700	-	-				
२११२३	औषधि उपचार खर्च	500	-	-				
२११३१	स्थानिय भत्ता	600	-	-				
२११३२	महगि भत्ता	1000	-	-				
२११३३	फिल्ड भत्ता	500	-	-				
२११३५	अन्य भत्ता	1500	-	-				
२२२१४	विमा तथा नविकरण	500	-	-				
२२२१२	कार्यालय इन्धन	1400	-	-				
२२१११	पानि तथा विजुलि	400	-	-				
२२११२	संचार/इन्टरनेट खर्च	700	-	-				
२२२२१	मेसिनरि तथा औजार मर्मत/सम्भार खर्च	1500	-	-				
२२३११	मसलन्द तथा कार्यालय सामाग्री खर्च	3000	-	-				
२२३१४	इन्धन अन्य प्रयोजन	200	-	-				
२२३१५	पत्रपत्रिका छपाइ तथा सूचना प्रकासन	1500	-	-				
२२४१५	अन्य सेवासुल्क	1000	-	-				
२२६११	अनुगमन/मुल्यांकन	1000	-	-				
२८१४२	घरभाडा	300	-	-				
२२६१२	भ्रमण खर्च	2000	-	-				
२७१११	सामाजिक सुरक्षा	500	-	-				
२२७११	विविध खर्च	3000	-	-				
२८१४३	सवारि साधन मेसिनरि औजार भाडा	1000	-	-				
२८५११	भैपरि आउने खर्च	1000	-	-				

वार्षिक बजेट नीति तथा कार्यक्रम आ.व. २०७८/०७५

२१२१४	कर्मचारि तथा पदाधिकारि कल्याणकारि कोष	1200	-	-				
२२७११	सेवा परामर्श	२०००		-				
	जम्मा	58000						
सुशासन तथा संस्थागत विकास								
३११५३	गाउँपालिका/वडा कार्यालयमा नागरीक डिजिटल बडापत्रको व्यवस्थापन	250		-				
२२५२५	सार्वजनीक सुनुवाइ	३००		-				
२२५२५	प्रत्येक चौमासीकमा कम्तीमा एक दिन वडा कार्यालयवाट सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण	१००		-				
२२५२५	योजना सम्भौता तथा फरफारकको लागि आवश्यक म्यानुअल	१००		-				
२६४१३	टोल विकास समितिलाइ खाजा र सञ्चार सुविधा	२५०		-				
22511	वडा स्तरीय मेल मिलाप समितिको गठन	२००		-				
22511	न्यायीक समितिको कार्यसञ्चालनको लागि मेलमिलाप तालिम व्यवस्थापन	३००		-				
३१११५	फर्निचर खरिद	१०००			-			
२६४१३	२ नं. वडा कार्यालय व्यवस्थापन	200				-		
२६४१३	रेडियो सञ्चालन र व्यवस्थापन	200		-				
२६४२३	ताराखोला अनलाइन संस्थाको लागि फर्निचर अनुदान	300		-				
२२५११	कर्मचारी अध्ययन तथा तालिम खर्च	१०००		-				
	जम्मा	४२००						
	कुल जम्मा	६२२००						

ताराखोला गाउँपालिका
गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय, बागलुङ
आ.व. ०७८/०७८ को त्ययको अनुमान

शीर्षक नं.	आयोजनाको विवरण	कुल लागत	आ.व. ७८/७९ मा गा.पा. ले व्यहोर्ने	गाउँपालिकाले व्यहोर्ने स्रोत			आ.व. ७८/७९ मा संघले व्यहोर्ने	आ.व. ७८/७९ मा प्रदेशले व्यहोर्ने
				आन्तरिक	राजश्व बाडफाड	अन्तरसरकारी वित्तीय हस्तान्तरण सं. सरकार प्र. सरकार		
31151	संघीय समपुरक आयोजना	१४१६६६६६	5666666				८५०००००	
31151	प्रदेश समपुरक आयोजना	११६६६६६६	४६६६६६६					७००००००
क्रमागत आयोजनाहरू								
	आयोजनाको नाम	कुल लागत	आ.व. ७८/७९ मा गा.पा. ले व्यहोर्ने	गा.पा.	संघ	प्रदेश	अन्य स्रोत	आ.व. ७८/७९ मा संघले व्यहोर्ने
31112	प्रशासनिक भवन	५१६०००००	१६१८१०००	६५०००००		६५०००००		३०६६००००
31159	गाउँपालिकास्तरीय खेलग्राम	६२०७०००		२००००००	२५०००००			
31112	साँस्कृतिक संग्रहालय	२००२५०००	१००००००		२६०००००		५४०००००	१२०१५०००
31151	भातखाने डाडा देखि १ नं. वडा कार्यालय जोड्ने मोटर बाटो स्तरोन्नती							
31151	बुतिघाट कल्भर्ट	१२४८०००	१२४८०००					
31159	औद्योगिक ग्राम	६१५०६४	१२०००००	२५०००००	६२०००००	३००००००		३५५२२५१
	आ.व. ०७८/७९मा गा. पा.ले व्यहोर्ने समपुरक र क्रमागत आयोजनाहरूको अनुमानित जम्मा रकम		४०२५६३३२					

	विशेष अनुदानका आयोजनाहरू									
31112	संघको विशेष आयोजना	अनुदानको							१०४०००००	
31112	प्रदेशको विशेष आयोजना	अनुदानको							३००००००	
					२५५६३०००					
					६५१५६३३२					
					१०३३३३३२					
					५८८६३०००					
	प्रदेश सरकार विशेष अनुदान कृषी कोल्डस्टोर निर्माण वडा नं. ५								३००००००	
	समपुरक अनुदान घुस्मेली अर्गल सभाहल जोडने बाटो स्तरउल्लती								१००००००	

ताराखोला गाउँपालिका
गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय, बागलुङ
आ.व. ०७८/०७९ को व्ययको अनुमान

आर्थिक विकास क्षेत्रका आयोजनाहरू								
शीर्षक नं.	आयोजनाको विवरण	आ.व. ०७८/०७९ को अनुमानित	आन्तरिक	राजश्व बाण्डफाड संघ र प्रदेश	अन्तरसरकारी वित्तीय हस्तान्तरण		ऋण	जन सहभागिता
					संघीय सरकार	प्रदेश सरकार		
	कृषि विकास							
22521	ताराखोला जैविक कृषि बगैचा संचालन	१०००			-			
22521	जैविक विषादी वितरण	२००			-			
31122	मिनिटेलर वितरण (५०% अनुदान)	३५०			-			
31122	श्रेसर मेसिन वितरण (५०% अनुदान)	३५०			-			
31122	किवी बगैचाको लागि टि-बार व्यवस्थापन (५०% अनुदान)	५००				-		
22511	माटो परिक्षण शिविर संचालन तथा माटो सुधारको लागि आवश्यक सामग्री वितरण र प्रविधी हस्तान्तरण	३००	-					
22521	अलैचीको विरुवा खरिद तथा वितरण(५०% अनुदान)	३००				-		
22521	फलफुल दशक विरुवा रोपण कार्यक्रम	५००			-			
22521	किसान सुचीकरण कार्यक्रम	३००			-			
22521	कृषि तथा पशुपन्छी तथ्याङ्क अध्यावधिक कार्यक्रम	१००	-					
31112	कोल्डस्टोर निर्माण	८००			-			
22611	कार्यक्रम संचालन, अनुगमन तथा लजेस्टिक	१५०			-			
	जम्मा	४८५०						

वार्षिक बजेट नीति तथा कार्यक्रम आ.व. २०७८/०७९

पशु विकास								
31131	२०७७/०७८ का पकेट बिकास कार्यक्रम निरन्तरता (पशु तर्फ)	७००			-			
22521	पशुपन्छी तथा मत्स्य औषधी खरिद	४००			-	-		
22521	बर्षे, बहुबर्षे र डाले घासको विरुवा वितरण	१००			-			
22611	कार्यक्रम संचालन, अनुगमन तथा लजेस्टिक	१००			-			
	जम्मा	१३००						
	सहकारी							
22511	सहकारी व्यवस्थापन तालिम (६ दिने)	२००			-			
	जम्मा	२००						
	पर्यटन							
31151	वारे खोला सिउरे पदमार्ग निर्माण	१००			-			
31159	करिमेला ग्रामीण पर्यटन नमुना बस्ती पूर्वाधार विकास	१५००			-			
31151	सलसले सिद्धथान पदमार्ग निर्माण	२००				-		
31151	चगादी जलजला पदमार्ग निर्माण	१००				-		
31151	भाटा पदमार्ग निर्माण	२००				-		
31151	वडा कार्यालय देखि टुलेचौर पदमार्ग निर्माण	२००				-		
31151	मानो कालिलेक पदमार्ग निर्माण	२००				-		
31151	कान्छी देउराली मोतिमारे पदमार्ग निर्माण	२००				-		
31151	गाइघाट भरनामा पूल निर्माण	१०००				-		
31159	मितेरी स्तम्भ निर्माण	१०००				-		
	जम्मा	४७००						

	उद्योग तथा वाणिज्य							
	उपाध्यक्ष उद्यमशिलता तथा वजारिकरण अनुदान र पुरस्कार कार्यक्रम	५००	७					
	जम्मा	१२०००						
	कुल जम्मा	११५५०						

ताराखोला गाउँपालिका
गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय, बागलुङ
आ.व. ०७८/०७९ को व्ययको अनुमान

सामाजिक विकास क्षेत्रका आयोजनाहरू										
वडा नं.	शीर्षक नं.	आयोजनाको विवरण	आ.व. ७८/७९ को अनुमान-नीति	श्रोत				ऋण	जनसह-भागिता	गा.पा. /वडा स्तरीय
				आन्तरिक	राजश्व बाण्डफाड संघ र प्रदेश	अन्तरसरकारी वित्तीय हस्तान्तरण				
						संघीय सरकार	प्रदेश सरकार			
शिक्षा										
	22522	गाउँपालिका अभिभावक शिक्षा कार्यक्रम	300			-				
	22711	स्थानीय पाठ्यक्रम निर्माण	400			-				
	22522	व्यवस्थापन समिति, शिक्षक अभिभावक संघ र अभिभावकहरू विच अन्तक्रिया, एवं व्यवस्थापकीय सुधार कार्यशाला	100			-				
	27211	द्वन्द्व पिडित, गरिव तथा जेहेन्दार बालबालिकाहरूको लागि छात्रवृत्ति	400			-				
	22521	शैक्षिक पाश्चित्र तथा योजना निर्माण	200			-				
	21111	विद्यालयमा करार शिक्षक पारिश्रमिक अनुदान	4000			-				
	21111	बालबिकास सहजकर्ता बिद्यालय कर्मचारी तलव भत्ता	4240			-				
	22522	प्रतिभा पहिचान कार्यक्रम	200			-				
	22522	रेडियो बिषयगत क्वीज कार्यक्रम	75			-				
	22521	कक्षा ५ र ८ को सिकाई उपलब्धी मापन	170			-				
	22521	शैक्षिक क्यालेन्डर निर्माण	200			-				
	22611	बिद्यालय अनुगमन खर्च	150			-				

21134	शिक्षा सम्बन्धी कार्यक्रममा बैठक भत्ता, यातायात खर्च लगायत अन्य खर्चहरू	500				७			
22511	IEmis तालिम	100				७			
22511	एकीकृत पाठ्यक्रम तालिम	100				७			
22522	गाउँपालिका अध्यक्ष शैक्षिक सुधार (गरिब तथा जेहेन्दार विद्यार्थीहरूलाई अतिरिक्त कक्षा सञ्चालन) कार्यक्रम	500				७			
31112	छापामय कक्षाकोठा निर्माण	75				७			
31112	रिडी प्रा. बि छाना तथा कक्षाकोठा मर्मत	250			७				
31154	युवा वर्ष प्रा.बि पहिरो नियन्त्रण तथा घेरावार	300			७				
31115	लावाड सामुदायिक भवन झ्याल ढोका तथा फर्निचर निर्माण	३००				७			
22112	प्रअहरूलाई सञ्चार खर्च	१७०				७			
	भगवती वाल विकास केन्द्र घेरावार	१००			७				
	बाल कल्याण प्रा वि घेरावार	१००				७			
	जम्मा	12930							

स्वास्थ्य

22521	ल्याब एनालाइजर खरिद	१०००				७			
27213	औषधि खरिद	२००				७			
21139	ल्याब तथा नर्सिङ हजार्ड	१००				७			
22522	वर्षको दुईपटक स्वास्थ्य जाँच	१००				७			
22214	विपन्नको लागि स्वास्थ्य विमा प्रिमियम	३५०				७			
22521	आधारभूत अस्पतालको लागि उपकरण खरिद	१०००				७			
22112	स्वास्थ्य स्वयंसेविका रिचार्ज खर्च	१५६				७			

31113	वर्थिङ सेन्टरको स्तरोन्नती	१०००			७				
31122	स्वास्थ्य संस्थाहरूमा फर्निचर, कम्प्युटर खरिद तथा भवन एवं उपकरण मर्मत	५००			७				
22214	मे स्वा स्व से १० वर्षे जीवन बिमा	३००	७						
21134	म.स्वा.स्व से. मासिक बैठक भत्ता, यातायात र खाजा खर्च	३३०	७						
21122	सुनौला हजार दिनका आमा वड्यालाई पोषिलो खाना	३००			७				
22522	उत्तर प्रसूति घरभेट	५०			७				
२२५२५	आरोग्य केन्द्र मार्फत पालिका क्षेत्रमा स्थानीय जडिवुटिको पहिचान तथा योग शिविर सञ्चालन	२००			७				
31115	दोगाडी सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई फर्निचर निर्माण तथा प्रिन्टर खरिद	१००	७						
२६४११	अर्गल स्वास्थ्यचौकी अनुदान	१५००			७				
31154	अमरभूमि स्वास्थ्य इकाई घेराबार	१००			७				
	जम्मा	७२८६							
युवा तथा खेलकुद									
31159	गाउँपालिका स्तरीय खेलमैदान निर्माण	२०००			७				
22511	खेलकुद प्रशिक्षण	६००			७				
	ताराखोला शहिद स्मृती पत्रकारिता पुरस्कार	१००			७				
31159	घुस्मेली कभर्डहल निर्माण क्रमागत योजना	१०००			७				
27111	न्यून आयश्रोत भएका प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम संलग्न युवाहरूको लागि सामाजिक सुरक्षा व्यवस्था	३००			७				

	22521	अध्यक्ष रोजगार कार्यक्रम (प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमको लागि सामग्री खरिद)	१५००			७				
	31112	नवसृजना युवा क्लब भवन मर्मत	२००			७				
	22511	बराहाखोला खेल मैदान निर्माण	५००			७				
		जम्मा	६२००							

लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण

	22522	अन्तर्राष्ट्रिय नारी दिवस	२५०			७				
	22522	महिला सशक्तिकरण कार्यक्रम	४५०			७				
	22522	ज्येष्ठ नागरिक सम्मान कार्यक्रम	२५०			७				
	22522	दलित सशक्तिकरण	३००			७				
	22522	जनजाति सशक्तिकरण	३००			७				
	22522	अपाङ्गता सम्बन्धी कार्यक्रम	३००			७				
	22522	बालमैत्री स्थानीय साशन प्रवर्द्धन कार्यक्रम	२००			७				
	22522	सहिद सप्ताह कार्यक्रम	२००			७				
		जम्मा	२२५०							

संस्कृति प्रवर्द्धन

1	31112	मेहेले शिवालय मन्दिर मर्मत	१००			७				
1	31112	कालिका कोट मन्दिर मर्मत	१००			७				
	31112	सिङ्गुजी मन्दिर निर्माण	२००			७				
		जम्मा	४००							
		खाने पानी तथा सरसफाइ								
५ न वडा	31156	खाटे डाडा खाने पानी मर्मत	१००			७				
२ न वडा	31156	वास्डी खानेपानी मुहान संरक्षण	५०			७				

वार्षिक बजेट नीति तथा कार्यक्रम आ.व. २०१८/०१५

२ न वडा	31156	गहिरा खानेपानी मुहान निर्माण	७५			७				
२ न वडा	31156	सिनुवा जलजला खानेपानी मुहान मर्मत	१२५			७				
२ न वडा	31156	लिविनि खानेपानी मर्मत	७५			७				
		जम्मा	४२५							
		कुल जम्मा	२५४५१							

ताराखोला गाउँपालिका
गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय, बागलुङ
आ.व. ०७८/०७९ को व्ययको अनुमान

पुर्वाधार विकासका आयोजनाहरू									
शीर्षक नं.	आयोजनाको विवरण	आ.व. ७८/७९ को अनुमानित (हजार मा)	श्रोत				ऋण	जनसह-भागिता	कै.
			आन्तरिक	राजश्व बाण्डफाड संघ र प्रदेश	अन्तरसरकारी वित्तीय हस्तान्तरण				
					संघीय सरकार	प्रदेश सरकार			
सडक तथा पुल									
31151	दोभान सिर्खु मोटरवाटो मर्मत	300		-					गा.पा.
31151	ददिसेर गोरेटोवाटो मर्मत	100		-					२ नं. वडा
31151	गाउँ पोखरा मोटरवाटो सोलीङ	300		-					२ नं. वडा
31151	काक्राखोर गोरेटो वाटो	60				-			
31151	काउलेखोला गिनुवा गोरेटो वाटो	150				-			
31151	किम्चो देउराली तीनचुले मोटरबाटो (म्याग्दीको मंगला गा पा सँग साभेदारी)	500				-			
31151	सिर्खु मुसुङ मोटरबाटो (बेनी न पा सँग साभेदारी)	500		-					
31151	घुस्मेली देउराली मोटरबाटो स्तरोन्नती	1200				-			
31151	गोर्काखोला गलेना मोटरवाटो निर्माण	150		-					
31151	सिरपुछने पुल निर्माण	50				-			
31151	वनुखोला भिर रेलिङ	300				-			
31151	कल्ले गाइघाट भर्ना मोटरबाटो निर्माण	400				-			
31151	गाउँपालिका स्तरीय सडक मर्मत	2000				-			

वार्षिक बजेट नीति तथा कार्यक्रम आ.व. २०१८/०१५

31151	अर्सल टोस्काटे मोटरबाटो निर्माण	100			-			
31151	ठूलोघाटी अर्सल मेहेले मोटरबाटो निर्माण	400			-			
31151	कुवाघुन्टी सरने सहिदमार्ग	300			-			
31151	ठूलोचौर खरी मोटरबाटो मर्मत	300		-				
31151	बाँजोबोट सल्ला परलडाँडाँ मोटरबाटो निर्माण	300			-			
31151	चगादी सिउरे प्रजातन्त्र मा वि	400				-		
31151	बिसौना नेपाले गोरेटो बाटो	200				-		
31151	जुगेपानी रिडि प्रा वि गोरेटो बाटो	200				-		
31151	ब्रोदरे गिनुवा गोरेटो बाटो	200				-		
31151	छेल्डरखोला मोटरबाटो मर्मत	400				-		
31151	कमङ्गीघाट पक्की पूल निर्माण	350				-		
31151	लानुवा मदम डाँडा मोटरबाटो मर्मत	200				-		
31151	सीप दगदगे मोटरबाटो स्तरोन्नती	300				-		
31151	सानो हिले पातल कटेरी मोटर बाटो मर्मत	300				-		
31151	ताक्सेखोला औलादी गोरेटो बाटो मर्मत	300				-		
31151	मच्छर भिरकुना गोरेटो बाटो मर्मत	200				-		
31151	छेजी धस्मर अर्काथुम मोटरबाटो मर्मत	300				-		
31151	छेजी करिमेला म्याग्दी रुम सडक स्तरोन्नती	8000				-		
31151	बराह खोला डोप्टा सडक बाँकी ट्याक जोड्ने	2000				-		
31151	धारापानी पँधेरा खोला डाडाखर्क मोटरबाटो मर्मत	७००				-		
31151	सरनेघाट पूल निर्माण	३००				-		
	जम्मा	21760						

सिचाइ									
31157	डोवता सिचाइ पोखरी निर्माण	100					७		
31157	हिल गाउँ सिचाइ पोखरी निर्माण	200					७		
	जम्मा	300							
भवन तथा सहरी विकास									
31112	अर्गल मा वि भ्याङ निर्माण	150					७		
31112	हल्पुखोला खोप केन्द्र शौचालय	150					७		
31115	हिल महिला भवन फर्निचर खरिद	40			७				
31112	काक्राखोर सामुदायिक भवन रङ-रोगन र फर्निचर	150					७		
31115	सिङ्गुजी भवन फर्निचर	100					७		
31115	वराहाँखोला भवन फर्निचर तथा रङ-रोगन	200					७		
31112	दलित भवन निर्माण	150					७		
31112	हिल गाउँ मैन पकाउने सवदाह घाट निर्माण	150					७		
31112	साविक ८ महिला समूहको भवन निर्माण (२ नं वडा)	३००					७		
31112	भातखाने डाँडा बालविकास केन्द्र भवन निर्माण	५००					७		
31112	जुल्फे सामुदायिक महिला भवन निर्माण	३५०					७		
31115	४ वडा कार्यालय फर्निचर निर्माण	१५०					७		
31112	काफल डाँडा प्रतिक्षालय तथा शौचालय निर्माण	४००					७		
31115	असमुखे सामुदायिक भवन शौचालय तथा फर्निचर	३००					७		
	जम्मा	3090							
	कुल जम्मा	25150							

ताराखोला गाउँपालिका
गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय, बागलुङ
आ.व. ०७८/०७९ को व्ययको अनुमान

शीर्षक नं.	आयोजनाको नाम	रकम
१	बगर हिलगाउँ पदमार्ग निर्माण	७००
२	संग्रालय कोट हुदै सहिद पार्क पदमार्ग निर्माण	९००
३	भुस्कात गाउँ वडा कार्यालय हुदै टेलिकम टावर पदमार्ग	५००
४	मोतिमारे कालिलेक पदमार्ग	३००
५	मेहेले मालिङ्गे पदमार्ग निर्माण	११८
६	सिप पोखरी ठूलो हिले पदमार्ग निर्माण	१०००
७	भुतिया-आरुखोला - भूमेथान पदमार्ग निर्माण	५००
८	तारागाउँ पदमार्ग निर्माण	५००
९	मनिवल काक्राखोर मो वा सोलिङ्ग	६००
१०	अर्सल मालिङ्गे पदमार्ग निर्माण	२००
११	मेहेले धम्जा मो बा सोलिङ्ग	५००
१२	रानु भरना पुर्वाधार विकास कार्यक्रम	५००
१३	गिनुवा भ्राक्रेपानी पदमार्ग निर्माण	३००
१४	असर्खी देखी नाङ्गी पदमार्ग निर्माण	२००
१५	भ्राक्रेपानी सपुरा गोरेटो बाटो निर्माण	२००
	जम्मा	७०१८

ताराखोला गाउँपालिका
गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय, बागलुङ
आ.व. ०७८/०७९ को व्ययको अनुमान

वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन

शीर्षक नं.	आयोजनाको विवरण	आ.व. ७८/७९ को अनुमानीत	श्रोत				ऋण	जनसह-भागिता	कै.
			आन्तरिक	राजश्व बाण्डफाड संघ र प्रदेश	अन्तरसरकारी वित्तीय हस्तान्तरण				
				संघीय सरकार	प्रदेश सरकार				
वन तथा वातावरण									
२६४१३	जडिबुटी उत्पादनका लागि नर्सरी संचालन तथा अन्य बिरुवा रोपण कार्यक्रम	३००			-				
31157	मच्छर पोखरी मर्मत	१००			-				
	जम्मा	४००							
विपद् व्यवस्थापन									
३११५३	चट्याडबाट हुन सक्ने मानवीय क्षतिलाई न्यूनिकरण गर्न लाइटेनिङ एरिस्टरको जडान	५००	-						
३११५१	धप्ल्याड पुल ग्याविन	२००				-			
३११५१	तुडती घाट ग्याविन	२००				-			
३११५१	छेजीघाट ग्याविन	२००	-						
२२७११	विपद् व्यवस्थापन कोष खर्च	१०००				-			
३१११२	प्रकोपबाट विस्थापित नीजि आवास निर्माण	२०००				-			
	जम्मा	४१००							
	जल उत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण								
३११५७	वातावरण संरक्षण वृक्षारोपण तथा वायोइन्जिनियरिङ	१००	-						
३११५४	घुस्मेली तल्लो वजार नदी नियन्त्रण	४५०	-						

वार्षिक बजेट नीति तथा कार्यक्रम आ.व. २०१८/०१९

३११५१	कहूँ ग्याविन	२००	-						२ नं. वडा
३११५१	कमिरे डाँडा ग्याविन	१००	-						२ नं. वडा
३११५१	ओखरवोट गोरेटोबाटो ग्याविन	१००	-			-			२ नं. वडा
	जम्मा	५५०							
फोहोर मैला व्यवस्थापन									
31158	हरेक टोल वस्तीमा जम्मा हुने फोहोर मैलालाई व्यवस्थापन	१००	-						
31156	तुलेचौर कुवा मर्मत भुस्कात	५०	-						
31156	कुवा मर्मत सिरमबोट	५०	-						
22529	सरसफाइयुक्त गाउँपालिका घोषणा	५००			-				
31157	सिर्खु ढल निकास	१२५		-		-			२ नं. वडा
31157	गहिरा वासमर ढल निकास	३००		-					२ नं. वडा
31157	पुथौ लञ्जु ढल निकास	३००				-			२ नं. वडा
31157	वामो ढल निकास	१२५	-						२ नं. वडा
31157	थामी वाल विकास खोल्सी ग्याविन तथा ढल निकास	१५०	-						२ नं. वडा
31157	गिनुवा ढल निकास	२००			-				२ नं. वडा
31157	काक्राखोर आधारभुत विद्यालय भवन ढल निकास	२००			-				
31157	स्वास्थ्य चौकि धस्मर ढल निकास	२००	-						
31157	बिसौना ढल निकास	३००			-				
31157	तारा गाउँ ढल निकास	३००			-				
31157	पलिम ढल निकास	२००	-						
	जम्मा	३१००							
	कुल जम्मा	८५५०							

ताराखोला गाउँपालिका

गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय, बागलुङ

आ.व. ०७८/०७९ को सशर्त र विशेष अनुदान

नेपाल सरकारअर्थ मन्त्रालय										
26331 समानिकरण अनुदान								N/A		
आर्थिक वर्ष : २०७८/७९								जिल्ला :		
मन्त्रालय : 801 स्थानीय तह								कार्यालय कोड :		
बजेट उपशीर्षक : 80104345 ताराखोला गाउँपालिका								अन्तर्गत कार्यालय संख्या :		
कार्यालय कोड :								(रु. हजारमा)		
क्र. स.	विवरण	आगामी ३ वर्षहरूको अनुमान						चालु आ.व. को		गत आ.व.को यथार्थ खर्च
		पहिलो वर्ष			दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	विनि-योजन	६ महिनाको खर्च		
		इकाई	परि-माण	प्र./ई. दर	जम्मा	जम्मा			जम्मा	
1	6-3=1 समानिकरण अनुदान (प्रदेश/स्थानीय तह)				73800	73800	73800	0	0	0
1	6-3=1=1 समानिकरण-न्युनतम अनुदान	प्र.श.	27500	27500	27500	27500	27500	0	0	0
2	6-3=1=2 समानिकरण-सुत्रमा आधारित अनुदान	प्र.श.	41400	41400	41400	41400	41400	0	0	0
3	6-3=1=3 समानिकरण-कार्यसम्पादनमा आधारित अनुदान	प्र.श.	4900	4900	4900	4900	4900	0	0	0
कुल जम्मा					73800	73800	73800	0	0	0

नेपाल सरकारअर्थ मन्त्रालय										
26332 सशर्त अनुदान (चालु)									N/A	
आर्थिक वर्ष : २०७८/७९									जिल्ला :	
मन्त्रालय : ८०१ स्थानीय तह									कार्यालय कोड :	
बजेट उपशीर्षक : ८०१०४३४५ ताराखोला गाउँपालिका									अन्तर्गत कार्यालय संख्या :	
कार्यालय कोड :									(रु. हजारमा)	
क्र. स.	विवरण	आगामी ३ वर्षहरूको अनुमान						चालु आ.व. को		गत आ.व.को यथार्थ खर्च
		पहिलो वर्ष				दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	विनि-योजन	६ महिनाको खर्च	
		इकाई	परि-माण	प्र./ई. दर	जम्मा	जम्मा	जम्मा			
1	1-1-3 स्थायी शिक्षक				65400	0	0	0	0	0
1	1-1-3-3 आधारभूत तहका स्वीकृत दरवन्दीका शिक्षक, राहत अनुदान शिक्षकका लागि तलब भत्ता अनुदान (विशेष शिक्षा परिषद अन्तर्गतका शिक्षक/कर्मचारीहरू समेत)	शिक्षक	1	48855	48900	0	0	0	0	0
2	1-1-3-4 माध्यमिक तहका स्वीकृत दरवन्दीका शिक्षक, राहत अनुदान शिक्षक लागि तलब भत्ता अनुदान (विशेष शिक्षा परिषद अन्तर्गतका शिक्षक/कर्मचारी, प्राविधिक धारका प्रशिक्षक समेत)	शिक्षक	1	16525	16500	0	0	0	0	0
2	1-1-4 अस्थायी शिक्षक				5031	0	0	0	0	0
1	1-1-4-1 प्रारम्भिक बाल विकास सहजकर्ताहरूको पारिश्रमिक तथा विद्यालय कर्मचारी व्यवस्थापन अनुदान	पटक	1	5067	5031	0	0	0	0	0
3	1-4-3 अन्य				205	210	215	0	0	0
1	1-4-3-2 रोजगार सेवा केन्द्रको सञ्चालन (अनुगमन, सञ्चार, स्टेशनरी, मर्मत, अन्य)	पटक	4	51=25	205	210	215	0	0	0
4	2-1-8 कर्मचारीको सुविधाको सञ्चार खर्च				5	0	0	0	0	0
1	2-1-8-1 एम. आई. एस. अपरेटर र फिल्ड सहायको लागि सञ्चार खर्च	जना	1	5	5	0	0	0	0	0
5	2-3-18 अन्य				7018	0	0	0	0	0

1	2-3=18-4 कामका लागि पारि- श्रमिक अनुदान	जना	1	2834	2805	0	0	0	0	0
2	2-3=18-5 कामका लागि पारि- श्रमिक अनुदान (युवा रूप)	जना	1	4224	4213	0	0	0	0	0
6	2-3=2 मेशिनरी तथा औजार मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन खर्च				60	0	0	0	0	0
1	2-3=2=1 मेशिनरी आजार तथा फर्निचर मर्मत सम्भार (सेवा केन्द्र सञ्चालानार्थ)	वटा	1	60	60	0	0	0	0	0
7	2-4=1 कार्यालय मसलन्द सामान खर्च				120	0	0	0	0	0
1	2-4=1=4 मसलन्द सामान खरिद (सेवा केन्द्र सञ्चालानार्थ)	महिना	1	120	120	0	0	0	0	0
8	2-4=14 विज्ञापन तथा सुचना प्रकाशन				120	0	0	0	0	0
1	2-4=14=3 सञ्चार सामाग्री प्रसारण तथा छपाई (सञ्चार र पँहुच अभियान सञ्चालान)	वटा	1	120	120	0	0	0	0	0
9	2-4=6 निशुल्क पाठ्यपुस्तक आधार भूत तह				1806	0	0	0	0	0
1	2-4=6=1 सार्वजनिक विद्यालयका विद्यार्थीहरूका लागि निशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान	पटक	1	1806	1806	0	0	0	0	0
10	2-5=3 अन्य				391	404	414	0	0	0
1	2-5=3=5 रोजगार सहायकको तलब	जना	1	367	367	380	390	0	0	0
2	2-5=3=6 रोजगार सहायको स्थानीय भत्ता	जना	1	14	14	14	14	0	0	0
3	2-5=3=7 रोजगार सहायकको पो- शाक भत्ता	जना	1	10	10	10	10	0	0	0
11	2-5=7 व्यक्ति करार				2306	1091	1106	0	0	0
1	2-5=7=10 प्राविधिक सहायकको पोसाक	जना	1	10	10	10	10	0	0	0
2	2-5=7=21 कृषि तथा पशु सेवाका एक गाँउ एक प्राविधिकहरूको तलब भत्ता	संख्या	5	187	900	187	187	0	0	0

वार्षिक बजेट नीति तथा कार्यक्रम आ.व. २०७८/०७९

3	2-5=7-4 एम. आई. एस. अपरेटर र फिल्ड सहायक पारिश्रमिक, चाडपर्व खर्त तथा पोशाक खर्च	जना	1	520	520	0	0	0	0	0
4	2-5=7-5 रोजगार संयोजकको तलव	जना	1	468	468	470	472	0	0	0
5	2-5=7-6 रोजगार संयोजकको स्थानीय भत्ता	जना	1	17	17	18	19	0	0	0
6	2-5=7-7 रोजगार संयोजकको पोसाक	जना	1	10	10	12	14	0	0	0
7	2-5=7-8 प्राविधिक सहायकको तलव	जना	1	367	367	380	390	0	0	0
8	2-5=7-9 प्राविधिक सहायकको स्थानीय भत्ता	जना	1	14	14	14	14	0	0	0
12	2-6=1 कर्मचारी दक्षता बृद्धि तालिम (प्रमाण पत्र दिने)				150	0	0	0	0	0
1	2-6=1=1 विभागले उपलब्ध गराएको तालिम खाका बमोजिम घटना दर्ता तथा सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धमा नया/गापा, वडा कार्यालयका कर्मचारीहरूको लागि तालिम तथा जनप्रतिनिधिहरूलाई अभिमुखिकरण कार्यक्रम सञ्चालन	जना	1	150	150	0	0	0	0	0
13	2-6=4 उद्यमशीलता ,रोजगारी मुलक / सशक्तिकरण / सीप विकास तथा क्षमता अभिवृद्धि तालिम				2900	0	0	0	0	0
1	2-6=4=13 अति गरिब परिवारहरूको लागि कम्तिमा १० जनाको लागि हुने गरी साभना सुविधा केन्द्रको स्थापना।	पटक	1	0	0	0	0	0	0	0
2	2-6=4=14 सम्भाव्य उत्पादनको उत्पादकत्व र बजार प्रतिस्पर्धा बृद्धि गर्नका लागि कम्तिमा ५ जनाको समुहमा प्रविधि हस्तान्तरण	पटक	1	140	140	0	0	0	0	0

3	2-6-4-85 गरिबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम संचालन निर्देशिका, २०७७ बमोजिम उद्यमीको स्तरोन्नती (आवश्यकता पहिचानका आधारमा पुनर्ताजगी र एडभान्स सीप विकास तालिम कार्यक्रम)	जना	1	480	480	0	0	0	0	0
4	2-6-4-86 गरिबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम संचालन निर्देशिका, २०७७ बमोजिम लघु उद्यम विकास मोडेलमा नयाँ लघु उद्यमी सिर्जना गर्ने	जना	1	2240	2280	0	0	0	0	0
14	2-7-11 खाद्यान्न /दिवा खाजा /पौष्टिक आहार वितरण				3848	0	0	0	0	0
1	2-7-11-1 तोकिएका विद्यार्थीको दिवा खाजाका लागि विद्यालयलाई अनुदान	पटक	1	3848	3848	0	0	0	0	0
15	2-7-13 शैक्षिक कार्यक्रम				8149	0	0	0	0	0
1	2-7-13-10 विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदान	पटक	1	1546	1546	0	0	0	0	0
2	2-7-13-13 विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरण एवम् कार्य-सम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान	पटक	1	2203	2203	0	0	0	0	0
3	2-7-13-23 सामुदायिक विद्यालयका छात्राहरुलाई निशुल्क स्यानिटरी प्याड ब्यवस्थापन	पटक	1	806	806	0	0	0	0	0
4	2-7-13-3 प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा शिक्षण सिकाइ सामग्री एवम् कक्षा ट को परीक्षा व्यवस्थापन अनुदान	पटक	1	2485	2485	0	0	0	0	0
5	2-7-13-40 माध्यमिक तह कक्षा (९-१०) मा अग्रेजी, गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	जना	1	432	432	0	0	0	0	0
6	2-7-13-41 आधारमुत तह कक्षा (६-८) मा अग्रेजी, गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	जना	1	677	677	0	0	0	0	0

वार्षिक बजेट नीति तथा कार्यक्रम आ.व. २०७८/०७९

16	2=7=14 खेलकुद तथा अतिरिक्त क्रियाकलाप				100	0	0	0	0	0
1	2=7=14=1 राष्ट्रपति रनिङ्ग सिल्ड प्रतियोगिता (स्थानीय तहस्तरीय)	पटक	1	100	100	0	0	0	0	0
17	2=7=15 कृषि विकास कार्यक्रम				5500	2100	900	0	0	0
1	2=7=15=129 किसान सूचीकरण कार्यक्रम	पटक	1	300	300	300	300	0	0	0
2	2=7=15=130 कृषि, पशुपन्छी तथा मत्स्य तथ्याकं अध्यावधिक कार्यक्रम	पटक	1	100	100	100	100	0	0	0
3	2=7=15=131 आ.व. २०७७/७८ मा स्थापना भएको कृषि तर्फका साना व्यवसायिक कृषि उत्पादन केन्द्र (पकेट) विकास कार्यक्रम निरन्तरता	संख्या	2	600	1200	0	0	0	0	0
4	2=7=15=134 आ.व. २०७७/७८ मा स्थापना भएको बाखाको साना व्यवसायिक कृषि उत्पादन केन्द्र (पकेट) विकास कार्यक्रम निरन्तरता	संख्या	1	700	700	0	0	0	0	0
5	2=7=15=142 आलु बालीको साना व्यवसायिक कृषि उत्पादन केन्द्र (पकेट) विकास कार्यक्रम सञ्चालन	संख्या	1	1200	1200	600	0	0	0	0
6	2=7=15=155 बाखाको साना व्यवसायिक कृषि उत्पादन केन्द्र (पकेट) विकास कार्यक्रम सञ्चालन	संख्या	1	1500	1500	600	0	0	0	0
7	2=7=15=159 फलफूल दशक विरुवा रोपण कार्यक्रम	पटक	1	500	500	500	500	0	0	0
18	2=7=16 खाद्य तथा पोषण कार्यक्रम				800	0	0	0	0	0
1	2=7=16=1 पोषण सवेदनशील (खानेपानी तथा सरसफाइ, कृषि, पशुसेवा, महिला तथा बालबालिका, शिक्षा र शासकीय प्रबन्ध) क्षेत्रका कार्यक्रमहरू सञ्चालन	निरन्तर	1	460	460	0	0	0	0	0
2	2=7=16=2 पोषण विशेष (स्वास्थ्य) क्षेत्रका कार्यक्रम सञ्चालन	निरन्तर	1	300	340	0	0	0	0	0
19	2=7=18 पशुपन्छी विकास कार्यक्रम				2000	6	6	0	0	0

1	2=7=18=39 ईपिडेमियोलोजी रिपोर्टिङ	महिना	12	0=5	6	6	6	0	0	0
2	2=7=18=42 मासु मिसन कार्यक्रम अन्तर्गत पाडा प्रवर्द्धन	पटक	1	2000	1994	0	0	0	0	0
20	2=7=22 स्वास्थ्य सेवा				24040	5971	6231	0	0	0
1	2=7=22=1020 पालिका स्तरमा स्वास्थ्य संस्थाहरूको मासिक बैठक, डाटा भेरिफिकेशन एवं गुणस्तर सुधार साथै चौमासिक एवं बार्षिक समिक्षा	पटक	1	125	100	0	0	0	0	0
2	2=7=22=118 मातृ तथा नवशिशु कार्यक्रम अन्तर्गत आमा सुरक्षा, गर्भवती उत्प्रेरणा सेवा, न्यानो भोला र निशुल्क गर्भपतन कार्यक्रम	पटक	4	158	632	700	800	0	0	0
3	2=7=22=122 उपचारात्मक सेवा अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू (आधारभूत तथा आकस्मिक स्वास्थ्य सेवाको लागि औषधि खरिद, न्युनतम सेवा मापदण्ड कार्यक्रम संचालन तथा सुद्विधिकरण र आँखा, नाक, कान, घांटी तथा मुख स्वास्थ्य सम्बन्धि अभिमुखीकरण तथा बिद्यालय स्त्रीनिंग कार्यक्रम कार्यसंचालन निर्देशिकामा उल्लेख भए बमोजिम संचालन गर्ने)	संख्या	4	450	1800	1800	1800	0	0	0
4	2 = 7 = 2 2 = 1 2 7 सिबिआईएमएनसिआई इलकप्तभ कोचिङ्ग र समता तथा पहुँच कार्यक्रम	पटक	4	50	200	0	0	0	0	0
5	2=7=22=129 मातृ तथा नवशिशु कार्यक्रम	पटक	4	362=5	1470	1500	1600	0	0	0
6	2=7=22=1317 पोषण कार्यक्रम	पटक	1	1013	1013	1111	1111	0	0	0

7	2=7=22=1504 स्वास्थ्य संस्थामा आकस्मिक अवस्थामा औसधि एवं ल्याब सामग्री ढुवानी, रेकर्डिङ तथा रिपोर्टिङका लागि फर्म फरमेट छपाइ तथा फोटोकपी, ई-टि.बि रजिस्टर अध्यावधिक, विश्व क्षयरोग दिवस सम्बन्धी कार्यक्रम	पटक	1	35	35	0	0	0	0	0
8	2=7=22=1510 क्षयरोगका जोखिम समुह तथा स्वास्थ्य सेवाको पहुच कम भएका समुदायमा सकृय क्षयरोग खोजपडताल कार्यक्रम, घरपरिवारका सदस्यहरूको सम्पर्क परिक्षण, समुदायमा क्षयरोगका विरामीहरूको खोजपडतालका लागि क्षमता अभिवृद्धि तथा परिचालन ।	पटक	1	93	120	0	0	0	0	0
9	2=7=22=1515 स्थलगत अनुशिक्षण गरि स्वास्थ्यकर्मिहरूको क्षमता अभिवृद्धि एवं तथ्याङ्कको गुणस्तर सुनिश्चित, क्षयरोगका कार्यक्रमको अर्ध वार्षिक समिक्षा तथा उपचार नतिजाको कोहर्ट विश्लेषण	पटक	1	45	45	0	0	0	0	0
10	2=7=22=218 परिवार नियोजन किशोर किशोरी तथा प्रजनन स्वास्थ्य कार्यक्रम	पटक	4	173	692	750	800	0	0	0
11	2=7=22=4935 विद्यालय स्वास्थ्य शिक्षा/आमा समुह तथा महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरूका लागि सामाजिक व्यवहार परिवर्तन कार्यक्रम	पटक	4	25	100	110	120	0	0	0
12	2=7=22=5530 कोभिड १९ विरुद्ध खोप अभियान संचालन व्यवस्थापन खर्च -पालिकास्तरिय समिक्षा तथा योजना र पालिका तथा स्वास्थ्य सस्था स्तरिय सुपरिवेक्षण)	पटक	2	57	114	0	0	0	0	0

13	2=7=22=5537 पालिका स्तरमा : टाईफाइड खोप अभियान संचालन तथा नियमित खोपमा टाईफाइड खोप शुरुवातको साथै नियमित खोप सुदृढीकरण र सरसफाई प्रबर्द्धनको लागि पालिका र वडा खोप समन्वय समिती र सरोकारवालाहरूको अभिमुखिकरण बैठक १ दिन	पटक	1	129	129	0	0	0	0	0
14	2=7=22=5542 पालिकास्तरमा खोप र सरसफाई प्रबर्द्धन कार्यक्रमको समिक्षा, सुक्ष्मयोजना अध्यावधिक र पालिका खोप समन्वय समितिको अभिमुखिकरण समेत पालिका स्तरमा २ दिन, वडा खोप समन्वय समितिको स्वास्थ्य संस्था, वडा सतरमा अभिमुखिकरण १ दिन तथा पूर्ण खोप सुनिश्चितताको लागी घरघुरी सर्वेक्षण, भेरिफिकेशन कार्य समेत	पटक	1	150	150	0	0	0	0	0
15	2=7=22=67 राष्ट्रिय महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका कार्यक्रम (पोशाक प्रोत्साहन, यातायात खर्च, वार्षिक समिक्षा गोष्ठी र दिवस मनाउने खर्च समेत)	पटक/ संख्या	1	982	1000	0	0	0	0	0
16	2=7=22=68 कोभिड १९ लगायत विभिन्न महामारीजन्य रोगहरूको रोकथाम, नियन्त्रण तथा निगरानीका लागि सरोकारवाला सँगको अन्तर्क्रिया तथा च्चट, स्वास्थ्यकर्मी परिचालन	पटक	1	25	25	0	0	0	0	0
17	2=7=22=70 हात्तिपाईले रोग बिरुद्धको आम औषधी सेवन (:ःः) कार्यक्रम सञ्चालन (१३ जिल्लाका १३८ पालिकाहरू)	पटक	1	615	615	0	0	0	0	0

वार्षिक बजेट नीति तथा कार्यक्रम आ.व. २०७८/०७९

18	2=7=22=88 स्थानीय तहका स्वास्थ्य चौकी, प्रा.स्वा.के. र अस्पतालहरूमा कार्यरत कर्मचारीहरूको तलव, महंगी भत्ता, स्थानीय भत्ता, पोषाक लगायत प्रशासनिक खर्च समेत	जना	1	15800	15800	0	0	0	0	0
21	2=7=25 अन्य				524	0	0	0	0	0
1	2=7=25=120 महिला, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, ज्येष्ठ नागरिक र यौनिक तथा लैंगिक अल्पसंख्यक का तथ्याङ्क संकलन र अधावधिक गर्ने	पटक	1	50	100	0	0	0	0	0
2	2=7=25=48 औलो तथा कालाजार माहामारी हुने क्षेत्रको छनौट गरी बिषादि छर्कने (रेस्पोन्सीभ स्प्रेड समेत), किटजन्य रोग नियन्त्रण कार्यक्रमको अनुगमन एवम् मूल्याङ्कन तथा किटजन्य रोग नियन्त्रणका लागि बहुनिकाय अन्तरक्रिया गर्ने	पटक	1	30	30	0	0	0	0	0
3	2=7=25=62 कोभिड-१९ का कारण उत्पन्न परिस्थितिमा सिकाइ सहजी-करणका लागि शैक्षिक कार्यक्रम	जना	1	400	394	0	0	0	0	0
22	2=7=5 प्रचार प्रसार तथा सामाग्री उत्पादन तथा प्रकाशन र वितरण				320	0	0	0	0	0
1	2=7=5=5 पशुपक्षी आदीबाट हुने ईन्फुएन्जा, बर्ड भलु, AMR, सिष्टिसकोसिस, टक्सोप्लाज्मोसिस आदि विभिन्न सरुवारोग सम्बन्धि रोकथाम तथा नियन्त्रणका लागि सचेतना कार्यक्रम	पटक	1	20	20	0	0	0	0	0

2	2=7-5=6 विभिन्न सरुवारोग, नसर्ने रोग, जुनोटिक, मानसिक स्वास्थ्य सम्बन्धि अन्तरक्रिया कार्यक्रम तथा दिवसहरु (Hypertension, Diabetes, COPD, Cancer Days, आत्महत्या रोकथाम दिवस, मानसिक स्वास्थ्य दिवस, अल्जाईमर दिवस, रेबिज दिवस, विश्व औलो दिवस) मनाउने	पटक	1	100	100	0	0	0	0	0
3	2=7-5=7 डेगु लगायतका किटजन्य रोगहरुको नियन्त्रणका लागि लामखुट्टेको वासस्थान खोजी गरी लार्भा नष्ट गर्ने अभियान संचालन गर्ने तथा सरोकारवालाहरूसंग अभिमुखिकरण गर्ने	पटक	1	200	200	0	0	0	0	0
23	2=7-6 गुणस्तर परिक्षण				10	0	0	0	0	0
1	2=7-6=1 मलेरिया, डेगु, कालाजार, स्क्रब टाइफस आदि किटजन्य रोगको डाटा भेरिफिकेशन	निरन्तर	1	10	10	0	0	0	0	0
24	2-8=1 अनुगमन मुल्याङ्कन तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन भ्रमण खर्च				148	0	0	0	0	0
1	2-8=1=5 एम. आई. एस. अपरेटर र फिल्ड सहायक दैनिक भ्रमण भत्ता तथा यातायत खर्च	वटा	1	108	108	0	0	0	0	0
2	2-8=1=6 स्थानीय तहका कर्मचारी र जनप्रतिनिधिहरुको लागि अनुगमन तथा मुल्यांकन खर्च	वटा	1	40	40	0	0	0	0	0
25	2-9-9 अन्य विविध खर्च				77	0	0	0	0	0
३	2-9-9-3 अन्य विविध खर्च- Periodic meeting costs of LGPCC	वटा	1	23	23	0	0	0	0	0
2	2-9-9-4 अन्य विविध खर्च- Mobilization of CSOs, Civic Groups, NGOs for increased social accountability	वटा	1	30	54	0	0	0	0	0
26	7-2=1 आधारभूत				572	0	0	0	0	0

वार्षिक बजेट नीति तथा कार्यक्रम आ.व. २०७८/०७९

1	7=2=1=1 सार्वजनिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूका छात्रवृत्ति (आवासीय तथा गैरआवासीय)	पटक	1	614	572	0	0	0	0	0
कुल जम्मा					131600	9782	8872	0	0	0
नेपाल सरकारअर्थ मन्त्रालय										
26334 समपुरक अनुदान								N/A		
आर्थिक वर्ष : २०७८/७९								जिल्ला :		
मन्त्रालय : 801 स्थानीय तह								कार्यालय कोड :		
बजेट उपशीर्षक : 80104345 ताराखोला गाउँपालिका								अन्तर्गत कार्यालय संख्या :		
कार्यालय कोड :								(रु. हजारमा)		
क्र. स.	विवरण	आगामी ३ वर्षहरूको अनुमान						चालु आ.व. को		गत आ.व.को यथार्थ खर्च
		पहिलो वर्ष				दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	विनि-योजन	६ महिनाको खर्च	
		इकाई	परि-माण	प्र./ई. दर	जम्मा	जम्मा	जम्मा			
1	11=4=22 अन्य सार्वजनिक निर्माण				8500	10300	10300	0	0	0
1	11=4=22=6195 भातखाने डाँडा अमरभुमी वडा कार्यालय सडक स्तरउन्नती (क्रमगत आयोजना)	पटक	1	8500	8500	10300	10300	0	0	0
कुल जम्मा					8500	10300	10300	0	0	0
नेपाल सरकारअर्थ मन्त्रालय										
26336 सशर्त अनुदान (पूँजीगत)								N/A		
आर्थिक वर्ष : २०७८/७९								जिल्ला :		
मन्त्रालय : 801 स्थानीय तह								कार्यालय कोड :		
बजेट उपशीर्षक : 80104345 ताराखोला गाउँपालिका								अन्तर्गत कार्यालय संख्या :		
कार्यालय कोड :								(रु. हजारमा)		
क्र. स.	विवरण	आगामी ३ वर्षहरूको अनुमान						चालु आ.व. को		गत आ.व.को यथार्थ खर्च
		पहिलो वर्ष				दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	विनि-योजन	६ महिनाको खर्च	
		इकाई	परि-माण	प्र./ई. दर	जम्मा	जम्मा	जम्मा			
1	11=1=2 भवन निर्माण				17700	0	0	0	0	0
1	11=1=2=445 केन्द्रबाट छनौट भएका नमुना विद्यालय, विशेष विद्यालयको क्रमागत भवन निर्माण तथा कक्षा ११ स्तोनन्ति भएका प्राविधिक धार विद्यालयको ल्याव व्यवस्थापन अनुदान	संख्या	1	16000	16000	0	0	0	0	0

2	11=1=2=961 सुरक्षित नागरिक आवास कार्यक्रम :- गण्डकी प्रदेशको बाग्लुङ जिल्ला क्षेत्र नं. २ अन्तर्गत ताराखोला गाउँपालिका-६२ वटा	पटक	1	1737	1700	0	0	0	0	0
2	11=3=7 कार्यालय संचालनसंग सम्बन्धी यन्त्र, उपकरण तथा मेशीन औजार				400	180	190	0	0	0
1	11=3=7=6 रोजगार सेवा केन्द्रको सुदृढीकरण (कम्प्युटर, फर्निचर फिक्चर्स, क्यामरा, अन्य विद्युतीय उपकरण)	संख्या	6	29=1	200	180	190	0	0	0
2	11=3=7=9 स्वास्थ्य सूचना साथै आइ एम यू सुदृढीकरण कार्यक्रम	सेट	1	150	200	0	0	0	0	0
3	11=4=22 अन्य सार्वजनिक निर्माण				1800	0	0	0	0	0
1	11=4=22=5311 गाइघाट भरना, ताराखोला गा.पा., बाग्लुङ	पटक	1	1000	1000	0	0	0	0	0
2	11=4=22=5900 नवीकरणीय ऊर्जा प्रवधि जडान (वायोर्थोस/विद्युतीय चुलो/सुधारिएको चुलो/सौर्य ऊर्जा)	स्थानीय निकाय	1	800	800	0	0	0	0	0
4	11=4=8 भोलुंगे पुल				5000	0	0	0	0	0
1	11=4=8=1729 रुदिबरण ता.गा.१, दरौदी खोला भो.पु. ता.गा.१, खगेनीघाट ता.गा.२, हल्पा खोला भो.पु. ता.गा.२, सदिघाट भो.पु. ता.गा.३, दोगडडी घाट भो.पु. ता.गा.४, त्रिसुली घाट ता.गा.५, गैना पकाउने घाट ता.गा.५, निस्तीखोला, देभानखोला, पान्दा खोला भो.पु, ताराखोला गाउँपालिका, बाग्लुङ	पटक	1	4970	5000	0	0	0	0	0

वार्षिक बजेट नीति तथा कार्यक्रम आ.व. २०७८/०७९

नेपाल सरकारअर्थ मन्त्रालय										
26337 विशेष अनुदान								N/A		
आर्थिक वर्ष : २०७८/७९								जिल्ला :		
मन्त्रालय : 801 स्थानीय तह								कार्यालय कोड :		
बजेट उपशीर्षक : 80104345 ताराखोला गाउँपालिका								अन्तर्गत कार्यालय संख्या :		
कार्यालय कोड :								(रु. हजारमा)		
क्र. स.	विवरण	आगामी ३ वर्षहरूको अनुमान						चालु आ.व. को		गत आ.व.को यथार्थ खर्च
		पहिलो वर्ष				दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	विनि-योजन	६ महिनाको खर्च	
		इकाई	परि-माण	प्र./ई. दर	जम्मा	जम्मा	जम्मा			
1	11-4-22 अन्य सार्वजनिक निर्माण				10400	12500	12500	0	0	0
1	11-4-22-6659 भुस्कात खानेपानी आयोजना	पटक	1	5800	5800	7000	7000	0	0	0
2	11-4-22-6660 अर्गल स्वास्थ्य चौकी भवन निर्माण	पटक	1	4600	4600	5500	5500	0	0	0
	कुल जम्मा				10400	12500	12500	0	0	0

राजस्व परामर्श समितिको प्रतिवेदन २०७८

प्रतिवेदक

दिल कुमारी पुन -- संयोजक
रामप्रसाद शर्मा -- सदस्य
धन बहादुर वि. क. -- सदस्य
फुलमाया पुन मगर - सदस्य
देविलाल सापकोटा - सदस्य सचिव

ताराखोला गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय,

अर्गल, बागलुङ
गण्डकी प्रदेश, नेपाल

१. पृष्ठभूमि (Background)

नेपालमा संघिय शासन प्रणालीको स्थापना सँगै तिन तहका सरकार र ती सरकारका तहगत अधिकारहरू सविधानमा नै व्यवस्थित गरिए सँगै संघ, प्रदेश र स्थानीय तहका राजश्व उठाउने कर लगाउने अधिकारहरू समेत सविधानद्वारा नै किटान गरिएको छ । स्थानीय तहको निर्वाचन भएर जनप्रतिनिधिहरूले स्थानीय तहको अभ्यास गर्न थालेपछि स्थानीय तहले प्राप्त गर्ने राजश्व परिचालन गर्ने अभ्यासको थालनी भएको छ । जनप्रतिनिधिहरूको उपस्थितिले ल्य त्वहबतप्यल धष्टजयगत च्मउचभकभलतबतप्यल भन्ने करको मुल सिद्धान्त समेत अवलम्बन भएको छ । नेपालको सविधानको भाग १५ धारा २२८ मा कानून बमोजिम बाहेक स्थानीय तहमा कुनै कर लगाउन, उठाउन र ऋण लिन पाईने छैन भन्ने व्यवस्था गरिएको छ ।

२. स्थानीय तहमा कर सम्बन्धी कानूनी व्यवस्थाहरू

क) नेपालको संविधान

नेपालको सविधानको भाग १५ मा स्थानीय आर्थिक कार्यप्रणाली सम्बन्धी व्यवस्था गरिएको छ । जस अन्तर्गत धारा २२८ मा कानून बमोजिम बाहेक कर लगाउन, उठाउन र ऋण लिन नपाईने भन्ने व्यवस्था गरिएको छ । स्थानीय तहलाई प्रदत्त अधिकार क्षेत्र भित्र कानून निर्माण गरि स्थानीय श्रोत परिचालनको लागि कानूनले तोकेको अधिकार क्षेत्र भित्र रही कर उठाउन लगाउन र ऋण लिन सक्ने व्यवस्था रहेको देखिन्छ । सविधानको सोही धाराको उपधारा २ मा स्थानीय तहले आफ्नो अधिकार क्षेत्र भित्रको विषयमा राष्ट्रिय आर्थिक निति, वस्तु तथा सेवाको ओसार पसार पूँजी तथा श्रम बजार छिमेकी प्रदेश वा स्थानीय तहलाई प्रतिकूल नहुने गरी कानून बनाई कर लगाउन सक्नेछ भन्ने उल्लेख गरिएको छ । सविधानको अनुसूचि ८ मा स्थानीय तहले लगाउन सक्ने कर तथा शुल्कहरूको विवरण उल्लेख गरिएको छ । जस अनुसार सम्पत्ति कर, घरबहाल कर, घरजग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क, सवारी साधन कर लाई स्थानीय कर अन्तर्गत राखिएको छ । त्यसैगरी सेवा शुल्क, दस्तुर, पर्यटन शुल्क, विज्ञापन कर, व्यवसाय कर, भुमिकर (मालपोत) दण्ड जरिवाना, मनोरञ्जन कर, मालपोत संकलन जस्ता कर, शुल्क, दण्ड, जरिवाना जस्ता र राजश्वका श्रोतहरूको व्यवस्था गरिएको छ ।

ख) स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन- २०७४

ऐनको दफा ११ को उपदफा २ (घ) मा स्थानीय कर, सेवा शुल्क तथा दस्तुर सम्बन्धी व्यवस्था गरिएको छ । जसमा:-

- अ. संघीय तथा प्रदेश कानूनको अधिनमा रही सम्पत्ति कर घर बाहल कर , घर जग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क, सवारी साधन कर, सेवा शुल्क दस्तुर, पर्यटन शुल्क, विज्ञापन कर, व्यवसाय कर, भुमिकर (मालपोत), मनोरञ्जन कर सम्बन्धी निति, कानून, मापदण्ड, कार्यान्वयन र नियमन,
- आ. स्थानीय पुर्वाधार तथा सेवाको शुल्क निर्धारण संकलन र व्यवस्थापन,
- इ. ट्रेकिङ्ग, कायाकिङ्ग, क्यानोनिङ्ग, बज्जी जम्प, जिपभलायर, याँभिटङ्ग, मोटरबोट, केबुलकार सेवा लगायत अन्य जल तथा स्थल क्षेत्रमा सञ्चालन हुने नविन पर्यटकीय सेवा तथा साहसिक खेलको शुल्क,
- ई. जडिबुटि, कवाडी र जीवजन्तु कर निर्धारण तथा संकलन,
- उ. स्थानीय राजस्वको आदार विस्तार तथा प्रवर्द्धन ,

- ऊ. ढुङ्गा, गिट्टि, बालुवा, माटो, काठ दाउरा जराजुरी स्लेट, खरीढुङ्गा आदि प्राकृतिक एवं खानी जन्य वस्तुको विक्री तथा निकासी शुल्क दस्तुर संकलन,
 ऋ. सिफारिस, दर्ता, अनुमति, नवीकरण आदिको शुल्क, दस्तुर निर्धारण र संकलन,
 ल. स्थानीय ताजस्व प्रवर्द्धनका लागि प्रोत्साहन,
 ए. राजस्व सूचना तथा तथ्याङ्क को आदान प्रदान,
 ऐ. संघीय तथा प्रदेश कानूनको अधिनमा रही स्थानीय तहमा राजस्व चुहावट नियन्त्रण सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड र नियमन,
 ए. मालपोत संकलन,
 ऐ. कर तथा सेवा शुल्क सम्बन्धी अन्य कार्य ।

ऐनको सोही दफाको उपदफा ४ को घ मा सेवा शुल्क, दस्तुर दण्ड जरिवाना तथा प्राकृतिक स्रोतबाट प्राप्त रोयल्टी, पर्यटन शुल्क सम्बन्धी व्यवस्था गरिएको छ जसमा

१. स्थानीय सेवा शुल्क, दस्तुर, दण्ड जतिवाना सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन सम्बन्धी व्यवस्था गरिएको छ ।
२. प्राकृतिक स्रोत साधन र सेवा शुल्क, रोयल्टी संकलन, समन्वय र नियमन,
३. खनिज पदार्थको उत्खनन र सो सम्बन्धी रोयल्टी संकलन,
४. सामुदायिक बनको सञ्चालन र व्यवस्थापनबाट प्राप्त रोयल्टी संकलन,
५. पानीघट्ट, कुलो, पैनी जस्ता सेवा सञ्चालनबाट प्राप्त रोयल्टी संकलन,

दफा ११ को उपदफा ४ को (ज) मा प्राकृतिक स्रोतबाट प्राप्त रोयल्टी सम्बन्धी नीति, कानून मापदण्ड तथा नियमन तथा प्राकृतिक स्रोतबाट प्राप्त हुने रोयल्टीको संकलन तथा बाँडफाँड जस्ता बिषय समेत स्थानीय तहको अधिकार क्षेत्र भित्र राखेको देखिन्छ ।

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ५४ देखि ६३ सम्म स्थानीय तहले लगाउन सक्ने कर, शुल्क दस्तुर दण्ड जरिवाना लगायत व्यवस्थाहरू गरेको पाईन्छ । दफा ५४ मा कानून बमोजिम बाहेक कर लगाउन, उठाउन वा ऋण लिन नपाउने भन्ने व्यवस्था छ । दफा ५५ मा

सम्पत्ती कर र घर जग्गा कर सम्बन्धी व्यवस्था गरेको पाईन्छ । दफा ५६ मा भुमिकर को व्यवस्था गरेको पाईन्छ । जसमा गाउँपालिकाले आम्नो क्षेत्रभित्रको जग्गामा त्यस्तो जग्गाको उपयोगका आधारमा भूमिकर लगाउनेछ भन्ने व्यवस्था रहेको छ । दफा ५७ मा घर जग्गा बहालकर सम्बन्धी व्यवस्था गरेको पाईन्छ । जसमा गाउँपालिका भित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले घर, गोदाम, टहरा, कारखाना, जग्गा, पोखरी पुरै वा आंशिक रूपमा भाडामा दिएकोमा सो भाडा रकमबाट बाहलकर लगाउनेछ भन्ने उल्लेख छ । दफा ५८ मा व्यवसाय कर सम्बन्धी व्यवस्था गरिएको छ जस अनुसार गाउँपालिकाले आम्नो क्षेत्र भित्र व्यापार व्यवसाय वा सेवामा पूँजीगत लगानी आर्थिक कारोबार को आधारमा व्यवसाय कर लगाउने छ भन्ने उल्लेख गरिएको छ । त्यसै गरी दफा ५९ मा बहाल विटौरी शुल्क सम्बन्धी व्यवस्था गरिएको छ । दफा ६० मा पार्किङ्ग शुल्क सम्बन्धी व्यवस्था गरिएको छ जसमा गाउँपालिका ले आम्नो क्षेत्रभित्र आफुले निर्माण, रेखदेख वा सञ्चालन गरेको हाट, बजार वा पसल वा सरकारी जग्गामा बनेका संरचनाको उपयोग वापत बहाल विटौरी शुल्क लगाउने छ भन्ने उल्लेख गरिएको छ । जडिबुटि, कवाडी र जीवजन्तु कर सम्बन्धी व्यवस्था दफा ६१ मा गरिएको छ जसमा गाउँपालिकाको आम्नो क्षेत्रभित्र कुनै

व्यक्ति वा संस्थाले उन, खोटि, जडिबुटि, बनकस (खर), कवडी माल, प्रचलित कानून बनोजिम निषेधित जीवजन्तु बाहेकका अन्य मृत वा मारिएको जीवजन्तुको हाड, सीङ्ग, प्वाख, छाला वा यस्तै प्रकृतको वस्तुको व्यवसायीक उपयोग गरे बापत गाउँपालिकाले जडिबुट, कवाडी तथा जीवजन्तु कर लगाउनेछ भन्ने उल्लेख गरिएको छ । दफा ६२ मा सेवा शुल्क सम्बन्धी व्यवस्था गरिएको छ जसमा गाउँपालिकाले आभनो क्षेत्र भित्र सञ्चालनमा रहेका केबलकार, ट्रेकिङ्ग, कायाकिङ्ग, क्यानोनिङ्ग, बञ्जी जम्प, जिपभ्लायर, प्याराग्लाइडिङ्ग स्थानीय पर्यटन, मनोरञ्जन साहसिक खेलकुद सम्बन्धी सेवा वा व्यवसायमा सेवा शुल्क लगाउनेछ भन्ने उल्लेख गरेको छ ।

सोही दफाको उपदफा (२) मा गाउँपालिकाले निर्माण, सञ्चालन वा व्यवस्थापन गरेको स्थानीय पूर्वाधार वा उपलब्ध गराएको खानेपानी, बिजुली धारा अतिथि गृह, दर्मशाला पुस्तकालय, सभागृह र त्यस्तै अन्य संरचना फोहरमैला व्यवस्थापन, सरसफाई ढल निकास, सडक बत्ती जस्ता सेवा सुविधा, शौचालय, पार्क, स्नान गृह, पौडी पखरी, व्यायामशाला, गेष्टहाउस, पर्यटकीय स्तल, छात्रबास, हाट बजार, पशु बधशाला, शवदाहगृह, धोवीघाट र त्यस्तै अन्य सुविधा सडक, बस पार्क, ढल, पुल, बत्ती जस्ता सेवा, अचल सम्पत्ति वा अन्य कुनै विषयको मूल्यांकन सम्बन्धी सेवा तथा सिफारिस सम्बन्धी कुनै सेवा जस्ता विषयहरूमा शुल्क लगाउन सक्ने व्यवस्था गरेको छ ।

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ६५ मा स्थानीय राजस्व परामर्श समिति सम्बन्धी व्यवस्था गरिएको छ जसमा देहाय बमोजिम पदाधिकारी रहने व्यवस्था छ ।

- क) उपाध्यक्ष - संयोजक
- ख) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत - सदस्य
- ग) कार्यपालिकाले तोकेको कार्यपालिकाका सदस्य मध्येबाट एक जना महिला सहित दुईजना - सदस्य
- घ) निजी क्षेत्रको उद्योग वाणिज्य सम्बन्धी मान्यताप्राप्त संस्थाको गाउँ वा नगर तहको अध्यक्ष वा निजले तोकेको प्रतिनिधी - सदस्य
- ङ) घरेलु तथा साना उद्योग सम्बन्धी मान्यता प्राप्त संस्थाको नगर वा गाउँ तहको अध्यक्ष वा निजले तोकेको प्रतिनिधी - सदस्य
- च) कार्यपालिकाको राजस्व शाखा प्रमुख - सदस्य सचिव

उपदफा २ मा राजस्व परामर्श समितिको काम कर्तव्य र अधिकार तोकिएको छ जस अनुसार

क) राजस्व सम्बन्धी नीति तथा कानूनको तर्जुमा, संशोधन, परिमार्जन र सोको परिपालनाका सम्बन्धमा आवश्यक परामर्श प्रदान गर्ने ।

- ख) राजस्वका श्रोत, दायरा र दर समेतको विश्लेषण गरी आगामी आर्थिक वर्षमा प्राप्त हुन सक्ने राजस्वको अनुमान गर्ने
- ग) राजस्वका दर र क्षेत्र लगायतका आदारमा आन्तरिक आयको विश्लेषण र अनुमान गर्ने,
- घ) स्थानीय उद्योग तथा व्यवसाय प्रवर्द्धन र रोजगारी सिर्जनामा योगदान दिने किसिमको कर नीतिको सम्बन्धमा परामर्श दिने,
- ङ) कर राजस्व, गैरकर राजस्व, सेवा शुल्क, दस्तुर आदिको दर सम्बन्धमा परामर्श दिने,
- च) राजस्व प्रशासन सुधारका लागि अन्य आवश्यक परामर्श दिने ।

३. अन्तरसरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४

अन्तरसरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन २०७४ को दफा १५ मा नेपाल सरकार, प्रदेश तथ स्थानीय तहले कर

वा गैरकर राजस्वको प्रस्ताव गर्दा वा भईरहेको कर वा गैरकर राजस्वमा परिवर्तन गर्नुपर्दा त्यसको आवश्यकता औचित्यता त्यसबाट पर्ने प्रभाव समेत उल्लेख गरी प्रस्ताव तयार गर्नुपर्नेछ भन्ने उल्लेख गरिएको छ । उपदफा २ मा राजस्व प्रस्ताव तयार गर्दा प्रदेश वा स्थानीय तहले त्यस्तै विषयमा नेपाल सरकार, अन्य प्रदेश वा स्थानीय तहले लगाएका कर वा गैरकर र त्यसका दरसँग यथासम्भव तादात्म्य हुने गरी प्रस्ताव गर्नुपर्ने भन्ने उल्लेख छ ।

४. ताराखोला गाउँपालिकाको आ.व. ०७७०७८ को राजश्वको स्थिति

आ.व. २०७७/०७८ मा गाउँपालिकाले घरधुरी कर हटाई सम्पत्ति कर लगाउने, मालपोत करको दर यथावत राख्ने, निकासी कर ठेक्का मार्फत गराउने, व्यवसाय कर अभियानको रूपमा सञ्चालन गर्ने, सामुदायिक बनबाट रोयल्टीको रूपमा कर असुर गर्ने, ढुंगा खानीहरूलाई करको दायरामा ल्याउने, करदाता मैत्री कर प्रशासन लागू गर्ने आदि निति लिईएको थियो ।

कर संकलन तथा करको दायरा बढाउन गाउँपालिकाले हालसम्म देहाय बमोजिम प्रयास गरेको छ ।

- क) कर संकलनलाई प्रभावकारी र पारदर्शी बनाउन कर संकलनको कार्य सभटवेयर र ईबिलिङ्गबाट गर्ने गरिएको ।
- ख) करको दायरा बढाउन गाउँपालिकामा रहेको निजी जग्गाका ढुंगा खानीहरूलाई प्रशोधन उद्योग मार्फत कर/दस्तुर संकलनको प्रकृया अगाडी बढाईएको छ ।

उल्लेखित नीति कार्यन्वयनबाट आ.व. ०७७७८ मा देहाय बमोजिमको राजश्व संकलन हुने अनुमान गरिएको थियो -

क्र.सं.	राजस्व शीर्षक	अनुमानित आय रु.	०७८ जेष्ठ मसान्त सम्मको यथार्थ आम्दानी	कैफियत
१	सम्पत्ति कर	६००,०००	३,१६,१२५	
२	भुमिकर	१०,००,०००	६,५५,२६६	
३	घरबहाल कर	१०,०००		
४	व्यवसाय कर	१,५०,०००	७८,१००	
५	निकासी कर	१०,००,०००	६,३०,०००	
६	विज्ञापन कर	००		
७	बहाल बिटौरी कर	००		
८	पार्किङ्ग शुल्क	००		
९	सेवा शुल्क दस्तुर	५,००,०००	५,२८,८४३	
१०	अन्य आम्दानी (बोलपत्र/ दरभाउपत्र विक्री, परीक्षा दस्तुर, क्यान्टिन भाडा आदि)	१,००,०००	१,३६,६००	
आ.व. ०७७७८ को जम्मा		३३,६०,०००	२३,४८,५३८	

५. कर संकलनका सम्बन्धमा गाउँपालिकामा देखिएका समस्या तथा चुनौतिहरू

- क) कोरोना भाईरसको संक्रमणबाट भएको लकडाउनको कारणले सम्पत्ती कर कार्यन्वयन गर्न नसकिएको ।
- ख) व्यवसाय कर प्रभावकारी रूपमा कार्यन्वयन हुन नसकेको ।
- ग) गाउँपालिका क्षेत्र भित्र सञ्चालनमा रहेका ढुंगा खानीहरूबाट कर संकलन हुन नसकेको ।
- घ) जडिबुटि तथा कवाडी व्यापारलाई करको दायरामा ल्याउन नसकिएको ।
- ङ) करदाता शिक्षा कार्यक्रम प्रभावकारी कार्यन्वयन नभएको ।
- च) घर नक्सा पास तथा अभिलेखिकरणको थालनी हुन नसक्दा भवन निर्माणमा जोखिम न्यूनिकरण हुन नसकेको र गाउँपालिकाको ठूलो हिस्सा राजस्व संकलन हुन नसकेको ।
- छ) निकासी शुल्क दस्तुर स्लेट ढुंगा निकासीमा मात्र सिमित रहेको अन्य बस्तुको निकासीलाई समेत आधार मानी ठेक्का व्यवस्था गर्न नसकिएको ।
- ज) सामुदायिक वनको सञ्चालन र व्यवस्थापनबाट प्राप्त हुने रोयल्टी संकलन हुन नसकेको ।
- झ) प्राकृतिक श्रोतबाट प्राप्त हुने रोयल्टि सम्बन्धी निति कानून तथा मापदण्ड निर्माण हुन सकेको छैन ।
- ञ) गाउँपालिकाको आन्तरिक आम्दानी बढाउन थप राजस्वका श्रोतहरूको पहिचान गरी सम्भाव्य राजस्व संकलन गर्न चुनौति छ ।
- ट) व्यवसाय करको दायरा र श्रोत न्यून छ । थोरै लगानीबाट व्यवसाय गरेका व्यवसायीहरूलाई करको दायरामा ल्याउन चुनौती छ ।
- ठ) बसाई सराईबाट जनसंख्या घट्दै गएको अवस्थामा बसोबास नगर्ने घर तथा उपभोग नगर्ने सम्पत्तीबाट सम्पत्तीकर असुल गर्न आगामी आ. व. मा चुनौती रहेको छ ।
- ड) कृषियोग्य भूमिको अभाव र प्रयोगमा नआउने व्यक्तिगत जग्गाको मालपोत (भुमिकर) उठाउन समस्या रहेको छ ।
- ढ) प्राकृतिक श्रोतको सहि सदुपयोग गरी रोयल्टी प्राप्त गर्न निति, कानून तथा मापदण्ड निर्माण गरी कार्यन्वयन गर्न चुनौति छ ।
- ण) बाटो घाटोको अवस्था तथा सवारी साधनको न्यून चापको कारण पार्किङ्ग शुल्क तथा सवारी कर संकलन हुने सम्भावना न्यून छ ।
- त) छरिएर रहेको बस्ती र भौगोलिक जटिलताले कर संकलन कार्यलाई जटिल बनाएको छ ।
- थ) पर्यटन पूर्वाधार तयार गरी पर्यटक गन्तव्य स्थलहरूको निर्माण गरी पर्यटन शुल्क उठाउन तत्काल नसके पनि यसको सम्भावना व्यापक रहेको देखिन्छ ।
- द) स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन बमोजिमका पार्किङ्ग शुल्क, मनोरञ्जन कर, बहालविटौरी कर तथा विज्ञापन कर कार्यन्वयनमा आउन सकेको छैन ।

६. आ. व. ०७८/०७९ मा गाउँपालिकाले लिनै कर तथा राजस्व सम्बन्धी नीतिहरू (सुझाव)

- क) आ.व. देखि सम्पत्ति कर लागु गरी घरधुरी कर हटाउने, सम्पत्ति कर अन्तर्गत घर, घरले चर्चेको जमिन समेतलाई मुल्याङ्कन गरी करको दायरामा ल्याउने । सो कर कार्यन्वयन गर्न तत्काल सम्पत्ति कर सम्बन्धी कार्यविधि तयार गर्ने र सम्पत्ति मुल्याङ्कन समिति गठन गर्ने ।
- ख) मालपोत करको दर चालु आ.व. कै दरमा यथावत राख्ने।

- ग) निकासी कर खुल्ला प्रतिस्पर्धाको आधारमा ठेक्कापट्टाबाट उठाउने व्यवस्था गर्ने ।
- घ) घरबहाल कर उठाउने कार्यलाई प्रभावकारी बनाउने ।
- ङ) व्यवसाय कर उठाउन प्रत्येक वडामा अभियान सञ्चालन गर्ने र तोकिएको कर नतिर्ने व्यवसायीलाई आर्थिक वर्ष समाप्त भएपछि जरिवाना सहित गत आ. व. को बक्यौता कर समेत असुल गर्ने ।
- च) कर संकलन र कर प्रशासनलाई सरल तथा करदाता मैत्री बनाउन सबै वडा कार्यालयहरूमा ईबिलिङ्ग प्रणालीको शुरुवात गर्ने ।
- छ) सामुदायिक वनबाट काठ तथा अन्य बस्तु बिक्री तथा उपभोगको आधारमा रोयल्टी उठाउने व्यवस्था गर्ने ।
- ज) स्थानीय पर्व तथा हाटबजारहरूबाट बहाल बिटौरी कर संकलनको थालनी गर्ने ।
- झ) करको दर सकेसम्म कम गरी दायरा फराकिलो बनाउने नीति लिने ।
- ञ) सार्वजनिक जग्गाहरूको पहिचान गरी पार्क, बगैचा, संग्रालय, मन्दिर, पोखरी निर्माण गर्ने बाटो घाटोको स्तर उन्नती गर्ने तथा पर्यटकीय स्थलहरूको विकास गरी पर्यटन शुल्क उठाउने व्यवस्था गर्ने । होमस्टेहरू सञ्चालनमा ल्याई करको दायरामा ल्याउने ।
- ट) गाउँपालिकाको आमदानीका श्रोत तथा कर र राजस्व संकलनसंग सम्बन्धीत विषयमा प्रचार प्रसार बहस पैरवी तथा छलफल जस्ता कार्यक्रमहरू निरन्तर रूपमा चलाई कर तथा राजस्व सम्बन्धी थप नीति तथा कार्यक्रम, कानून र मापदण्डहरू तयार गरी कार्यन्वयन गर्ने ।
- ठ) गाउँपालिकामा निजी जग्गामा सञ्चालित ढुंगा खानीहरूलाई ढुंगा उद्योगको रूपमा दर्ता गरी दस्तुर संकलन गर्ने ।
- ड) उल्लेखित सुभावहरू कार्यन्वयन हुन सकेमा आ.व. ०७८/७९ मा निम्नानुसारको राजस्व संकलन हुने अनुमान छ ।

क्र.सं.	राजस्व शीर्षक	आ.व. ०७८/०७९ को अनुमानित	कैफियत
१	सम्पत्ति कर (घरधुरी कर)	५,००,०००।-	
२	भुमिकर	१०,००,०००।-	
३	घरबहाल कर	१०,०००।-	
४	व्यवसाय कर	५,००,०००।-	
५	निकासी कर	१५,००,०००।-	
६	विज्ञापन कर	००	
७	बहाल बिटौरी कर	००	
८	पार्किङ्ग शुल्क	००	
९	सेवा शुल्क दस्तुर	६,००,०००।-	
१०	अन्य आमदानी (बोलपत्र/ दरभाउपत्र विक्री, परीक्षा दस्तुर, क्यान्टिन भाडा आदि)	२,००,०००।-	
जम्मा	४३,१०,०००।-		

ताराखोला गाउँपालिका अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्न बनेको विधेयक- २०७८

प्रस्तावना:

ताराखोला गाउँपालिका आर्थिक वर्ष २०७८/७८९ को अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्नको निमित्त स्थानीय कर तथा शुल्क संकलन गर्ने, छुट दिने तथा आय संकलनको प्रशासनिक व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकोले, नेपालको संविधानको धारा ६३ को उपधारा (६) बमोजिम ताराखोला गाउँ सभाले यो ऐन बनाएको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:

(१) यस ऐनको नाम 'आर्थिक ऐन, दृण्ट' रहेको छ ।

(२) यो ऐन दृण्ट साल श्रावण ज्ञ गतेदेखि ताराखोला गाउँपालिका क्षेत्रमा लागू हुनेछ ।

२. सम्पत्ति कर:

गाउँपालिका क्षेत्रभित्र अनुसूची (३) बमोजिम सम्पत्ति कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

३. भूमि कर (मालपोत) :

गाउँपालिका क्षेत्रभित्र अनुसूची (२) बमोजिम भूमि कर (मालपोत) लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

४. घर वहाल कर:

गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले भवन, घर, पसल, ग्यारेज, गोदाम, टहरा, छप्पर, जग्गा वा पोखरी पूरै आंशिक तवरले वहालमा दिएकोमा अनुसूची (३) बमोजिम घर जग्गा वहाल कर लगाइने र असूल गरिनेछ ।

५. व्यवसाय कर:

गाउँपालिका क्षेत्रभित्र व्यापार, व्यवसाय वा सेवामा पूँजीगत लगानी र आर्थिक कारोवारका आधारमा अनुसूची (४) बमोजिम व्यवसाय कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

६. निकासी कर:-

गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले ऊन, खोटो, जडिबुटी, वनकस, कवाडी माल र प्रचलित कानूनले निषेध गरिएको जीवजन्तु वाहेकका अन्य मृत वा मारिएका जीवजन्तुको हाड, सिङ, प्वाँख, छाला जस्ता बस्तुको व्यवसायिक कारोवार गरेवापत अनुसूची (५) बमोजिमको कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

७. विज्ञापन कर:

ताराखोला गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने विज्ञापनमा अनुसूची (६) बमोजिम विज्ञापन कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ । तर, प्रदेश कानून स्वीकृत भई सो कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ ।

८. मनोरञ्जन कर:

गाउँपालिका क्षेत्र भित्र आयोजना हुने मेला, पर्व, जात्रा वा अन्य मनोरञ्जनात्मक क्रियाकलापमा आयोजकले अनुसूची (८) बमोजिमको मनोरञ्जन कर तिर्नुपर्ने छ ।

९. बहाल बिटौरी शुल्क:

गाउँपालिका क्षेत्रभित्र आफुले निर्माण, रेखदेख वा संचालन गरेका अनुसूची (७) मा उल्लेख भए अनुसार हाट बजार वा पसलमा सोही अनुसूचीमा भएको व्यस्था अनुसार बहाल बिटौरी शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

१०. घर नक्सा पास संग सम्बन्धीत:-

गाउँपालिका क्षेत्रभित्र अनुसूची (८) बमोजिम को दरमा घर नक्सा पास गर्दा लगाइने शुल्क असूल उपर गरिनेछ ।

११. पार्किङ शुल्क:

गाउँपालिक क्षेत्रभित्र कुनै सवारी साधनलाई पार्किङ सुविधा उपलब्ध गराए वापत पार्किङ शुल्क लगाइने र असूल उपर गर्न सकिनेछ।

१२. सेवा शुल्क, दस्तुर:

गाउँपालिकाले क्षेत्र भित्र अनुसूची (५) बमोजिम सेवा शुल्क, दस्तुर, सिफारिस दस्तुर, आदि लगाइने र असूल उपर गरिने छ।

१३. कर छुट:

यस ऐन बमोजिम कर तिर्ने दायित्व भएका व्यक्ति वा संस्थाहरूलाई कुनै पनि किसिमको कर छुट दिइने छैन।

१४. कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धी नियम तथा कार्यविधि - यो ऐनमा भएको व्यवस्था अनुसार कर, शुल्क तथा दस्तुर संकलन सम्बन्धी नियम तथा कार्यविधि गाउँ कार्यपालिकाले बनाई लागू गर्न सक्नेछ।

अनुसूची-१

ऐनको दफा (२) सँग सम्बन्धीत

सम्पत्ति कर

१. सम्पत्ति मूल्याङ्कन स्थानीय तहको आर्थिक ऐन २०७८ बमोजिम सम्पत्ति करको दर दफा २ बमोजिम ताराखोला गाउँपालिका सम्पत्ति कर व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यविधि बमोजिम गर्ने।
२. ताराखोला गाउँपालिका क्षेत्र भित्र आभनो नाममा रहेको सबै जग्गा र सो जग्गामा बनेको भौतिक संरचनाहरूको एकमुष्ठ सम्पत्ति मूल्याङ्कन गरी हुन आउने मूल्यका आधारमा कर निर्धारण गर्ने।
३. सम्पत्ति कर बुझाउने कुनै करदाताको आभनो नाममा रहेको सम्पत्ति लुकाई वा खण्डिकरण गरी वा भौतिक संरचना नदेखाई सम्पत्ति मूल्याङ्कन गराई कर तिरेको प्रमाणित भएमा वास्तविक सम्पत्तिको मूल्याङ्कनबाट तोकिए बमोजिम थप रकम जरिवाना गरी असूल गर्ने।
४. जग्गाको मूल्य तोकिए बमोजिम हुनेछ।
५. आर्थिक वर्ष २०७८/०७९ देखि निम्नानुसार सम्पत्ति करको दर लागु हुनेछ।

करयोग्य सम्पत्तिको मूल्य	आ.व. ०७८/७९ को बार्षिक दर	कैफियत
पाँच लाख रुपैयाँसम्मको मूल्यांकनमा	एक मुष्ठ रु. १००।-	
पचास लाख रुपैयाँसम्म	प्रति लाख रु. १०।-	
एकाउन्न लाख देखि एक करोड रुपैयाँसम्म	प्रति लाख रु. २०।-	
एक करोड एक लाख देखि दुई करोड रुपैयाँसम्म	प्रति लाख रु. २५।-	
दुई करोड एक लाख रुपैयाँदेखि तिन करोड रुपैयाँसम्म	प्रति लाख रु. ३०।-	
तिन करोड एक लाख रुपैयाँदेखि पाँच करोड रुपैयाँसम्म	प्रति लाख रु. ४५।-	
पाँच करोड भन्दा माथि	प्रति लाख रु. ५०।-	

अनुसूची-२

**ऐनको दफा (३) सँग सम्बन्धीत
भुमि (मालपोत) कर**

क्र.सं.	विवरण	आ.व. ०७८/०७९ को दर	कैफियत
१.१	न्युनतम ५ रोपनी सम्मको	२००।-	
	५ रोपनी भन्दा माथिको	प्रति रोपनी रु. ५ का दरले	
१.२	खेती योग्य जमिन बाँझो राखी खेती नगर्ने सम्पत्ति धनिलाई माथि उल्लेखित भएको करको दर अनुसार लाग्ने करमा ५० % थप जरिवाना लाग्नेछ ।		
१.३	गाउँपालिकाले तोकेको समयमा मालपोत नतिर्ने जग्गाधनिलाई माथि उल्लेखित भएको करको दर अनुसार लाग्ने करमा १० % थप जरिवाना लाग्नेछ ।		

अनुसूची-३

**ऐनको दफा (४) सँग सम्बन्धीत
घरबहाल कर**

क्र.सं.	विवरण	आ.व. ०७८/०७९ को दर	कैफियत
१	घर बहाल कर	घर भाडाको १०%	

अनुसूची-४

**ऐनको दफा (५) सँग सम्बन्धीत
व्यवसाय दर्ता शुल्क**

क्र.सं.	व्यवसायीक पूँजी	दर्ता शुल्क (रु)	कैफियत
१	रु ३०००००।- सम्म	१०००।-	
२	रु ३००००१।- देखि रु १००००००।- सम्म	१५००।-	
३	रु १०००००१।- देखि रु २००००००।- सम्म	२०००।-	
४	रु २०००००१।- देखि रु ५००००००।- सम्म	५०००।-	
५	रु ५००००००।- भन्दा माथि	१००००।-	

व्यवसाय कर

क्र.सं.	विवरण	आ.व. ७७/७८ को दर	कैफियत
१	व्यापारिक बस्तु		
१.१	मदिरा पसल		
1=1=1	रक्सी, वियरको थोक पसल	2000.-	
1=1=2	रक्सी, वियरको खुद्रा विक्री पसल	500.-	
1=2	सूर्ती जन्य (धुम्रपान) पसल		
1=2=1	चुरोट, विडी, सूर्तीजन्य पदार्थको डिलर पसल	5000.-	
1=2=2	चुरोट, विडी, सूर्तीजन्य पदार्थको थोक पसल	1500.-	
1=2=3	चुरोट, विडी, सूर्तीजन्य पदार्थको खुद्रा पसल (क)	250.-	
1=2=4	चुरोट, विडी, सूर्तीजन्य पदार्थको खुद्रा पसल (ख)	150.-	
1=3	हल्का पेय पदार्थ पसल		
13=1	हल्का पेय पदार्थको डिलर	1000.-	
1=3=2	हल्का पेय पदार्थको खुद्रा पसल (क)	250.-	
1=3=3	हल्का पेय पदार्थको खुद्रा पसल (ख)	150.-	
1=4	रक्सी सूर्ती पेय पदार्थ किराना सबै बेच्ने पसल (वार्षिक १ लाख सम्मको कारोबार)	250.-	
1=4=1	रक्सी सूर्ती पेय पदार्थ किराना सबै बेच्ने पसल (वार्षिक १ लाख भन्दा बढिको कारोबार)	1000.-	
2	औषधी व्यवसाय		
2=1	औषधी खुद्रा पसल (क)	२०००।-	
२.२	औषधी खुद्रा पसल (ख)	१०००।-	
3	स्टेशनरी तथा पुस्तक पसल		
3=1	स्टेशनरी रक्सी किराना आदी भएमा	५००।-	
4	कस्मेटिक पसल		
4=1	कस्मेटिक पसल अन्य सामग्री बिक्री गरेमा	500.-	
4=2	कस्मेटिक खुद्रा पसल	250.-	
5	कपडा तथा फेन्सी पसल		
5=1	कपडा फेन्सी तथा व्याग थोक पसल	4000.-	

5-2	कपडा फेन्सी तथा व्याग खुद्रा पसल श्रेणी (क) मुख्य व्यापारिक क्षेत्र	1500.-	
5-3	कपडा फेन्सी तथा व्याग खुद्रा पसल श्रेणी (ख) ग्रमिण बजार क्षेत्र	1000.-	
6	धागो टाक फस्नर थोक पसल		
6-1	धागो, टाँक, फस्नर थोक पसल	4000.-	
6-2	धागो, टाँक, फस्नर खुद्रा पसल	500.-	
7	इलेक्ट्रोनिक वित्री पसल		
7-1	इलेक्ट्रोनिक खुद्रा पसल श्रेणी विद्युतिय सामाग्री सहित	500.-	
8	दैनिक उपभोगका वस्तु		
8-1	खाद्यान्न किराना थोक तथा खुद्रा पसल	1500.-	
8-2	खाद्यान्न किराना थोक तथा खुद्रा पसल सबै सामान स्टेशनरी, रक्सी, पेयपदार्थ, सुर्तिजन्य पदार्थ एकै ठाउँमा भएको	2000.-	
8-3	खाद्यान्न किराना थोक तथा खुद्रा पसल सबै सामान लत्ता कपडा एकै ठाउँमा भएको	1000.-	
9	नोटरी पब्लिक अनुवादक नक्कल प्रमाणित		
9-1	दुवानी कम्पनी तथा ट्रान्सपोर्ट व्यवसाय, संस्थागत पेन्टर, प्लम्बि, वायरि, पेन्ट	1000.-	
10	घरेलु कुटिर उद्योग		
10-1	नेपाली कागजात उद्योग	300.-	
10-2	अल्लो धागो/कपडा उद्योग	300.-	
10-3	गाउँ/गाउँमा सिरक डसना	100.-	
10-4	जडिबुटी खरिद बिक्री गर्ने	15000.-	
१०.५	जडिबुटी बेच्ने प्रयोजनको लागि संकलन गर्ने	५००।-	
१०.६	पुराना कपडा प्रशोधन गरी कपास बनाउने	५००।-	
11	कुटानी पेलानी मिल		
11-1	कुटानी पिसानी मिल	३००।-	
११.२	पेलानी मिल	५००।-	
12	कृषि तथा वनजन्य उद्योग		
12-1	काठको फर्निचर उद्योग शोरुम ३ लाखभन्दा बढी पूजीभएको	5000.-	
12-2	काठको फर्निचर उद्योग शोरुम ३ लाखभन्दा कम पूजी भएको	2500.-	

12-3	निजी तथा बन समूहबाट लिलाम बिक्री हुने काठमा प्रति क्यूव फिट	५।-	
13	ऋसर उद्योग र निर्माण व्यवसायी		
१३.१	बार्षिक रु २० लाख सम्मको कारोबार गर्ने निर्माण व्यवसायी	३०००।-	
१३.२	बार्षिक रु २० लाख देखि माथि ५० लाख सम्मको कारोबार गर्ने निर्माण व्यवसायी	५०००।-	
१३.३	बार्षिक रु ५० लाख देखि माथि १ करोड सम्मको कारोबार गर्ने निर्माण व्यवसायी	१००००।-	
१३.४	बार्षिक रु १ करोड देखि माथि ५ करोड सम्मको कारोबार गर्ने निर्माण व्यवसायी	२००००।-	
१३.५	रु ५ करोड भन्दा माथि	३००००।-	
14	होटल लज एण्ड रेष्टुरेन्ट		
14=1	होटल भोजनालय	500.-	
14=2	फेन्सी रक्स किराना होटल	300.-	
१४.३	खाजा घर	२००।-	
१४.४	होमस्टे दर्ता	१०००।-	
१४.५	होमस्टे नवीकरण	५००।-	
15	सञ्चार सेवा		
15=1	टेलिफोन मोवाइल सेवा प्रदायक कम्पनी	15000.-	
15=2	टि.भि.च्यानल प्रशरण सेवा	10000.-	
15=3	केबुल च्यानल प्रशरण सेवा	1000.-	
15=4	एफ.एम.रेडियो दर्ता सिफारिस प्रशरण सेवा	5000.-	
१४.५	इन्टरनेट सेवा प्रदायक कम्पनी	१२०००।-	
१६	बैंक तथा वित्तीय संस्था		
१६.१	बैंक क बर्ग	२००००।-	
१६.२	बैंक ख बर्ग	१५०००।-	
१६.३	बैंक ग बर्ग	१००००।-	
१६.४	वित्तीय सहकारी संस्था	3000.-	
१६.५	बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था	१५००।-	
१६.६	बचत तथा ऋण सहकारी संस्था	२०००।-	
१६.७	सहकारी संस्थादर्ता/ नविकरण	१०००/५००।-	

१६.८	विषयगत सहकारी	1000.-	
१६.९	गाउँपालिकामा कार्यस्थल भएका लघुवित्तिय संस्थाहरू	४०००।-	
१६.१०	रेमिट्यान्स व्यवसायी	२०००।-	
१७	शिक्षा सेवा संस्थागत		
17=1	क्याम्पस अनुमति र स्वीकृतिको लागि सिफारिस	20000.-	
17=2	माध्यमिक विद्यालय समेत +२ अनुमतिस्वीकृति	15000.-	
17=3	आधारभूत विद्यालय कक्षा ८ सम्म सञ्चालन को लागि अनुमतिस्वीकृति	10000.-	
17=4	आधारभूत विद्यालय/कक्षा ५ सम्म सञ्चालन को लागि अनुमतिस्वीकृति	7500.-	
17=5	मन्टेइवरी तथा शिशु स्याहार केन्द्र अनुमतिस्वीकृति	2000.-	
17=6	छात्र-छात्रावास अनुमतिस्वीकृति	2000.-	
18	निजी शिक्षालय वार्षिक शुल्क		
18=1	क्याम्पस	10000.-	
18=2	मा.वि.+२	5000.-	
18=3	आधारभूत ड कक्षा सम्म	2500.-	
18=4	आधारभूत छ कक्षा सम्म	1500.-	
18=5	मन्टेइवरी शिशु स्याहार केन्द्र	500.-	
18=6	छात्र-छात्रावास	500.-	
19	इन्स्ट्रुट तालिम तथा अनुसन्धान केन्द्र		
19=1	कम्प्युटर इलेक्ट्रोनिक तालिम केन्द्र	500.-	
19=2	सवारी चालक तालिम केन्द्र	1000.-	
२०	अन्तराष्ट्रिय गैर सरकारी संस्थाहरू		
२०.१	अन्तराष्ट्रिय संस्था व्यावसायिक कारोबार गर्ने दर्ता नविकरण शुल्क	5000.-	
२०.२	राष्ट्रिय संस्था व्यावसायिक कारोबार गर्ने दर्ता नविकरण शुल्क	3000.-	
२१	मोटर साइकल मर्मत	1000.-	
२२	अन्य मर्मत सेवा		
२२.१	टि.भी. डेक फ्रिज कम्प्युटर मर्मत पसल	500.-	
२२.२	मोवाइल बिक्री तथा मर्मत पसल	500.-	

२२.३	रेडियो घडी मोबाइल मर्मत पसल	300.-	
२२.४	अन्य मर्मत पसल	300.-	
२२.५	साधारण भाडा खुद्रा पसल	500.-	
२२.६	ब्युटी पार्लर सेवा	200.-	
२२.७	सैलुन सेवा	200.-	
२२.८	डाइक्लिनिक सेवा	200.-	
23	साइन बोर्ड आर्ट व्यवसाय		
23=1	डिजिटल आर्ट व्यवसाय	500.-	
23=2	अन्य आर्ट व्यवसाय	200.-	
24	पशु बधशाला		
24=1	मासु बिक्री पसल	500.-	
24=2	ताजा माछा, सिद्रा बिक्री पसल	1000.-	
24=3	अण्डा बिक्री पसल	300.-	
25	फूल विरुवा बिक्री पसल		
25=1	नर्सरी	300.-	
25=2	फुल बिक्री पसल	100.-	
26	स्टेशनरी फोटोकपि फोटो सहितको पसल	500.-	
27	सिलाई पसल	300.-	
28	बुटिक ल्याब्रटोरी	100.-	
29	घुमिन्ट हाटबजारमा व्यवसाय गर्ने व्यवसायीको हकमा		
29=1	फेन्सी तथा कपडा पसल	200.-	
29=2	खुद्रा किराना	100.-	
29=3	अन्य प्रकृतिका खुद्रा	100.-	
३०	माथी उल्लेख नभएका उद्योगहरुको हकमा		
३०.१	ठूला उद्योग दर्ता	5000.-	
३०.२	ठूला उद्योग नवीकरण (वार्षिक शुल्क)	१००००।-	
३०.३	मझौला उद्योग दर्ता	द्वण्ण।-	
३०.४	मझौला उद्योग नवीकरण (वार्षिक शुल्क)	८०००।-	
३०.५	साना तथा घरेलु उद्योग दर्ता	दृष्टण्ण।-	
३०.६	साना तथा घरेलु उद्योग नवीकरण (वार्षिक शुल्क)	५०००।-	

३०.७	निजी जग्गामा सञ्चालित ढुंगा प्रशोधन उद्योग दर्ता	३००००।-	वातावरणीय जोखिम बढाउने तथा सार्वजनिक पुर्वाधार हरमा हास आउने हुनाले अन्य उद्योगमा भन्दा बढी लिनुपर्ने ।
३०.८	निजी जग्गामा सञ्चालित ढुंगा प्रशोधन उद्योग नविकरण शुल्क	२५०००।-	
३०.९	क) निजी जग्गामा सञ्चालित ढुङ्गा प्रशोधन उद्योगको प्रशोधन कर (प्रति वर्ग मिटर)	२०।-	
	ख) निजी जग्गामा सञ्चालित ढुङ्गा प्रशोधन उद्योगको प्रशोधन कर (प्रति वर्ग फिट)	२।-	
३०.१०	फर्निचर उद्योग व्यवसाय कर	२५००।-	
३०.११	उद्योग ठाउँसारी शुल्क	१००००।-	
३०.१२	जलविद्युत उत्पादन उद्योग		
३०.१२.१	१०० किलोवाट सम्म	५०००।-	
३०.१२.२	१०१ कि.वा. देखि ५०० कि.वा. सम्म	१००००।-	
३०.१२.३	५०० कि.वा. देखि १ मे.वा. सम्म	१५०००।-	
३०.१२.४	१ मे.वा. देखि ५ मे.वा. सम्म	२००००।-	
३०.१२.५	५ मेगावाट भन्दा माथि	३००००।-	
३१	माथि उल्लेख नभएका अन्य पेशा व्यवसाय		
३१.१	डिस्ट्रिब्युटर्स थोक पसल	१५००.-	
३१.२	खुद्रा पसल	१०००.-	
३१.३	सेवा प्रदायक अन्य व्यवसाय	५००.-	
३१.४	कृषि फर्म	३००.-	
३१.५	पशु फर्म	३००.-	
३१.६	कवाडी संकलन	१५०.-	

पुनश्च:

क. मदिरा/डिस्टलरी उद्योगमा उत्पादन भएको सामानको उद्योगको विक्री मुल्यमा ६% उत्पादन स्थलमा स्थानीय कर अतिरिक्त असुल गरिनेछ ।

ख. पानी उत्पादन गर्ने, उद्योगबाट उत्पादन हुने पानीको बोतलमा प्रति बोतल रु.१.२६ अतिरिक्त स्थानीय कर

असुल गरिनेछ ।

- ग. सामुदायिक बनले बन पैदावार विक्री बाट गरेको वार्षिक आम्दानीको छः का दरले प्रत्येक सामुदायिक बनबाट कर असुल गरिनेछ ।
- घ. चालु आ. व. मा तोकिएको व्यवसाय कर नतिर्ने व्यवसायीले अर्को आ.व. मा ५० प्रतिशत जरिवाना सहित अधिल्लो आ.व. को कर तिर्नुपर्ने छ ।

अनुसूची-५

ऐनको दफा (६) सँग सम्बन्धीत

निकासी कर

निकासी करको दर कार्यापालिकाले तोके बमोजिम हुनेछ ।

अनुसूची-६

ऐनको दफा (७) सँग सम्बन्धीत

विज्ञापन कर

क्र.सं.	विवरण	आ.व. ०७८/७९ को दर		कैफियत
		पटके रु.	वार्षिक रु.	
१.१	होडिङ बोर्ड, साइन तथा अन्य ठुला विद्युतीय बोर्डहरू		प्रती वर्ग फिट ७५।-	
१.२	ग्लो साइन बोर्ड, डी.पी.एस.बोर्ड आदि		प्रती वर्ग फिट ६०।-	
१.३	भित्ते लेखन		प्रती वर्ग फिट २०।-	
१.४	तुल, व्यानर		प्रती वर्ग फिट १००।-	
१.५	डिजिटल बोर्ड		प्रती वर्ग फिट २००।-	

पुनश्च: माथि उल्लेख दर प्रदेश कानून स्वीकृत भई सो कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोही बमोजिम हुनेछ ।

नोट:

- ▶ कुनै पनि प्रकारका विज्ञापन गर्दा गाउँपालिकाबाट पूर्व स्वीकृति लिएर मात्र गर्नुपर्नेछ ।
- ▶ नेपाल सरकारको नीति बमोजिम सार्वजनिक स्थलमा विज्ञापन गर्न बन्देज गरेका मादक पदार्थ सर्तिजन्य जस्ता बस्तुहरूको विज्ञापन गर्न पाइने छैन ।
- ▶ यातायात सवारीका साधनहरूको विक्री प्रयोजनका लागि हुने विज्ञापनमा २० प्रतिशत थप गरी लिईनेछ ।
- ▶ होटल तथा व्यापार व्यवसायको प्रवर्द्धन सम्बन्धी विज्ञापनहरूमा माथि उल्लेखित दररेटमा कर लिईनेछ ।
- ▶ विभिन्न संघ संस्थाहरूबाट हुने सेवामूलक प्रचार प्रसारका सामाग्रीहरूमा उल्लेखित दरमा ५० प्रतिशत छुट दिईने छ ।
- ▶ नेपाल सरकारका तर्फबाट हुने जनचेतना अभिवृद्धिमूलक सूचना प्रचार प्रसारका सामाग्रीहरूमा विज्ञापन कर लिईने

छैन ।

- ▶ व्यापार व्यवसाय वा कार्यालय रहेको स्थानको परिचयपाटीको हकमा विज्ञापन कर लिइने
- ▶ छैन ।
- ▶ स्वीकृत नै नलिई राखिएका विज्ञापन सामाग्री हटाउने र स्वीकृती दिन उपयुक्त ठानिएमा लाग्ने करको शत प्रतिशत बराबर जरिवाना लिई स्वीकृती दिन सकिनेछ ।
- ▶ निजी स्वामित्वको स्थानमा विज्ञापन सामाग्री राख्दा सम्बन्धित सरोकारवालाको सहमति प्राप्त गर्नु पर्नेछ । त्यस्तो ठाउँमा गरिने विज्ञापन करमा ५० प्रतिशतसम्म छुट दिइनेछ ।
- ▶ स्वीकृत समयावधि भित्रै अर्को थप समयावधिका लागि नविकरण गर्न आउनेलाई लाग्ने दस्तुरमा २५ प्रतिशत छुट दिइनेछ ।
- ▶ पटके समयावधि भन्नाले बढीमा १ महिनासम्मका लागि स्वीकृत प्राप्त समयावधि लाई मानिनेछ ।
- ▶ विज्ञापन गर्नेले स्वीकृत समयावधी समाप्त हुँदा गरिएको विज्ञापन स्वयंले हटाउने/मेटाउनु पर्नेछ ।

अनुसूची-७

ऐनको दफा (८) सँग सम्बन्धीत

मनोरञ्जन कर

क्र.सं.	विवरण	आ.व. ०७८/७९ को दर	कैफियत
१	मेला, जात्रा, पर्वमा आयोजकले प्रति मेला / जात्रा मनोरञ्जन कर रु	५००।-	
२	गाईघाट भरना लगायत मनोरञ्जन स्थलहरूको वार्षिक न्यूनतम रु	६०,०००।-	

अनुसूची-८

ऐनको दफा (९) सँग सम्बन्धीत

बहाल बिटौरी शुल्क

सि.नं.	विवरण	आ.व. ०७८/७९ को दर	कैफियत
१	कपडा पसल	५०.-	
२	फेन्सी पसल	५०.-	
३	भाडा पसल	५०.-	
४	जुत्ता चप्पल पसल	५०.-	
५	मासु पसल	५०.-	
६	नास्ता पसल	५०.-	

7	फलफूल पसल	50.-	
8	कस्मेटिक पसल	50.-	
9	मर्मत पसल	50.-	
10	माछा पसल	50.-	
11	चना चटपट पसल	50.-	
12	खेलौना पसल	50.-	

अनुसूची-८

ऐनको दफा (१०) सँग सम्बन्धीत

क. घर नक्सा पास संग सम्बन्धीत

क्र.सं.	विवरण	आ.व. ०७८/७९ को दर	कैफियत
१	घर नक्सा		
१.१	नक्सा प्रमाणित दस्तुर	500.-	
१.२	नक्सापास दस्तुर (प्रति वर्ग फिट रु.मा)		
१.२.१	मुख्य व्यापारीक तथा शहरी क्षेत्र तर्फ		
1=2=1=1	अ) आर.सी.सी.फ्रेम स्टकचर तर्फ		
	क. आर सी.सी. छाना जमिन तला र प्रथम तला सम्म	3.-	
	ख. आर सी.सी. छाना दोस्रो,तेस्रो र चौथो तला सम्म	4.-	
	ग. आर सी.सी. छाना चौथो तला भन्दा माथि	7.-	
1=2=1=2	आ. लोडबेरिङ्ग स्टकचर तर्फ (सिमेन्ट जोडाईमा ईटा र ढुङ्गाको गारो)		
	क. आर सी.सी. छाना जमिन तला	2.-	
	ख. आर सी.सी. छाना प्रथम तला र दोस्रो तला	3.-	
	ग. जस्ता छाना अन्य जमिन तला प्रथम तला र दोस्रो तला सम्म	1.-	
	घ. सिमेन्ट ब्लक ५ इन्ची गारो जस्ता छाना, अस्थायी टहरो गोदाम आदी	0-5.-	
1=2=1=3	इ. लोडबेरिङ्ग स्टकचर तर्फ (माटोको जोडाईमा ईटा र ढुङ्गाको गारो)		

	क. आर.सी.सी. छाना जमिन तला भई प्रथम तलामा जस्ता छाना भएको	1.-	
	ख. जस्ता छाना जमिन तला र प्रथम तलासम्म	1.-	
	ग. जस्ता छाना मात्र लगाएको अवस्थामा	0-5.-	
1=2=2	ग्रामिण बजार तर्फ		
1=2=2=1	अ. आर. सी.सी.फ्रेम स्टकचर तर्फ		
	क. आर.सी.सी. छाना जमिन तला र प्रथम तलासम्म	2.-	
	ख. आर.सी.सी. छाना दोस्रो, तेस्रो र चौथो तलासम्म	3.-	
	ग.आर.सी.सी. छाना चौथो तला भन्दा माथि	4.-	
1=2=2=2	आ. लोडबेरिङ्ग स्टकचर तर्फ (सिमेन्ट जोडाईमा ईटा र ढुङ्गाको गारो)		
	क. आर.सी.सी. छाना जमिन तला	1.-	
	ख. आर.सी.सी. छाना प्रथम तला र दोस्रो तला	2.-	
	ग. जस्ता छाना अन्य जमिन तला प्रथम तला र दोस्रो तलासम्म	1.-	
	घ. सिमेन्ट ब्लक ५ इन्च गारो जस्ता छाना, अस्थायी टहरो गोदाम आदी	1.-	
1=2=2=3	इ लोडबेरिङ्ग स्टकचर तर्फ (माटोको जोडाईमा ईटा र ढुङ्गाको गारो)		
	क. आर.सी.सी. छाना जमिन तला भई प्रथम तलामा जस्ता छाना भएको	1.-	
	ख.जस्ता छाना जमिन तला र प्रथम तला सम्म	1.-	
	ग. जस्ता छाना मात्र लगाएको अवस्थामा	1.-	
1=2=3	ग्रामिण आवासिय क्षेत्र तर्फ		
1=2=3=1	अ.आर.सी.सी. फ्रेम स्टकचर तर्फ		
	क. आर.सी.सी. छाना जमिन तला र प्रथम तला सम्म	1.-	
	ख.आर.सी.सी. छाना दोस्रो, तेस्रो र चौथो तला सम्म	2.-	
	ग. आर.सी.सी. छाना चौथो तला भन्दा माथि	2.-	
1=2=3=2	आ. लोडबेरिङ्ग स्टकचर तर्फ (सिमेन्ट जोडाईमा ईटार ढुङ्गाको गारो)		
	क.आर.सी.सी. छाना जमिनतला	1.-	
	ख. आर.सी.सी. छाना प्रथम तला र दोस्रो तला	2.-	

	ग. जस्ता छाना अन्य जमिन तला प्रथम तला र दोस्रो तलासम्म	1.-	
	घ. सिमेन्ट ब्लक ५ इन्ची गारो जस्ता छाना अस्थायी टहरो गोदाम आदी	1.-	
1=2=3=2	इ. लोडबेरिङ्ग स्टकचर तर्फ (माटोको जोडाईमा ईटा र ढुङ्गाको गारो)		
	क.आर.सी.सी. छाना जमिन तला भई प्रथम तलामा जस्ता छाना भएको	1.-	
	ख.जस्ता छाना जमिन तला र प्रथम तला सम्म	1.-	
	ग. जस्ता छाना मात्र लगाएको अवस्थामा	1.-	
1=2=4	कृषि प्रयोजन तर्फ		
1=2=4=1	अ. पशु तथा पक्षीको खोर गोठ निर्माण तर्फ		
	क. आर.सी.सी. स्टकचर जमिनतला	1=5.-	
	ख. आर.सी.सी. स्टकचर प्रथमतला र सो भन्दा माथि	2.-	
	ग.लोडबेरिङ्ग जस्ता छाना जमिन तला	1.-	
	घ. लोडबेरिङ्ग जस्ता छाना प्रथम तला र सो भन्दा माथि	1=5.-	
	ड. साधारण खरको छाना	0=5.-	
1=2=5	सार्वजनिक संघसंस्था तर्फ		
	क. सरकारी कार्यालय र सरकारी स्तरका शैक्षिक संस्था (व्यापारीक प्रयोजन बाहेक)		स्वीकृत लिनु पर्ने
	ख. सार्वजनिक मठमन्दिर गुम्बा मस्जिद चर्च पाटी पौवा		स्वीकृत लिनु पर्ने
12=6	कम्पाउण्ड वाल तर्फ (रनिङ्ग फिटमा)	1.-	
1=2=7	नक्शा पास तर्फ सेवा शुल्क	500.-	
1=3	नक्सा नक्कल दस्तुर (नक्शा र प्रमाणपत्र समेत)	700.-	
1=4	नक्शापास प्रमाणपत्र मात्र नक्कल दस्तुर	500.-	
1=5	नक्शा तर्फको घरनक्शा नामसारी दस्तुर		
1=5=1	अशबन्डाबाट पारिवारिक नामसारि	200.-	
1=5=2	अन्य राजिनामाबाट नामसारी	500.-	
1=6	नक्शापास जरिवाना	500.-	

नोट:-

नक्सा पास प्रयोजनका लागि तर्गिकृत क्षेत्रहरू:

१. मुख्य व्यापारिक तथा शहरी क्षेत्र: घुस्मेली बजार, करिमेला, भातखाने डाँडा
२. ग्रामिण बजार क्षेत्र: किकल्टा, नेपाल मा.वि.क्षेत्र, खोडे बजार, हिल साँदी, हिलगाउँ, अमरभूमिको माभखर्क, बुकेनी
- घ. ग्रामिण तथा आवासीय क्षेत्र: माथि बाहेकका सबै क्षेत्रहरू

अनुसूची-१०

ऐनको दफा (१२) साग सम्बन्धीत

सेवा शुल्क दस्तुर

क.सिफारिस

क्र.सं.	विवरण	आ.व. ०७८/७९ को दर	कैफियत
१	नयाँ नागरिकता सिफारिस दस्तुर	२००।-	
२	अन्य निकायको योजना सम्झौता र भुक्तानी सिफारिस	२००।-	
३	अन्य कार्यालयहरूलाई सिफारिस	२००।-	
४	जग्गा नामसारी सिफारिस	५००।-	
५	रुख काटने सिफारिस	५००।-	
६	दैवि प्रकोप, अपाङगता, असहाय, विपिन्न, छात्रवृत्ति सिफारिस	निशुल्क	
ठ	नागरिकताको प्रतिलिपि तथा घटना दर्ता प्रमाणपत्र प्रतिलिपि र नावालक सिफारिसको लागि	छरण।-	

ख. नविकरण

क्र.सं.	विवरण	आ.व. ०७८/७९ को दर	कैफियत
१	संस्था दर्ता तथा नवीकरण	नयाँ दर्ता १०००।- नविकरण ५००।-	
२	पसल दर्ता तथा नविकरण	? १०००.- / ?=५००.-	

ग. प्रमाणित

क्र.सं.	विवरण	आ.व. ०७८/७९ को दर	कैफियत
१	नाता प्रमाणित	३००।-	
२	अँग्रेजी कागजात प्रमाणित	५००।-	
३	कन्सुलर प्रमाणित	५००।-	
३	चार किल्ला प्रमाणित	५००।-	
४	आम्दानी प्रमाणित	न्यूनतम रु २०० नघट्ने गरी कुल आम्दानीको कुल ०.१ प्रतिशत	
५	मोटर बाटो प्रमाणित	मूल बाटो -तारा-हिल-हरिचौर, सहिदमार्ग) को लागि रु. १०००।- / अन्य शाखा बाटोको लागि रु.७५०।-	
६	मोटर बाटो नभएको	५००।-	

घ.व्यक्तिगत घटना दर्ता

क्र.सं.	विवरण	दर	कैफियत
१	जन्म विवाह मृत्यु र सम्बन्ध विच्छेदको हकमा ३५ दिनभित्र	निःशुल्क	
२	३५ दिन नाघेमा	५०।-	
३	बसाइसराईको हकमा आभनो गाउँपालिका भित्र (३५ दिन नाघेमा)	५०।-	
४	आभनो गाउँपालिका भन्दा बाहिर बसाइसराइ गरेमा (३५ दिन नाघेमा)	५०।-	

ङ. सम्पत्ति मूल्याङ्कन

क्र.सं.	विवरण	दर	कैफियत
१	न्यूनतम रु २०० मा नघट्ने गरी कुल आम्दानीको	०.१%	

ताराखोला गाँउपालिका जनप्रतिनिधिहरूको सम्पर्क नम्बर

क्र.सं	पद	नामथर	फोन नम्बर
1	ताराखोला गा.पा.अध्यक्ष	श्री प्रकाश घर्ती मगर	9857661126
2	ताराखोला गा.पा. उपाध्यक्ष	श्री दिल कुमारी पुन	9857661127
3	१ नं. वडा अध्यक्ष	श्री यम बहादुर श्रीस	9857661121
4	सदस्य वडा न.१ अमरभूमी	श्री गौरीमाया गुरुङ	9847727243
5	दलित महिला सदस्य वडा.न.१ अमरभूमी	श्री भूमा बि.क	9840163874
6	सदस्य वडा न.१ अमरभूमी	श्री खर्क बहादुर घर्ती मगर	9847652927
7	सदस्य वडा न.१ अमरभूमी	श्री खम बहादुर छन्त्याल	9847766053
8	२ नं. वडा अध्यक्ष	श्री भद्र बहादुर घर्ती	9857661122
9	जिल्ला समन्वय सदस्य	श्री फुलमाया पुन	९८६६०६३७३३
10	दलित महिला सदस्य वडा.न२ अर्गल	श्री पुर्ण कुमारी सुनार	9867702921
11	सदस्य वडा न. २ अर्गल	श्री खडक बहादुर बि.क	9846811871
12	सदस्य वडा न. २ अर्गल	श्री भिम बहादुर रोका	9860773484
13	३ नं. वडा अध्यक्ष	श्री डिल बहादुर बस्नेत	9857661123
14	महिला सदस्य वडा न.३ हिल	श्री श्रीमाया घर्ती मगर	9849071053
15	महिला सदस्य वडा न.३ हिल		
16	सदस्य वडा न. ३ हिल	श्री भूपनारायण बगाले	9847707447
17	४ नं. वडा अध्यक्ष	श्री जित बहादुर खत्री	9857661124
18	महिला सदस्य वडा न. ४ तारा	श्री सपनाधरी बुढाथोकी	9867765433
19	दलित महिला सदस्य वडा.न. ४ तारा	श्री धनमाया कामी	9846850823
20	सदस्य वडा न. ४ तारा	श्री कुल बहादुर घर्ती	9846482267
21	सदस्य वडा न. ४ तारा	श्री ओम बहादुर घर्ती	9847667507
22	५ नं. वडा अध्यक्ष	श्री राम बहादुर रोका	9857661125
23	महिला सदस्य वडा न. ५ तारा	श्री मनकुमारी रोका	9847725979
24	दलित महिला सदस्य वडा.न. ५ तारा	श्री चन्द्रकली दमीनी	9846946417
25	सदस्य वडा न. ५ तारा	श्री मनबहादुर रोका	98676822524
26	सदस्य वडा न. ५ तारा	श्री दलराम पुन	9867681402
27	दलितको तर्फ बाट कार्यपालिका सदस्य	श्री धन बहादुर बि.क.	9857623501
28	अल्पसंख्यकको तर्फबाट कार्यपालिका सदस्य	श्री जग बहादुर छन्त्याल	९८५७६२२४१९

ताराखोला गाउँपालिका कर्मचारीहरूको सम्पर्क नम्बर

क्र.सं.	नामथर	पद	कायस्थ स्थल	फोन नं.
१	श्री रामप्रसाद शर्मा	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	ताराखोला गाउँपालिका	9857661111
२	प्रकाश गैरे	प्रशासकीय अधिकृत	ताराखोला गाउँपालिका	9857661129
३	होवनाथ पौडेल	लेखा अधिकृत	ताराखोला गाउँपालिका	9857661112
४	देविलाल सापकोटा	आ.ले.प	ताराखोला गाउँपालिका	9846483186
५	जित बहादुर सुनार	सहायक पाँचौ	ताराखोला गाउँपालिका	9857624541
६	पहलमान थापा मगर	सहायक पाँचौ	ता.गा. वडा नं. १	9847705445
७	हरि बहादुर पुन	सहायक पाँचौ	ता.गा. वडा नं. २	9847621254
८	कमल सापकोटा	सहायक पाँचौ	ता.गा. वडा नं. ३ र ४	9857661923
९	सुशिला घर्ती	सहायक पाँचौ	ता.गा. वडा नं. ५	9867684370
१०	मिरा पुन	सहायक पाँचौ	ताराखोला गाउँपालिका	9861248452
११	श्री रोशन भण्डारी	IT Officer	ताराखोला गाउँपालिका	9867689847
१२	गणेश चोखाल	रोजगार संयोजक	ताराखोला गाउँपालिका	9847638246
१३	विन्दु घर्ती मगर	एम.आई.एस. अपरेटर	ताराखोला गाउँपालिका	9847795324
१४	कमला थापा श्रीस	फिल्ड सहायक	ताराखोला गाउँपालिका	9847606275
१५	लाल बहादुर रोका मगर	का.स.	ताराखोला गाउँपालिका	9867689617
१६	हिरा पुन	का.स.	ताराखोला गाउँपालिका	9861998593
१७	गजेन्द्र बहादुर खत्री	का.स.	ताराखोला गाउँपालिका	9840656090
१८	बालिका घर्ती	का.स.	ताराखोला गाउँपालिका	9840167782

ताराखोला गाँउपालिका कृषि तथा पशुसेवा शाखा सम्पर्क नम्बर

पशुसेवा तर्फ					
क्र. स.	नाम	पद	कार्यरत स्थल	सम्पर्क नं.	कैफियत
१	चिन्तामणि शर्मा	पशु स्वास्थ्य प्राविधिक	ताराखोला गाउँपालिका	५८५७६२९८९२	
२	रमा अर्याल	ना.प्र.स्व.प्रा.	ताराखोला गाउँपालिका	५८४७६८८२३	
३	दुर्गा बहादुर श्रीस	ना.प्र.स्व.प्रा.	वडा नं. १	५८४६५०५८५५	
४	आब्बान घर्ती	ना.प.से.प्रा.	वडा नं. २	५८६५२०८५३३	
५	निरोज काउचा	ना.प.से.प्रा.	वडा नं. २	५८६७६८८४९९	
कृषि विकास तर्फ					
१	कर्णखर भट्टराई	प्रविधिक सहायक	ताराखोला गाउँपालिका	५८४८३२०५५३	
२	विष्णु पुन मगर	ना.प्रा.स.	वडा नं. १ र २	५८४७६५६००२	
३	कमसरा सिउतानी मगर	ना.प्रा.स.	वडा नं. ३ र ४	५८६४६५५९७७	
४	राजकुमारी सिउतानी घर्ती मगर	ना.प्रा.स.	वडा नं. ५	५८६६५५७२५५	

ताराखोला गाँउपालिका इन्जिनियर शाखा सम्पर्क नम्बर

क्र. स.	नाम	पद	कार्यरत स्थल	सम्पर्क नं.	कैफियत
१	विनोद लामिछाने	इन्जिनियर	ताराखोला गाउँपालिका	५८५७६६९९९४	
२	पुकार सापकोटा	सव-इन्जिनियर	वडा नं. १	५८४३२९५५२६	
३	हरि बहादुर रावल	सव-इन्जिनियर	वडा नं. २	५८५७६८८६००	
४	सुजन भण्डारी	सव-इन्जिनियर	वडा नं. ३	५८६७६७०३४६	
५	खिम बहादुर ओलि	असिस्टेन्ट सव-इन्जिनियर	वडा नं. ४	५८४७६०७४८२	
६	सुर्य थापा	खो.पा.स.टे	वडा नं. ५	५८४६२३२५७०	

ताराखोला गाउँपालिका स्वास्थ्य शाखा सम्पर्क नम्बर

क्र. स.	नाम	पद	कार्यरत स्थल	सम्पर्क नं.	कैफियत
१	उदित कुमार थापा	स्वास्थ्य संयोजक	ताराखोला गाउँपालिका	९८५७६२२५०	
२	निता घर्ती मगर	नर्सिङ्ग अधिकृत	ताराखोला गाउँपालिका	९८६३०४२०००	
स्वास्थ्य चौकी प्रमुख र सम्पर्क नम्बर					
१	अशोक श्रीस	स्वस्थ्य ईन्चाज	अम्मर भूमी	९८४७७०७४५५	
२	अम्मर भूमी स्वस्थ्य चौकी			९८६७७६५३८३	
३	जयन्ती रोका	स्वस्थ्य ईन्चाज	अर्गल स्वस्थ्य चौकी	९८६७६५४५७४	
४	अर्गल स्वस्थ्य चौकी			९८६७७६५३५७	
५	प्रकाश शर्मा	स्वस्थ्य ईन्चाज	हिल स्वस्थ्य चौकी	९८५७६२५१८३	
६	हिल स्वस्थ्य चौकी			९८६७७६५३५७	
७	मनिका शेरबुजा	स्वस्थ्य ईन्चाज	दोगाडी स्वस्थ्य चौकी	९८६५५३२४८५	
८	दल बहादुर पुलिसा	स्वस्थ्य ईन्चाज	तारा स्वस्थ्य चौकी	९८४६५०१४२६	
९	तारा स्वस्थ्य चौकी			९८६७७०६१५३	
आरोग्य आयुर्वेद सेवा केन्द्र					
१	मिरा कुमारी चौधरी	कविराज	सेवा केन्द्र	9840455954	
२	खिमा घर्ती	कार्यालय सहयोगी	सेवा केन्द्र		

ताराखोला गाउँपालिका शिक्षा शाखा सम्पर्क नम्बर

क्र. स.	नाम	पद	कार्यरत स्थल	सम्पर्क नं.	कैफियत
१	सविता कुमारी के.सी. पौडेल	शिक्षा अधिकृत	ताराखोला गाउँपालिका	९८४७६४५०३३	
२	युवराज शर्मा	सहायक पाँचौ	ताराखोला गाउँपालिका	९८५७६६०५७७	

ताराखोला गाँउपालिका विद्यालयहरूको सम्पर्क नम्बर

सि.न.	विद्यालयको नाम	प्रधानाध्यापकको नाम थर	सम्पर्क नं.
१	जनप्रेम मा.वि अमरभूमि	नइन्द्र बहादुर गुरुङ	९८५७६२११९३
२	प्रजातन्त्र विकास मा.वि अमरभूमी	भिम बहादुर रोका	९८४७६६५१६०
३	बालकल्याण प्रा.वि अमरभूमी	कृष्ण कुमारी पुन	९८४७६८५६६२
४	अमर प्रा.वि अमरभूमी	छममया पुन	९८४७७५६६०५
५	अमर प्रा.वि अर्गल	कृष्ण प्रसाद गौतम	९८४७६३८३३५
६	सामुदायिक विकास प्रा.वि. अर्गल	नर बहादुर रोका	९८४७७६५४२०
७	अर्गल प्रा.वि. अर्गल	टोप बहादुर रोका	९८५७६४०४०३
८	अर्गल मा.वि. अर्गल	गणेश बहादुर घर्ति मगर	९८५७६२१८१५
९	हरि मा.वि हिल	हरि प्रसाद पौडेल	९८५७६२२३५६
१०	जनता प्रा.वि हिल	लिल बहादुर जि.टी	९८४७७२०३५२
११	बराहखोला आ.वि हिल	भम बहादुर पुन	९८६७७७०४१५
१२	दिपज्योती प्रा.वि हिल	खडक बहादुर नाउसा मगर	९८५७६३१११०
१३	काँक्राखोर आ.वि हिल	धर्मदत्त उपाध्याय	९८६१८७१२१४
१४	नेपाल मा.वि तारा	उमानाथ अधिकारी	९८६०२३१०७७
१५	रिडि प्रा.वि तारा	छम बहादुर खड्का	९८४७७०७५७१
१६	त्रिशुली प्रा.वि तारा	कुल बहादुर रोका	९८५७६७०१८४
१७	मालारानी आ.वि. तारा	कर्ण बहादुर के.सि	९८४७६८२५२८
१८	जुल्फे प्रा.वि तारा	लोक बहादुर रोका	९८४७६७४५२४
१९	युवावर्ष प्रा.वि तारा	पुर्णभद्र निउरे	९८५७६५५५००
२०	दुर्गा भवानी मा.वि तारा	टेक बहादुर घर्ति	९८४७७३५१७१
२१	लावाङ प्रा.वि तारा	पोक बहादुर घर्ती	९८४६४८३७०५
२२	ब्राईट लोटस एकेडेमी, हिल	रमेश खत्री	९८५७६३११६०